

Propozycje Ogólnopolskiego Porozumienia Organizacji Pozarządowych do projektu Samorząd 3.0.

LP.	PROBLEM/BARIERA W ROZWOJU SAMORZĄDU LOKALNEGO	PROPOZYCJE ZMIAN wraz z ew. uzasadnieniem	UWAGI
I. USTRÓJ			
1.	<p>Brak uprawnień samorządowego organu wydającego decyzje administracyjne do zaskarżania decyzji SKO i występowania przed sądami administracyjnymi.</p> <p>Główne problemy obecnego systemu są następujące:</p> <p>1) Odwołania od decyzji wójta/burmistrza/prezydenta miasta rozpatruje SKO, które często wydają błędne decyzje. Decyzje te powodują szkodę po stronie gminy (np. obniżenie wysokości należnego podatku). Organ samorządowy nie może ich zaskarżyć do sądu administracyjnego i udowodnić swoich racji. Sytuacja ta narusza konstytucyjną zasadę <u>sądowej</u> ochrony samodzielności jst (art. 165 ust. 2 Konstytucji). SKO nie jest organem sądowym;</p> <p>2) SKO gdy przegra sprawę przed WSA nie wnosi skargi kasacyjnej z uwagi na brak środków na opłacenie wpisu od skargi. W konsekwencji uprawomocniają się błędne wyroki WSA, w oparciu o które wydawane są błędne decyzje;</p> <p>3) Organy samorządowe nie mogą występować przed sądami administracyjnymi nawet wtedy, gdy decyzję SKO skarży do sądu strona postępowania. W takim przypadku jst mogłaby prezentować swoje stanowisko i wnieść skargę kasacyjną na własny koszt.</p> <p>Obecny stan prawny [uniemożliwiający zaskarżanie przez jst orzeczeń SKO] sprawia, że za błędy SKO i za błędy WSA płaci gmina, czyli wszyscy mieszkańcy wspólnoty samorządowej.</p>	<p>Propozycja zmiany procedury administracyjnej i wyeliminowanie SKO jako organu II instancji w szczególności w postępowaniach, w których samorządowy organ administracyjny orzeka w sprawach dotyczących bezpośrednio majątku gminy (podatki i opłaty lokalne, zasiłki i dodatki finansowane z dochodów własnych, gospodarki nieruchomościami); zamiast tego możliwość wniesienia skargi do sądu administracyjnego wolnej od opłaty sądowej.</p> <p>Niezwłocznie można wprowadzić zmiany dające organom samorządowym status strony postępowania sądowo-administracyjnego w sprawach, w których skargę na decyzję SKO wniosła strona.</p> <p>Ponadto należy wprowadzić przepisy regulujące wprost finansową odpowiedzialność Skarbu Państwa za błędne decyzje SKO i sądów administracyjnych, które wprost powodują uszczerbek w majątku jst, np. poprzez pomniejszenie dochodów, czy zwiększenie wydatków (np. konieczność zapłaty oprocentowania od nadpłaty w podatku lokalnym).</p>	
2.	<p>Obciążenie gmin dziedziczeniem ustawowym.</p> <p>Konsekwencją obowiązującego rozwiązania, według którego gminy (obok Skarbu Państwa) są spadkobiercami ustawowymi przymusowymi jest to, iż gminy nie mogą odrzucić spadku (art. 1023 §1 K.c.), nabywając go z dobrodziejstwem inwentarza (art. 1023 §2 K.c.).</p>	<p>Zmiana przepisów polegająca na ustaleniu, że w przypadku braku innych spadkobierców spadek zawsze dziedziczy Skarb Państwa. Potrzeba zmiany regulacji <i>Kodeksu cywilnego</i>, dotyczącej dziedziczenia ustawowego gminy (art. 935 K.c.), wprowadzonej ustawą z dnia 14 lutego 2003 r. <i>o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw</i>.</p>	

	<p>Aktualnie wobec nagminnego zjawiska odrzucania spadku przez spadkobierców ustawowych, gminy są zmuszone do angażowania się w postępowania sądowe dotyczące stwierdzenia nabycia spadku, wszczynane zazwyczaj przez wierzycieli spadkodawców, a następnie w postępowania egzekucyjne cywilne i administracyjne wszczynane przeciwko gminom przez ich wierzycieli. Gminy ponoszą nieuzasadnione koszty związane z prowadzonymi w/w postępowaniami oraz koniecznością sporządzenia spisu inwentarza pozwalającego ustalić zakres ich ewentualnej odpowiedzialności wobec wierzycieli spadkodawców.</p> <p>Prowadzenie tego typu spraw angażuje pracowników gmin i zabiera czas, który mógłby zostać spożytkowany na rozwiązanie innych istotnych dla gmin problemów. M.in. w 2013 r. problem ten był zgłaszany przez gminy Komisji Kodyfikacyjnej Prawa Cywilnego przy Ministrze Sprawiedliwości. Do obecnej chwili nie został należycie rozpoznany.</p>		
3.	<p>Nadużywanie prawa dostępu do informacji publicznej.</p> <p>Do urzędów masowo wpływają wnioski o udostępnienie informacji publicznej, co wiąże się z czasochłonnym procesem przygotowania odpowiedzi przez pracowników. W wielu przypadkach wnioski te nie mają na celu realizacji prawa do informacji publicznej, ale stanowią przejaw nadużycia tego prawa. W oparciu o poglądy wyrażane w literaturze oraz w orzecznictwie można wskazać trzy główne grupy problemowe, w kontekście których pojawia się zagadnienie nadużycia prawa do informacji publicznej:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wykorzystanie prawa do informacji w celu zakłócenia funkcjonowania organów administracji (do swoistego pieniactwa z wykorzystaniem prawa do informacji); 2) wykorzystanie dla celów gospodarczych, zawodowych lub na potrzeby prowadzenia indywidualnych sporów prawnych; 3) wykorzystanie dla szykanowania osób piastujących funkcje publiczne, do pozyskiwania informacji o tych osobach nie w celu społecznej kontroli, lecz dla prowadzenia sporów osobistych, zaspokojenia prywatnych animozji. 	<p>Propozycje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Wprowadzenie do ustawy przepisu ustanawiającego klauzulę nadużycia prawa do informacji publicznej, kiedy wnioskodawcy nie będzie przysługiwało prawo do tej informacji (odpowiedź odmowna w formie zwykłego pisma, a nie decyzji administracyjnej). 2) Wprowadzenie przepisów dających podstawę do ochrony dóbr osobistych gminy poprzez zakazanie osobom szczególnie nadużywającym prawa do informacji publicznej kierowania wniosków pod rygorem sankcji odszkodowawczych na rzecz gminy. 3) Wprowadzenie sankcji odszkodowawczej za celowe i rażące wykorzystanie informacji publicznej do innego celu niż troska o dobro publiczne, jakim jest prawo do przejrzystego państwa, jego struktur, przestrzeganie prawa przez podmioty życia publicznego, jawność administracji i innych organów itp. 4) Wydłużenie czasu realizacji wniosku o udostępnienie informacji publicznej. 	

4.	<p>Wygaśnięcie mandatu wójta/burmistrza/prezydenta miasta przed upływem kadencji z jednoczesnym odwołaniem zastępców</p> <p>Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. Art. 28e – wygaśnięcie mandatu W/B/P miasta przed upływem kadencji z jednoczesnym odwołaniem zastępców W/B/P skutkuje tym, że nie ma osoby uprawnionej do dokonania pewnych czynności zastrzeżonych do kompetencji organu. Jedynie system cedowania kompetencji na pracowników urzędu może chociaż częściowo zabezpieczyć przed takim ryzykiem.</p>	<p>Rozsądniejszym rozwiązaniem byłoby odwołanie zastępców wójta/burmistrza/prezydenta dopiero z dniem wyznaczenia przez Prezesa Rady Ministrów osoby pełniącej obowiązki w/w/.</p>	
5.	<p>Czasowa niezdolność wójtów/burmistrzów/prezydentów do pracy</p> <p>Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. Art. 28g – czasowa niezdolność W/B/PM do pracy z powodu choroby trwającej do 30 dni lub nieobecność W/B/PM z powodu urlopu wypoczynkowego lub urlopu rodzicielskiego bądź wychowawczego powoduje, że nikt nie przejmuje obowiązków W/B/PM.</p>	<p>Konieczność doprecyzowania przepisów.</p>	
6.	<p>Niski poziom wynagrodzeń w sektorze samorządowym</p> <p>Zamrożenie kwoty bazowej osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe – bardzo niski poziom wynagrodzeń w sektorze samorządowym. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych. Załącznik 1 Tabela I, część B – ograniczenie poziomu wynagrodzenia W/B/PM wpływa w istotny sposób na poziom wynagrodzeń pracowników zatrudnionych w urzędzie gminy.</p> <p>Wynagrodzenia w samorządzie istotnie odbiegają od wynagrodzeń oferowanych przez sferę prywatną, podczas gdy w samorządzie istnieje konieczność zatrudnienia takiego samego rodzaju specjalistów jak w firmach prywatnych (w tym, np. inspektorzy nadzoru budowlanego, geodeci z uprawnieniami, informatycy – programiści, księgowi, specjaliści z zakresu podatków itd.). Skutkiem takiej sytuacji jest brak dostępnej dla samorządów wysoko wykwalifikowanej kadry. Przykładowo w</p>	<p>Systemowe uregulowanie kwestii poziomu wynagrodzeń w sektorze samorządowym, skutkujące dostosowaniem wysokości wynagrodzeń do realiów rynkowych:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zmiana systemu wynagrodzeń pracowników samorządowych zatrudnionych na podstawie wyboru – wynagrodzenie adekwatne do pełnionej funkcji / odpowiedzialności; 2) wzrost poziomu wynagrodzeń urzędników w celu eliminacji braków kadrowych i „odpływu” fachowców z tego sektora. <p>Zmiana ustawy o pracownikach samorządowych, zakładająca zmiany w kwocie bazowej lub jej krotności.</p> <p>Wykorzystanie rozwiązań proponowanych w projekcie nowelizacji ustawy o pracownikach samorządowych, przygotowanym przez korporacje samorządowe w 2019 r. (propozycja Związku Miast Polskich ze stycznia 2019 r.).</p>	

	<p>Gliwicach w latach 2018–2020 aż 50% naborów prowadzonych do Wydziału Inwestycji i Remontów pozostało nierozstrzygniętych z powodu braku zainteresowania kandydatów. Porównując możliwości finansowe samorządu z wstępnymi oczekiwaniami kandydatów do pracy również obserwuje się dużą rozbieżność. Przykładowo w obszarze inwestycji i remontów luka wynosi ok. 2 600 zł, w obszarze informatyki ok. 2 000 zł. Biorąc pod uwagę tempo wzrostu wynagrodzeń w gospodarce te wartości będą rosły.</p>		
7.	<p>Ograniczenia w realizacji zadań o charakterze użyteczności publicznej, wynikające z ustawy o gospodarce komunalnej.</p>	<p>W celu zniesienia barier utrudniających realizację inwestycji rozwojowych w samorządach terytorialnych warto rozważyć modyfikację bądź stworzenie nowej ustawy o gospodarce komunalnej, która pozwoliłaby na szersze działania jst w sferze użyteczności publicznej w celu sprawniejszego zaspokajania potrzeb społeczności lokalnych i poprawy jakości usług publicznych zarówno pod względem jakościowym, jak i kosztowym.</p>	
8.	<p>Brak możliwości prowadzenia centrum usług wspólnych przez spółkę komunalną.</p> <p>Z art. 10b ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym wynika, że wspólną obsługę mogą prowadzić urząd gminy, inna jednostka organizacyjna gminy, jednostka organizacyjna związku międzygminnego albo jednostka organizacyjna związku powiatowo-gminnego, zwane dalej "jednostkami obsługującymi". Natomiast w celu realizacji zadań gmina może tworzyć nie tylko jednostki budżetowe i zakłady budżetowe, ale również spółki komunalne. O wyborze formy realizacji zadań decyduje rada gminy (art. 2 i art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy o gospodarce komunalnej). Brak możliwości utworzenia CUW w postaci spółki komunalnej ogranicza w tym zakresie te gminy, w których funkcjonują spółki posiadające majątek i zasoby kadrowe potrzebne do obsługi gminy i jej jednostek organizacyjnych.</p>	<p>W ustawie o samorządzie gminnym: Art. 10b w ust. 1 dodanie zdania drugiego w brzmieniu: „Wspólną obsługę może prowadzić również spółka z udziałem gminy.”</p> <p>Wprowadzenie zapisu umożliwi tworzenie centrów usług wspólnych przez spółki komunalne.</p>	
9.	<p>Nie do końca efektywny sposób konsultowania nowych rozwiązań legislacyjnych ze stroną samorządową (na etapie projektu).</p> <p>Powołana do tego celu Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego jest właściwym i bardzo reprezentatywnym</p>	<p>Procedowanie wszystkich zarówno rządowych jak i poselskich projektów ustaw, które w sposób bezpośredni dotyczą jst w trybie opiniowania przez KWRiST.</p>	

	<p>ciałem, w ramach którego powinny odbywać się tego typu konsultacje. Problemem ostatnich lat jest jednak ilość równoległe procedowanych aktów prawnych i wielu przypadkach skrajnie krótki czas konsultacji, uniemożliwiający rzetelną analizę materiałów (przykład projektu KPO wysłanego stronie samorządowej o godz. 23:52 dnia 29 kwietnia br. z oczekiwaniem strony rządowej wydania opinii do tego liczącego ok. 500 stron dokumentu o godzinie 10:00 rano dnia następnego 30 maja br.).</p> <p>Luką istniejących rozwiązań jest również fakt, iż do KWRiST kierowane są jedynie rządowe projekty aktów prawnych z pominięciem projektów poselskich.</p>		
--	--	--	--

II. ŹRÓDŁA DOCHODÓW JST

10.	<p>Pogłębiający się proces niekorzystnych zmian w strukturze budżetów jst i niewystarczające źródła dochodów jst.</p> <p>Od dłuższego czasu obserwujemy (okresowo mniej lub bardziej intensywny, wyraźniej uwidoczniiony w roku 2020) proces niekorzystnych zmian w strukturze dochodów budżetów jst, które polegają na zmniejszaniu części własnej dochodów na rzecz wzrostu kwot transferów z budżetu państwa (dotacje, subwencje). Zjawisko to „usztynia” budżet i komplikuje realizowanie zadań własnych jst.</p> <p>Obecna, trudna sytuacja finansowa samorządów lokalnych nie jest wyłącznie związana z COVID-19, ale jest wypadkową wielu czynników, w tym także niekorzystnych dla budżetów jst zmian przepisów. W obecnych i przyszłych budżetach należy spodziewać się pogłębiania skali nierozwiązanych do tej pory problemów, dotyczących finansowania zadań obligatoryjnych, nie wspominając już o fakultatywnych.</p> <p>Aktualny system finansów publicznych nie uwzględnia nowych zjawisk demograficznych, gospodarczych, społecznych. W sytuacji łagodzenia skutków społecznych i gospodarczych, które są i będą następstwem pandemii koronawirusa, w związku</p>	<p>Gruntowna reforma strony dochodowej jednostek samorządu terytorialnego, w tym zapewnienie nowych źródeł finansowania m.in. poprzez:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wprowadzenie instrumentu współfinansowania jednostek samorządu terytorialnego ze środków uzyskanych przez wdrożenie <u>podatku przychodowego</u> na niskim poziomie dla firm zamiast obecnej redystrybucji podatku dochodowego – podatek ten jest trudny do uniknięcia, objąłby przedsiębiorstwa (w szczególności korporacje ponadnarodowe), które do tej pory płacą stosunkowo niewielki podatek dochodowy od swoich zysków na terenie Polski lecz w odpowiednio niskim wymiarze mógłby być społecznie akceptowalny przez środowisko przedsiębiorców; 2) dostosowanie finansowania zadań do obecnych dynamicznie zmieniających się realiów prowadzenia polityki lokalnej. Potrzebna jest tutaj stabilizacja finansowa, ale niekoniecznie w relacji do PKB. Szalenie ważne jest, aby największe obciążenia budżetowe, jak np. subwencja oświatowa zawierały mechanizmy zapewniające pokrycie zmieniających się potrzeb finansowych wprowadzanych przez rząd; 3) dopłaty rekompensujące gminom ubytki w dochodach własnych spowodowane przez zmiany prawne, które skutkują uszczupleniem finansów gmin i powiatów (np. zerowa stawka PIT-u dla os. do 26 	
-----	---	---	--

	<p>z decyzjami samorządów o wsparciu lokalnych przedsiębiorców, w obliczu rosnących wydatków na realizację zadań zleconych, kluczowym wyzwaniem jest pozyskanie przez samorzady dodatkowych źródeł dochodów.</p>	<p>r.ż.);</p> <ol style="list-style-type: none"> 4) rozwiązaniem wartym przeanalizowania, które uniezależniałoby udziały jst we wpływach z podatków PIT i CIT mogłoby być również wydzielenie samorządowych części tych podatków (lokalny PIT); 5) ewentualne wprowadzenie niskiego, społecznie akceptowalnego i przepracowanego w ramach szerokich konsultacji społecznych podatku katastralnego, który zastąpiłby inne daniny lokalne. Większość krajów europejskich posiada takie rozwiązanie, należy mieć jednakże na względzie niższą siłę nabywczą Polaków w stosunku do krajów zachodnich; 6) wprowadzenie mechanizmu zapewnienia jst udziału w podatku VAT (np. wg propozycji z punktu powyżej); 7) uproszczenie systemu subwencji ogólnych; 8) umożliwienie zainteresowanym samorządom (niezależnie od ich wielkości) skorzystania ze środków przewidzianych w ramach Krajowego Planu Odbudowy. <p>Należałoby również uwzględnić reformę finansowania oświaty, która jest niezwykle kosztowna dla budżetów lokalnych, bądź przywrócenie racjonalnych proporcji jej finansowania między budżetem centralnym i samorządowym. Takie uszczuplenie wydatkami oświatowymi całego budżetu prowadzi do ograniczania wydatków w innych równie ważnych sferach, co ogranicza możliwość rozwoju i wzrostu gospodarczego w ramach jst.</p>	
11.	<p>Ubytki w dochodach jst z tytułu udziału w PIT.</p> <p>Wprowadzone zmiany ustawowe w podatku dochodowym od osób fizycznych, obniżające ten podatek, oraz zmiany w zakresie ulg i zwolnień podatkowych wpływają bezpośrednio na spadek dochodów bieżących jednostek samorządu terytorialnego.</p> <p>Ustawodawca nie przewidział jednocześnie żadnej rekompensaty dla samorządów utraconych wpływów z tego tytułu - wdrażane zmiany przepisów w powyższym zakresie, nie wskazywały na źródła pokrycia tych ubytków. Nie uczyniono tego do dnia dzisiejszego. Efektem tych zmian jest pogarszanie się kondycji finansowej jednostek samorządu terytorialnego.</p>	<p>Pilne wprowadzenie zmian w ustawie <i>o dochodach jednostek samorządu terytorialnego</i>, tak aby zrekompensować ubytki we wpływach jst z tytułu udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych. Jedną z możliwości jest zwiększenie udziału jst w tym źródle dochodów.</p> <p>Zapisy mogłyby też ujmować regulacje określające, że w przypadku zmian podatkowych (ulg, zwolnień, zmiany stawek i skali), skutkujących ubytkami dochodów, samorzady będą otrzymywały adekwatny zwiększony procent ich udziałów rekompensujący im ubytki.</p>	

	<p>W połączeniu z ciągłym wzrostem wydatków bieżących, spowodowanym czynnikami niezależnymi od decyzji jst (koszty pracy, ceny usług i materiałów, energii, płace – w tym nauczycieli itp.) możliwości rozwojowe samorządów zostały istotnie ograniczone. Samorządy powinny dysponować stabilnymi źródłami dochodów własnych, aby móc realizować nałożone przez ustawy zadania oraz posiadać możliwości inwestycyjne sprzyjające rozwojowi lokalnemu. Aby samorządy mogły realizować przypisane im zadania oraz spełniać wskaźniki określone ustawą o finansach publicznych zmuszane są do cięć inwestycyjnych, przełożenia ciężaru na mieszkańców w postaci zwiększania podatków lokalnych, opłat czy też obniżenia jakości usług.</p> <p>Spowodowany w wyniku w/w okoliczności ubytek w dochodach jst nie może być zastępowany transferami środków jakie miały miejsce w ostatnich miesiącach z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych z uwagi na ich inny charakter (środki wyłącznie na inwestycje), a przede wszystkim skrajnie niesprawiedliwy i nietransparentny sposób dystrybucji, pomijający całkowicie wiele samorządów, cechujący się rażącymi dysproporcjami w odniesieniu wysokości wsparcia na 1 mieszkańca.</p>		
12.	<p>Bezpośrednie finansowanie przez jednostki samorządu terytorialnego istotnej wartości podatku VAT.</p> <p>Jednostki samorządu terytorialnego ponoszą bezpośrednio koszt podatku VAT od znacznej części realizowanych zakupów, w tym realizowanych inwestycji. Podatek VAT stanowi dochód budżetu państwa. Samorządy nie mają żadnych preferencji w stosowanych stawkach/zwolnieniach tego podatku, nabywając towary i usługi. Prawa do dokonywania odliczeń mają bardzo ograniczone. Dla szeregu zadań, takich jak np. z zakresu infrastruktury drogowej, nie mają tego prawa w ogóle. W efekcie jst stają się bezpośrednim płatnikiem tego podatku, pomimo jego pośredniego charakteru. Mając na uwadze, że podstawową stawką podatku VAT w Polsce jest 23% oraz wartość realizowanych zakupów i towarów w skali całego kraju, samorządy ponoszą olbrzymie koszty związane z systemem podatku VAT, który stanowi w całości dochód budżetu państwa.</p>	<p><u>System zwrotu VAT z inwestycji realizowanych przez samorządy poprzez:</u></p> <p>1) zwrot przez urzędy skarbowe lub 2) wprowadzenie w ustawie <i>o dochodach jednostek samorządu terytorialnego</i> tzw. subwencji rozwojowej, która stanowiłaby zryczałtowaną rekompensatę z tytułu rzeczywiście zrealizowanych przez jst inwestycji, przy których nie miały w całości, albo w części prawa do odliczenia podatku VAT.</p>	

	Sytuacja ta wymaga pilnej zmiany.		
13.	<p>Brak standardów realizacji i finansowania zadań zleconych.</p> <p>W chwili obecnej samorzady gminne realizują około 25 zadań zleconych wynikających z poszczególnych ustaw. Od kilkunastu lat odnotowuje się znaczące ograniczenia ilości środków przekazywanych z budżetu państwa. W efekcie samorzady dokładają czasem z własnych budżetów wielomilionowe kwoty do realizacji zadań zleconych. Zgodnie z art. 49 ust. 5 ustawy o <i>dochodach jst</i>, dotacje celowe, o których mowa winny być przekazywane w sposób umożliwiający pełne i terminowe wykonanie zleconych zadań. Z kolei ust. 6 tego artykułu stanowi, że w przypadku niedotrzymania warunku określonego w ust. 5 jst przysługuje prawo dochodzenia należnego świadczenia wraz z odsetkami w wysokości ustalonej jak dla zaległości podatkowych, w postępowaniu sądowym.</p> <p>Liczne wystąpienia samorządów kierowane do dysponentów budżetu państwa nie przyniosły oczekiwanych rezultatów, co zgodnie z cytowaną wyżej ustawą zobowiązuje jednostki do wejścia na drogę postępowania sądowego. Aktualnie gminy kierują liczne wystąpienia na drogę postępowania sądowego przeciwko Skarbowi Państwa o wyegzekwowanie dofinansowania z własnych środków do realizacji zadań zleconych, jednakże sprawy sądowe są kosztowne i bardzo długotrwałe. Wzrost kosztów sądowych powoduje, że samorzady może nie być stać na dokładanie dodatkowych środków.</p>	<p>Dokonanie kompleksowego przeglądu zadań zleconych, z jednoczesnym zapewnieniem jednostkom samorządu terytorialnego pełnych dochodów związanych z wykonywaniem zadań mających status zadań zleconych.</p> <p>W tym celu istnieje potrzeba opracowania standardów dotyczących realizacji i finansowania zadań zleconych, ich rodzaju, okresu ich realizacji, efektów oraz kosztów. Finansowanie powinno uwzględniać – oprócz kosztów bezpośrednich realizacji zadań - również koszty pośrednie (np. związane z funkcjonowaniem urzędu: kadry, płace, informatyka, ochrona, media itp.). Finansowaniem powinny być objęte nie tylko wydatki na wynagrodzenia, ale również wydatki o charakterze rzeczowym, np. materiały biurowe, a także koszty związane z prowadzeniem postępowania administracyjnego.</p> <p>Umożliwiłoby to sprawiedliwy podział środków dla poszczególnych jst, a jednostkom samorządu terytorialnego otrzymywanie adekwatnych środków do realizowanych zadań. Nie narażałoby również Skarbu Państwa na dodatkowe obciążenia finansowe związane z wygranymi przez samorzady sprawami sądowymi.</p>	
14.	<p>Zwolnienia z tytułu utworzenia lub powiększenia gospodarstwa rolnego i ulgi inwestycyjnej na podstawie ustawy o podatku rolnym.</p> <p>Gminy ponoszą koszty tych preferencji, nie uzyskując za to żadnych rekompensat.</p> <p>Szczególnej uwagi wymaga art. 13 ust. 1 ustawy o <i>podatku rolnym</i>. Przepis ten skierowany jest do wszystkich podatników podatku rolnego, którzy przeprowadzili wymienione inwestycje w swoim gospodarstwie rolnym. Jak wynika z obserwacji najczęściej z owej ulgi korzystają rolnicy, którzy mają duże</p>	<p>Likwidacja w ustawie o <i>podatku rolnym</i> zwolnienia z tytułu utworzenia lub powiększenia gospodarstwa rolnego i ulgi inwestycyjnej lub całkowita rekompensata samorządom środków przeznaczonych na ulgi inwestycyjne i zwolnienia klas V i VI użytków rolnych. Pozostawienie jedynie możliwości skorzystania z ulg w przypadku montażu paneli fotowoltaicznych. Likwidacja zwolnień użytków rolnych klasy V i VI. Przekazanie decyzyjności w zakresie zasad udzielania ulg inwestycyjnych dla rolników oraz zwolnień użytków rolnych V i VI klasy radom gmin. Samorzady, które widzą cel tych zwolnień/ulg i są zainteresowane pozostawieniem tego rodzaju preferencji mogłyby wprowadzić je w drodze uchwały, samodzielnie kształtując warunki, na jakich chcą ich</p>	

	<p>gospodarstwa rolne – powyżej 20 hektarów, a co za tym idzie posiadają większe możliwości rozwoju swojego gospodarstwa i inwestowania w nie. W ten sposób pomoc uzyska tylko nieliczna grupa rolników, których stać na duże inwestycje, a pomijane są małe gospodarstwa rolne, których jest o wiele więcej na terenie całego kraju, a nie mają one zbyt dużego potencjału. W przypadku rolników, którzy posiadają mniejsze gospodarstwa rolne w ostatnim czasie przyznawane są jedynie ulgi, w związku z zakupem i zainstalowaniem paneli fotowoltaicznych, które zaopatrują gospodarstwo w energię elektryczną. Ulga ta staje się coraz bardziej powszechna wśród wyżej opisanej grupy rolników. Analizując powyższą ulgę można wyciągnąć wnioski, że gminy tracą wpływy z podatku rolnego od rolników, którzy mają dużą wydajność, produktywność i ogromne możliwości, a niekoniecznie potrzebują pomocy. Dodatkowo z podatku rolnego zwolnione są użytki rolne klasy V i VI, powoduje to ogromne ograniczenie przychodów z tytułu podatku rolnego w gminach posiadających ubogie gleby.</p>	<p>udzielać (np. na jaki okres, w jakich sytuacjach, w jakiej wysokości).</p>	
15.	<p>Ponoszenie przez samorzady istotnych kosztów zazieleniania terenów należących do Skarbu Państwa.</p> <p>Samorząd aktywnie i w sposób bezpośredni uczestniczy w działaniach zazieleniających tereny należące do Skarbu Państwa, w tym pobocza dróg powiatowych i krajowych, skwery, nieużytki zielone, tereny przy obiektach użyteczności publicznej, gdzie teren zielony stanowi część dziedzictwa kulturowego obiektu. Podczas realizacji tych działań często boryka się z brakiem możliwości pozyskania dodatkowych środków na realizację podjętych na tych terenach działań. Tym samym występuje konieczność czerpania na ww. przedsięwzięcia z ograniczonych środków budżetowych, ponosząc niemałe koszty tych inwestycji w momencie ich realizacji oraz na potrzeby późniejszych kosztów utrzymania.</p>	<p>Wprowadzenie zmian, umożliwiających inne sposoby finansowania działań na terenach stanowiących własność Skarbu Państwa niż z budżetu samorządowego, poprzez bezpośrednią partycypację czy wręcz finansowanie działań jednostek budżetowych jst wprost ze środków Skarbu Państwa.</p> <p>Uwzględnienie powyższych uwag w podstawach prawnych: 1. ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. <i>o gospodarce nieruchomościami</i> dział 2 – Gospodarowanie nieruchomościami stanowiącymi własność Skarbu Państwa oraz własność jednostki terytorialnej artykuły 10-26; 2. ustawa z dnia 21 marca 1985 r. <i>o drogach publicznych</i> art. 2 i 2a; 3. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. <i>o finansach publicznych</i> art. 11 ust. 1 i 3.</p>	
16.	<p>Brak jasnych, transparentnych i sprawiedliwych warunków przyznawania środków w ramach dotacji rządowych.</p> <p>Przykład Rządowego Funduszu Inwestycji lokalnych - fundusz ten został powołany dla finansowania ważnych inwestycji samorządowych w trudnej gospodarczej sytuacji samorządów,</p>	<p>Konieczność zwiększenia transparentności dysponowania publicznymi środkami przeznaczonymi dla jst (obiektywne zasady i kryteria).</p> <p>Potrzeba jak największej decentralizacji procesu dystrybuowania środków finansowych dla samorządów.</p>	

	<p>które zostały dotknięte skutkami epidemii.</p> <p>Tymczasem podział środków w II i III transzy został dokonany bez jakichkolwiek zasad i kryteriów.</p>	<p>Uczciwym kryterium, od którego zależałaby kwota otrzymywana przez gminę lub powiat w ramach funduszu jest liczba mieszkańców, a w uzasadnionych przypadkach tzw. współczynnik zamożności.</p> <p>Rekomenduje się ujednoczenie zasad, by narzędzie to nie stało się polem walki politycznej, a realnym instrumentem pomocowym przyznawanym na obiektywnych zasadach.</p>	
--	--	--	--

III. PROCES INWESTYCYJNY (w tym m.in. zamówienia publiczne)

17.	<p>Długotrwały proces realizacji inwestycji rozwojowych i o znaczeniu pożytku publicznego, w związku z procedurą wydawania decyzji o zgodzie na usunięcie drzew / krzewów na działkach należących do gminy.</p> <p>Uzyskanie wspomnianej wyżej decyzji niejednokrotnie jest procesem wielomiesięcznym, a niekiedy może trwać ponad rok, co znajduje uzasadnienie z racji ogromnej wartości zieleni jako wspólnego dobra, które należy chronić. Rzeczowe analizy, wizje w terenie i fachowa ocena powinny zawsze leżeć u podstaw decyzji o zgodzie na usunięcie drzewa lub krzewu. Dlatego należałoby zwrócić uwagę na usprawnienie procedur formalnych, zwłaszcza w przypadkach gdy wnioskodawcą jest jednostka samorządu terytorialnego, żeby przy realizacji przedsięwzięć celu publicznego dodatkowo nie wydłużać czasu potrzebnego do realizacji inwestycji.</p>	<p>Warto zwrócić uwagę na zapisy artykułu 83 b ust. 1 pkt 8 ustawy o ochronie przyrody (zwanej dalej Ustawą), gdzie wskazane jest, że wniosek do organu wydającego zgodę powinien zawierać: „rysunek, mapę albo wykonany przez projektanta posiadającego odpowiednie uprawnienia budowlane projekt zagospodarowania działki lub terenu w przypadku realizacji inwestycji, dla której jest on wymagany zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 1994 r. <i>Prawo budowlane</i> – określające usytuowanie drzewa lub krzewu w odniesieniu do granic nieruchomości i obiektów budowlanych istniejących lub projektowanych na tej nieruchomości”.</p> <p>W wyniku interpretacji takiego sformułowania zapisów Ustawy, organ wydający zgodę może zażądać ostatecznej formy Projektu Zagospodarowania Terenu (zwanego dalej PZT), który ma być złożony wraz z wnioskiem o pozwolenie na budowę lub nawet takiego, który już złożony został. W myśl takiej interpretacji gmina powinna najpierw opracować kompletny projekt (wersję ostateczną), złożyć go wraz z wnioskiem o zgodę na usunięcie drzewa / krzewu i dopiero po uzyskaniu zgody, składać wniosek o pozwolenie na budowę. Taka procedura wydłuża cały proces inwestycyjny.</p> <p>Jeżeli omawiany zapis Ustawy miałby łagodniejszy wymiar dla jednostek samorządu terytorialnego, czyli zapisy umożliwiające złożenie opracowania sytuacyjnego, niekoniecznie w rygorze ostatecznego PZT, wskazującego lokalizację drzew wraz z zagospodarowaniem istniejącym i projektowanym zagospodarowaniem kolidującym z nimi, powstałaby możliwość wnioskowania na wcześniejszym etapie przygotowywania inwestycji publicznych.</p> <p>Powyższe zagadnienie, powinno stanowić asumpt do dalszej analizy,</p>	
-----	---	---	--

		celem kompleksowego rozwiązywania przeciwności, z jakimi borykają się jednostki samorządu terytorialnego.	
18.	<p>Niejednoznaczna metodyka szacowania wartości zamówień publicznych.</p> <p>Pomimo ostatniej zmiany przepisów ustawodawca wciąż pozostawił ogromne pole do interpretacji kwestii związanych z szacowaniem wartości zamówień. Powyższe wzbudza wątpliwości zamawiających w zakresie ewentualnej konieczności sumowania wartości zamówień (co w wielu wypadkach skutkuje stosowaniem przez nich tzw. wykładni ostrożnościowej).</p> <p>Mniejszym, choć w niektórych wypadkach istotnym problemem jest również zbyt niski podstawowy próg stosowania ustawy <i>Prawo zamówień publicznych</i> - wartość zamówienia 130.000,00 zł netto</p>	<p>Dokonanie głębokiego przeglądu przepisów dot. sumowania wartości zamówień pod kątem wypracowania przepisów, które nie będą wzbudzały tak dużych wątpliwości zamawiających oraz kontrolujących jak to ma miejsce obecnie.</p> <p>Wskazane również byłoby zwiększenie progu wyboru wykonawcy zgodnie z ustawą <i>Prawo Zamówień Publicznych</i>. Wartość progu została podana w polskich złotych, jednak wartość ta nie wzrosła. W związku z szybko rosnącymi kosztami m.in. zakupu materiałów należałoby znacznie zwiększyć wartość 130.000,00 zł.</p>	
19.	<p>Skomplikowane i długotrwałe procedury związane z wyłonieniem najkorzystniejszego wykonawcy w oparciu o ustawę <i>Prawo zamówień publicznych</i>.</p>	<p>Uproszczenie i skrócenie procedur związanych z wyłonieniem najkorzystniejszego wykonawcy w oparciu o ustawę <i>Prawo zamówień publicznych</i>. Wprowadzenie możliwości wykorzystania wyboru wykonawcy w procedurze odwróconej w zamówieniach powyżej 130.000,00 zł.</p>	
20.	<p>Art. 99 ust. 4 ustawy <i>Prawo zamówień publicznych</i> – w wielu przypadkach nie można opisać przedmiotu zamówienia bez wskazania znaku towarowego, patentu lub pochodzenia, źródła lub szczególnego procesu, który charakteryzuje produkty lub usługi dostarczane przez konkretnego wykonawcę.</p> <p>Przykłady:</p> <p>a) rozbudowy/modernizacje posiadanych przez Zamawiających systemów teleinformatycznych (dostęp do struktury systemu posiada wyłącznie właściciel/administrator systemu),</p> <p>b) dostarczanie sprzętu IT (np. rozbudowy serwerowni), który musi być kompatybilny z posiadanym już przez Zamawiającego,</p> <p>c) dostawy części eksploatacyjnych do posiadanych urządzeń/sprzętu (aby sprzęt mógł funkcjonować prawidłowo muszą być używane oryginalne części, a brak jest zamienników).</p> <p>W celu zachowania zgodności z przepisami, Zamawiający często dokonują opisu przedmiotu zamówienia poprzez pośrednie</p>		

	<p>wskazanie nazw handlowych bądź dopuszczanie rozwiązań równoważnych, jak np. przy modernizacji systemu – wymiana całego systemu lub przy dostawie części eksploatacyjnych – dostawa również nowych urządzeń. Opisane przykłady należy jednak ocenić negatywnie w kontekście efektywności wydatkowania środków publicznych.</p> <p>Efektywność tę należy rozpatrywać m.in. w następujących kontekstach:</p> <p>a) ekonomii procesu zakupowego i eksploatacji/użytkowania, a także planowania następnych zakupów;</p> <p>b) nakładów na szkolenia;</p> <p>c) w przypadkach np. dostawy wraz z częściami eksploatacyjnymi nowych urządzeń – kosztów związanych z nadprodukcją dóbr i ochroną środowiska (w szerokim kontekście).</p> <p>Dodatkowo na gruncie ustawy Pzp, brak jest możliwości wskazania nazwy handlowej np. leku, bez konieczności wskazywania równoważności (w przypadku gdy jej nie ma). Analiza tego zakresu została szeroko przeanalizowana na gruncie wyroków m.in. KIO, ale brak jest takiego dopuszczenia w treści ustawy Pzp.</p>		
21.	<p>Ograniczony zakres zadań własnych gminy w zakresie telekomunikacji.</p> <p>Obecnie w działalności telekomunikacyjnej na szeroką skalę wykorzystuje się sprzęt i rozwiązania informatyczne. Dziedziny te wchodzi w ścisłe wzajemne relacje. W związku z tym niemalże każda działalność w zakresie telekomunikacji jest jednocześnie działalnością ze sfery informatyki. Gminy mogą prowadzić działalność w zakresie telekomunikacji zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 3a ustawy <i>o samorządzie gminnym</i>. W oparciu o przepisy szczególne gminy mogą budować i dostarczać sieci telekomunikacyjne oraz świadczyć za ich pomocą usługi (art. 3 ustawy <i>o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych</i>). W związku z rozwojem rozwiązań teleinformatycznych, np. polegających nie tylko na transmisji, ale również przechowywaniu danych z użyciem systemów informatycznych gminy, które mogą prowadzić działalność jedynie w zakresie telekomunikacji doznają ograniczeń w możliwym rozwoju sieci</p>	<p>W ustawie <i>o samorządzie gminnym</i>: Art. 7 pkt 1 ppkt 3a - zmiana nazwy zadania własnego gminy z "<i>działalności w zakresie telekomunikacji</i>" na "<i>działalności w zakresie telekomunikacji i teleinformatyki</i>".</p>	

	<p>telekomunikacyjnych na ich obszarze. W związku z tym realizacja zadań z zakresu telekomunikacji, stanowiąca zadanie własne o charakterze użyteczności publicznej (art. 3 ust. 5 w/w ustawy) wymaga rozszerzenia zakresu zadań własnych gminy o teleinformatykę.</p>		
22.	<p>Nieefektywne wykorzystywanie terenów należących do Skarbu Państwa – problemy własnościowe.</p> <p>Marnowanie potencjału i niewykorzystywanie do celów samorządowych obecnych na obszarach gmin terenów należących do Skarbu Państwa (bądź też spółek, nad którymi pieczęć ma rząd, np. Spółki Restrukturyzacji Kopalń).</p> <p>Problem własności gruntów pokopalnianych, których właścicielem jest Spółka Restrukturyzacji Kopalń (SRK) jest kwestią istotną w związku z toczącymi się pracami związanymi z programowaniem środków unijnych, w szczególności przeznaczonych na transformację regionów górniczych.</p>	<p>Aby móc przeprowadzać inwestycje na tych terenach i nadawać im nowe funkcje, podmioty gospodarcze muszą posiadać tytuły do dysponowania gruntem, stąd istotne jest, aby stworzyć zapisy ustawowe, umożliwiające samorządom i podmiotom gospodarczym szybkie i efektywne inwestowanie na terenach pokopalnianych.</p> <p>Uzasadniona byłaby możliwość nieodpłatnego przekazywania tych nieruchomości na rzecz samorządu w uzasadnionych i gospodarczo umotywowanych przypadkach. Jeżeli państwowy zarządca ziemi (np. wojewoda lub SRK) nie ma skonkretyzowanych planów wobec nieruchomości położonych na terenie gminy, a jednostka samorządu terytorialnego posiada zamiary budowlane o charakterze wielorodzinnym, edukacyjnym lub sportowym, bądź gospodarcze o charakterze przemysłowym, innowacyjnym, lokalna społeczność mogłaby skorzystać z nowych funkcji i przeznaczenia terenów, które staną się lokalnymi ośrodkami rozwoju. W przeciwnym razie tereny te nie będą wykorzystane gospodarczo, marnując swój potencjał.</p> <p>Postulujemy wprowadzenie również innych niż aktualnie dostępne instrumentów (tj. możliwość dokonania darowizny zgodnie z art. 23.1 ustawy o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego), sprzyjających przekazywaniu tych nieruchomości w umotywowanych społecznie i gospodarczo przypadkach.</p>	
23.	<p>Problem przy sprzedaży nieruchomości Skarbu Państwa będących w zarządach powiatów.</p> <p>Na terenie samorządów znajdują się tereny inwestycyjne - nieruchomości Skarbu Państwa w zarządach jst. Często są to atrakcyjne tereny inwestycyjne. Nieruchomości zarówno typu brownfield jak i greenfield, które są uzbierane i porządkowane na koszt gminy lub przez gminę z wykorzystaniem pozyskanych przez nią funduszy UE. W chwili obecnej samorząd musi każdorazowo po wygaśnięciu ważności operatu występować do wojewody o pozwolenie na zbycie terenu (zarządzeniem). Takie</p>	<p>Rozwiązanie powyższej sytuacji rozporządzeniem Rady Ministrów. Analogicznie do rozwiązania, gdy na mocy ustawy o <i>Specjalnych Strefach Ekonomicznych</i> wprowadzano rozporządzeniami Rady Ministrów tereny, które były obejmowane statusem SSE. Tak powinno się zadziać w chwili obecnej z gruntami Skarbu Państwa przeznaczonymi pod inwestycje (MPZP lub studium) będącymi w zarządzie jst, a zwłaszcza tymi objętymi jeszcze statusem SSE na mocy starej ustawy, ale nie tylko.</p> <p>Na mocy takiego rozporządzenia jst zyskiwałyby bezterminowe pozwolenie na sprzedaż na podstawie aktualnych operatów i operowanie takimi nieruchomościami zgodnie z ich przeznaczeniem i planami</p>	

	<p>procedury znacząco wydłużają sprzedaż nieruchomości inwestycyjnej - nawet kilka miesięcy i w niektórych wypadkach skutkują utratą inwestora.</p>	<p>inwestycyjnymi oraz rozwojowymi. W tym przypadku rozwiązanie centralne umożliwiłoby samorządom szybsze działanie i elastyczność oraz pozwoliło na znaczne przyspieszenie działań proinwestycyjnych.</p>	
24.	<p>Wyzwania związane z rewitalizacją terenów pogórnich oraz mieszkaniowego zasobu komunalnego.</p> <p>Skala potrzeb rewitalizacyjnych znacząco przewyższa możliwości finansowe wielu miast, szczególnie w województwie śląskim, które aktualnie stoi przed wyzwaniem całkowitej transformacji w związku z wygaszaniem sektora górniczego. Istotnym problemem jest też kwestia rewitalizacji technicznej i funkcjonalno-przestrzennej mieszkaniowego zasobu gminy oraz zasobów prywatnych.</p>	<p>W ramach działań odnoszących się do problematyki rewitalizacji zasadnym jest rozważenie utworzenia krajowego funduszu rewitalizacji, który stanowiłby uzupełniające źródło finansowania kompleksowych działań rewitalizacyjnych w miastach.</p>	
25.	<p>Nienajlepsza współpraca gestorów sieci gazowych i elektroenergetycznych i teletechnicznych z inwestorami publicznymi.</p> <p>Szczególnie w zakresie terminów wydawania warunków technicznych, uzgodnień dokumentacji oraz wymogów związanych z umowami (przyłączeniowymi i usuwania kolizji) w zakresie terminów ww. działań (np. obecnie Tauron Dystrybucja S.A. zastrzega sobie prawo do wydania warunków w terminie 150 dni), nadmiernych wymagań w stosunku do podmiotów publicznych w zawieranych umowach (częsty brak zgód na zmiany zapisów projektów umów) co ma znamiona monopolistycznego charakteru działań tych gestorów, bez zwracania uwagi, że jst są jednymi z głównych odbiorców, np. energii elektrycznej.</p>	<p>Usprawnienie współpracy z gestorami mediów, wprowadzenie obligatoryjnych terminów i sankcji za ich niedotrzymywanie.</p>	
26.	<p>Rozdrobnienie podmiotów w ramach spółek kapitałowych (np. PKP S.A., Tauron S.A.).</p> <p>Powoduje wydłużenie ilości i czasochłonności procedur zarówno w zakresie uzgodnień terenowych jak i technicznych - brak jednolitej koordynacji ze strony spółek.</p>	<p>Wprowadzenie mechanizmów i zasad koordynacji działań w ramach spółek kapitałowych oraz szybkich ścieżek uzgodnieniowych.</p>	

27.	<p>Brak skutecznych rozwiązań skutkujących udziałami gmin we wzroście wartości nieruchomości w związku z poniesionymi kosztami ich uzbrojenia.</p> <p>Brak regulacji prawnych, co do obowiązku budowy infrastruktury (w tym gminnej) – woda, kanalizacja, drogi - w przypadku inwestorów prywatnych, którzy są właścicielami dziesiątek hektarów nieruchomości i bogacą się kosztem gminy na obrocie nieruchomościami. Z realizacją zadań własnych pozostaje gmina. Przepisy <i>Kodeksu cywilnego</i> są na tyle niespójne, a orzecznictwo niejednolite, że gminy ryzykują wiążąc się umowami cywilnoprawnymi, zawierającymi na granicy prawa.</p> <p>Instrument opłaty adiacenckiej nie jest w tej sytuacji wystarczający.</p>	<p>Wprowadzenie rozwiązań umożliwiających zwrot gminom rzeczywiście poniesionych kosztów zamiast mechanizmu ustalania wzrostu wartości nieruchomości, który często jest trudny do oszacowania przez rzeczoznawców.</p> <p>Do rozważania – przeniesienie rozstrzygania sporów sądowych w tym zakresie do kognicji sądów powszechnych.</p>	
28.	<p>Trudności w realizacji inwestycji przeciwpowodziowych</p> <p>realizowanych przez samorząd nawet w przypadku posiadania prawomocnych decyzji na realizację, wydanych na mocy ustawy <i>o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych</i>. Głównym problemem jest fakt, iż stowarzyszenia, osoby prywatne, organizacje ekologiczne w skuteczny sposób opóźniają lub nie dopuszczają do realizacji inwestycji przeciwpowodziowych gminy, jednocześnie w przypadku zalań, podtopień i powodzi nie ponosząc za swoje działanie odpowiedzialności.</p>	<p>Dla rozwiązania części problemów gospodarki przeciwpowodziowej, w odniesieniu do całej zlewni danej rzeki z udziałem wszystkich gmin będących w tej zlewni, powinno się powołać koordynatora, również w sensie współfinansowania tych inwestycji, w postaci Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie.</p>	
29.	<p>Zbyt wysoka stawka VAT dla inwestycji fotowoltaicznych w budynkach użyteczności publicznej.</p> <p>Przepisy podatkowe – 23% stawka podatku VAT dla montażu instalacji fotowoltaicznych na budynkach użyteczności publicznej.</p>	<p>Stawka powinna być zrównana ze stawką podatku VAT obowiązującą w przypadku instalacji na budynkach prywatnych, tj. 8%.</p>	
30.	<p>Kwestia ponoszenia opłat za zajęcie pasa drogowego celem umieszczania w nim urządzeń infrastruktury technicznej lub budowli niezwiązanych z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego przez jednostki samorządu terytorialnego, które są organem założycielskim dla zarządców dróg wydających te decyzje.</p>	<p>Przepis można zmienić wskazując, np. iż z powyższych opłat zwolnione są odpowiednie jst.</p>	

31.	<p>Koszty poboru opłat za zajęcie pasa drogowego przekraczające wysokość tych opłat.</p> <p>Decyzją nakładane zostają na inwestorów opłaty za pozostawienie urządzeń w pasie. Czasem po przeliczeniu stawka za pozostawienie urządzenia wynosi 1 zł za rok przez np. 20 lat. Jest problem z egzekwowaniem tak małych należności, dlatego warto wprowadzić zapis umożliwiający zwolnienie z opłat np. dla opłat poniżej 10 zł/ rok.</p>	<p>Dostosowanie opłat za umieszczenie urządzeń w pasie drogi lub wprowadzenie stawki 0 zł dla opłat poniżej 10 zł na rok.</p>	
32.	<p>Wadliwość narzędzi do przeprowadzania procedur zamówień publicznych</p> <p>np. brak modułu obsługującego wysyłanie i odbiór ofert na platformie E-Zamówienia. Obecna platforma E-Zamówienia jest nieintuicyjna i niekompletna.</p>	<p>Przemodelowanie narzędzi informatycznych do obsługi zamówień publicznych w kierunku narzędzi intuicyjnych oraz pod kątem komfortu pracy użytkowników.</p> <p>Utworzenie modułu obsługującego wysyłanie i odbiór ofert na platformie E-Zamówienia.</p>	
33.	<p>Nadmiernie skomplikowana i rozbudowana dokumentacja wymagana w procesie pozyskiwania środków finansowych ze środków unijnych</p>	<p>Konieczność zdecydowanego uproszczenia.</p>	

IV. OŚWIATA

34.	<p>Wzrastająca z roku na rok luka oświatowa, pogrążająca finanse wielu samorządów.</p> <p>Niewystarczający poziom subwencji oświatowej i niejasny algorytm - brak pokrywania rzeczywistych kosztów utrzymania placówek oświatowych przez państwo, przy jednoczesnych ograniczeniach samodzielności decyzyjnej jst wynikających z prawa oświatowego, w tym brak możliwości likwidacji placówki bez zgody Kuratorium Oświaty, narzucanie liczebności klas.</p>	<p>Zapewnienie finansowania z budżetu państwa na poziomie pokrywającym wydatki bieżące w oświacie.</p> <p>Zmiana sposobu naliczania subwencji oświatowej, subwencja podstawowa powinna być naliczana na oddział, a nie na ucznia. Należałoby w tym wypadku uwzględnić specyfikę oddziałów wynikającą z ramowych planów nauczania. Wagi dotyczące uczniów powinny być związane tylko z ich specyficznymi trudnościami edukacyjnymi, deficytami itp. – zwiększone wagi.</p> <p>Wzór powinien być bardziej przejrzysty.</p>	
35.	<p>Ustalane centralnie i wprowadzane kolejne podwyżki wynagrodzeń nauczycieli dotyczą wszystkich nauczycieli, a niewspółmierne wzrosty kwoty subwencji nie pozwalają na pokrycie kosztów z tym związanych.</p>	<p>Wprowadzenie przepisu jasno precyzującego, że subwencja oświatowa pokrywa 100% wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli wraz z usługą lat (o ile gmina/powiat zachowa określone w przepisach standardy) – konieczne wprowadzenie odpowiedniego zapisu w ustawie o <i>dochodach jednostek samorządu terytorialnego</i>.</p>	

	<p>Zadania przedszkolne stanowią znaczącą część wydatków oświatowych. Państwo wprowadziło obowiązek dla gmin przyjęcia do przedszkola wszystkich chętnych dzieci w wieku od 3 do 6 lat, co spowodowało konieczność zwiększenia miejsc w przedszkolach. Ponadto ustalane centralnie i wprowadzane kolejne podwyżki wynagrodzeń nauczycieli dotyczą również nauczycieli przedszkoli.</p>	<p>Refundacja kosztów związanych z podwyżkami dla nauczycieli w całości z budżetu państwa.</p> <p>Uwzględnienie w subwencji oświatowej wychowanków przedszkola – zmiana art. 28 ust. 5 pkt 2 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o <i>dochodach jednostek samorządu terytorialnego</i>.</p> <p>Całkowite pokrycie wynagrodzeń nauczycielskich w ramach oświatowej subwencji ogólnej i dotacji przedszkolnej.</p> <p>Zmiana prowadząca do rzeczywistego pokrycia wynagrodzeń nauczycielskich w ramach oświatowej subwencji ogólnej i dotacji przedszkolnej. W stanie obecnym zapewnienie środków na wynagrodzenia nauczycieli przedszkoli oraz oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych, a także w szkołach podstawowych nauczycieli świetlic, bibliotek, psychologów, pedagogów, logopedów i terapeutów pedagogicznych, leży głównie po stronie jednostki samorządu terytorialnego.</p>	
36.	<p>Subwencja na uczniów niepełnosprawnych naliczana jest wg stanu na 30 września każdego roku i nie obejmuje uczniów, którzy otrzymują orzeczenie w terminie późniejszym. Gmina musi to zadanie finansować z własnych środków. Jest to ogromne obciążenie finansowe, gdyż z roku na rok wzrasta liczba dzieci z orzeczeniami.</p>	<p>Zmiana mechanizmu naliczania subwencji oświatowej na uczniów niepełnosprawnych. Propozycja kwartalnego uzupełniania subwencji oświatowej na uczniów niepełnosprawnych zgłoszonych do SIO po 30 września każdego roku.</p> <p>Zabezpieczenie rezerwy subwencji oświatowej na poziomie pozwalającym pokryć w 100% wzrost zadań.</p>	
37.	<p>Obecnie samorzady muszą na zapewnienie średnich wynagrodzeń w poszczególnych grupach awansu zawodowego nauczycieli przeznaczać wskazane w ustawie kwoty będące pochodną kwoty bazowej określonej w ustawie budżetowej. Nieosiągnięcie kwot średnich wynagrodzeń nauczycielskich skutkuje wypłatą jednorazowego dodatku uzupełniającego (kwota niedoboru dzielona jest między nauczycieli danego stopnia awansu). Mechanizm ten znacząco ogranicza możliwości kreowania polityki oświatowej w jednostkach samorządu terytorialnego. Powoduje dodatkowe obciążenie finansowe, szczególnie odczuwalne w czasie epidemii. Budzi też sprzeciw środowiska nauczycielskiego, gdyż rozwiązanie to jest sprzeczne z motywacyjnym systemem wynagradzania za pracę.</p>	<p>Zniesienie obowiązku wypłaty jednorazowego dodatku uzupełniającego w sytuacji nieosiągnięcia średnich wynagrodzeń nauczycielskich, o których mowa w art. 30 ust. 3 <i>Karty Nauczyciela</i>.</p> <p>Usunięcie z ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - <i>Karta Nauczyciela</i> przepisów dotyczących średnich wynagrodzeń (tj. art. 30 ust. 3, art. 30a i art. 30b).</p>	

38.	<p>Wysokość dotowania szkół i przedszkoli niesamorządowych.</p> <p>Obecne zasady powodują, że jednostka samorządu terytorialnego przekazuje przedszkolom i szkołom niesamorządowym, oprócz odpowiedniej części subwencji ogólnej i odpowiedniej części dotacji celowej, także dotację adekwatną do kosztów ponoszonych na placówki danego rodzaju prowadzone przez samorząd. Powoduje to spore obciążenie budżetu samorządu, a także sytuację w której samorząd ponosi koszty prowadzenia placówek, dla których nie jest organem prowadzącym. W konsekwencji zmniejsza to pulę środków dla przedszkoli i szkół prowadzonych przez gminę/powiat.</p>	<p>Ograniczenie dotowania szkół i przedszkoli niesamorządowych do przekazania części subwencji ogólnej i dotacji przedszkolnej.</p> <p>Zmiana ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych w zakresie udzielania dotacji na ucznia w przypadku niesamorządowych szkół publicznych (art. 25). Ograniczenie dotacji do przekazania adekwatnej części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostki samorządu terytorialnego, a wykreślenia zapisu o wskaźniku zwiększającym (art. 14).</p> <p>Zmiana ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych w zakresie udzielania dotacji dla niesamorządowych przedszkoli i szkół podstawowych z oddziałami przedszkolnymi (art. 16-21). Ograniczenie dotacji do przekazania adekwatnej części dotacji celowej z budżetu państwa, o której mowa w art. 53.</p>	
39.	<p>Kształtowanie sieci publicznych szkół i przedszkoli uzależnione od opinii kuratora oświaty / lub</p> <p>Nadmierny wpływ kuratora oświaty na kształtowanie sieci publicznych szkół i przedszkoli.</p> <p>Rada gminy ustala sieć prowadzonych przez gminę publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz sieć publicznych szkół podstawowych. Jednak, zgodnie z zapisami ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. <i>Prawo oświatowe</i>, następuje to po uzyskaniu pozytywnej opinii kuratora oświaty.</p> <p>Taki stan powodować może, iż o sieci przedszkoli i szkół decyduje kurator oświaty, który staje się tym samym kreatorem lokalnej polityki oświatowej, nie zawsze biorąc pod uwagę możliwości i uwarunkowania poszczególnych gmin.</p>	<p>Ustalanie sieci publicznych szkół i przedszkoli jako wyłącznej kompetencji rady gminy.</p> <p>Zmiana ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. <i>Prawo oświatowe</i> polegająca na usunięciu zapisów art. 39 ust. 8 i art. 32 ust. 4.</p> <p>Uproszczenie procesu w zakresie likwidacji, przekształceń itp. jednostek oświatowych.</p> <p>Zawiadomienie o zamiarze likwidacji szkoły powinno następować przez opublikowanie informacji w BIP urzędu (ewentualnie w prasie o zasięgu lokalnym lub regionalnym).</p>	
40.	<p>Kwestie finansowania rosnących kosztów pomocy psychologiczno-pedagogicznej, szczególnie mając na uwadze aktualną sytuację.</p> <p>Oczywiście nie są to problemy nowe, ale bardzo istotne z punktu widzenia samorządów. Pomimo podnoszenia tych kwestii przez samorzady m.in.</p> <p>https://samorzad.pap.pl/kategoria/edukacja/trudna-pomoc-men-zajmie-sie-sprawa-finansowania-pomocy-psychologiczno, problemy nie jest rozwiązywany, a wciąż narasta.</p>	<p>Propozycje obejmujące m.in. uszczegółowienie źródła finansowania, form i trybu udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej. W związku z coraz większą liczbą uczniów/wychowanków posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, uczęszczających do oddziałów ogólnodostępnych w ramach edukacji włączającej, wyposażenie pomieszczeń szkolnych w sprzęt odpowiadający wskazaniom w orzeczeniach uczniów.</p>	

41.	W ostatnich latach coraz częściej gminy i powiaty napotykają trudności w dotowaniu, a zwłaszcza rozliczaniu dotacji dla szkół niepublicznych . W dużej mierze jest to obecnie przekazywanie środków przychodzących w subwencji. Natomiast to na organie dotującym ciąży obowiązek kontroli sposobu wydatkowania dotacji – co napotyka duże utrudnienia, zwłaszcza ze strony organów prowadzących szkoły policealne.	Przejęcie przez wojewodę finansowania i rozliczania dotowania szkół niepublicznych (zwłaszcza policealnych) – zmiana art. 18 i n. ustawy z dnia 27 października 2017 r. <i>o finansowaniu zadań oświatowych</i> . Postulat powyższy został już także zgłoszony do Ministra Edukacji przez te podmioty – wg nas nie ma powodu, żeby się do niego nie przychylić.	
42.	Obecnie brak odpowiednich przepisów określających standardy oświatowe , dotyczące np. liczebności klas, liczby etatów w placówce (psycholog, pedagog, świetlica, biblioteka, logopeda) itd. - funkcjonuje jedynie zapis dotyczący klas I-III szkół podstawowych, co skutkuje brakiem możliwości precyzyjnego ustalenia jakie koszty powinna pokrywać subwencja oświatowa.	Wprowadzenie standardów oświatowych (i zapewnienie finansowania zgodnie z przyjętymi normami), dotyczących: • standardy zatrudnienia, określające etat na liczbę uczniów, • etatów wsparcia. Propozycja dotyczy wprowadzenia odpowiednich zapisów do ustawy <i>Prawo oświatowe</i> , a następnie uwzględnienie ich w rozporządzeniu dotyczącym podziału części oświatowej subwencji ogólnej.	
43.	Awans zawodowy nauczycieli - nic nie wnosi, są od tego oceny nauczycieli.	Znieść procedurę awansów zawodowych nauczycieli - powinna być ocena pracy co 2 lub 3 lata.	
44.	Organizacja nauki w okresie pandemii i po pandemii	W okresie pandemii: 1) zabezpieczenie dostępu do szybkiego stabilnego Internetu w placówkach oświatowych, sieć OSE nie spełnia wymagań; 2) zabezpieczenie sprzętu spełniającego wymogi pracy zdalnej dla nauczycieli (zestawy laptop + mikrofon i słuchawki); 3) jasne i spójne rozporządzenia/zasady dotyczące nauki w okresie pandemii; 4) jednoznaczne określenie, kto ponosi koszty zabezpieczenia sprzętu (finansowane z dodatkowych programów rządowych). W okresie po pandemii: 5) zabezpieczenie środków finansowych dla samorządów na organizację zajęć dla uczniów w celu wyrównywania braków edukacyjnych po nauczaniu zdalnym; 6) zabezpieczenie środków finansowych dla samorządów na zwiększenie godzin organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Konieczne jest wyrównywanie braków edukacyjnych będących wynikiem zdalnego nauczania w czasie pandemii.	

45.	<p>Termin dostosowania się do wymagań określonych w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie wymagań ochrony przeciwpożarowej, jakie musi spełniać lokal, w którym są prowadzone oddziały przedszkolny lub oddziały przedszkolne zorganizowane w szkole podstawowej albo jest prowadzone przedszkole utworzone w wyniku przekształcenia oddziału przedszkolnego lub oddziałów przedszkolnych zorganizowanych w szkole podstawowej.</p> <p>Dla oddziałów przedszkolnych funkcjonujących w szkołach spełnienie tych warunków w terminie określonym przez aktualne przepisy jest niezwykle trudne.</p>	<p>Wydłużenie czasu na dostosowanie się do wymagań określonych w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 roku w sprawie wymagań ochrony przeciwpożarowej, jakie musi spełniać lokal, w którym są prowadzone oddziały przedszkolne zorganizowane w szkole podstawowej albo jest prowadzone przedszkole utworzone w wyniku przekształcenia oddziału przedszkolnego lub oddziałów przedszkolnych zorganizowanych w szkole podstawowej.</p>	
46.	<p>Obowiązująca procedura opiniowania arkuszy organizacyjnych.</p>	<p>W procedurze opiniowania arkuszy organizacji należałoby rozważyć możliwość wykluczenia związków zawodowych.</p> <p>Arkusze organizacji szkoły powinien w pierwszej kolejności zabezpieczać sprawy uczniów, natomiast kwestia zatrudnienia bądź rozwiązania stosunku pracy z nauczycielem jest sprawą wtórną (<i>Karta Nauczyciela</i> przewiduje w tym zakresie odpowiednią procedurę).</p>	
47.	<p>Organizacja dowozu uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego.</p>	<p>Doprecyzowanie przepisów <i>Prawa oświatowego</i> w kwestii organizacji dowozu ucznia, posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego do jednostki oświatowej w powiązaniu z przepisami, dotyczącymi zorganizowania kształcenia specjalnego na terenie danego powiatu, z uwzględnieniem rodzaju niepełnosprawności (art. 39 i art. 127 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. <i>Prawo oświatowe</i>).</p>	
48.	<p>Tworzenie równych szans rozwoju oraz kształcenia zarówno młodego, jak i starszego pokolenia – kształtowanie kapitału ludzkiego zdolnego do realizacji zadań w warunkach konkurencji na rynku krajowym i zagranicznym.</p>	<p>Wprowadzenie zmian w ustawie o <i>promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy</i> poprzez zlikwidowanie warunku, że szkolenie musi trwać przeciętnie nie mniej niż 25 godzin tygodniowo oraz możliwość skorzystania z bonu szkoleniowego dla wszystkich zainteresowanych bez względu na wiek.</p> <p>Modyfikacja formy dofinansowania wynagrodzenia osoby 50+ poprzez wprowadzenie braku konieczności wymiany kandydata w przypadku zakończenia pracy wcześniej skierowanego bezrobotnego. Uproszczenie procedur związanych z obsługą osób kierowanych do pracy w kraju i za granicą.</p>	

V. POLITYKA SPOŁECZNA

49.	<p>Braki kadrowe dot. pracowników socjalnych. Brak ścieżki awansu pracowników pomocy społecznej</p> <p>Ze względu na zmiany na rynku pracy brakuje osób, które mogłyby wykonywać pracę pracownika socjalnego.</p> <p>Niskie wynagrodzenia pracowników pomocy społecznej (zasiłki dla podopiecznych często przewyższają pensje, co budzi frustrację pracowników pomocy społecznej), słaby prestiż zawodu - cechy te znacznie utrudniają pozyskanie wykwalifikowanych pracowników.</p>	<p>Rozszerzenie wachlarza osób uprawnionych do wykonywania zawodu pracownika socjalnego. Zmiana kwalifikacji pracownika socjalnego.</p> <p>Wzrost wynagrodzeń dla sfery pomocy społecznej oraz wsparcie bezpłatnym poradnictwem specjalistycznym (superwizja, wsparcie przeciw wypaleniu zawodowemu, frustracji).</p>	
50.	<p>Niewystarczający system wsparcia osób z niepełnosprawnościami:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Niedostosowanie transportu publicznego dla potrzeb osób z niepełnosprawnościami.2. Niewystarczające działania przyczyniające się do zwiększenia zatrudnienia osób z niepełnosprawnościami.3. Niewystarczające działania zmierzające do umożliwienia osobom z niepełnosprawnościami poprawy warunków życia. Brak mieszkań dla osób niepełnosprawnych, opuszczających placówki wychowawcze, rodziny zastępcze.4. Niewystarczające działania umożliwiające kształcenie osób z niepełnosprawnością.5. Ograniczenia w korzystaniu z opieki zdrowotnej i rehabilitacji.6. Niedostateczna rehabilitacja społeczna i zawodowa.	<ol style="list-style-type: none">1. Zwiększenie dostępności transportu publicznego dla potrzeb osób z niepełnosprawnościami – ruchowymi i wzrokowymi.2. Tworzenie zakładów aktywności zawodowej.3. mieszkania chronione i mieszkania dostosowane dla osób z niepełnosprawnościami, możliwość wynajmu mieszkań na specjalnych (czyt. niedrogich) warunkach, dofinansowanie do wynajmu, rozwój mieszkalnictwa socjalnego - mieszkania socjalne dla osób z niepełnosprawnością, gdzie będą się uczyć samodzielności.5. Zwiększenie dostępności do opieki zdrowotnej i rehabilitacji.6. Dostępność: środowiskowe centra samopomocy, warsztaty terapii zajęciowej. <p>Wymienione obszary powinny być w większym wymiarze finansowane z budżetu państwa lub środków UE przy partycypacji jednostek samorządu terytorialnego.</p>	
51.	<p>Krótki okres na dostosowanie obiektów użyteczności publicznej dla osób ze szczególnymi potrzebami i koszty z tym związane.</p>	<p>Wydłużenie terminu na dostosowanie obiektów użyteczności publicznej dla osób ze szczególnymi potrzebami. Aby zwiększyć tempo inwestycji w zakresie dostępności architektonicznej konieczne jest rozszerzenie katalogu możliwości wsparcia jst o instrument pozwalający na uzyskanie bezzwrotnego dofinansowania na te cele.</p>	
52.	<p>Zasady realizacji dodatkowych zadań, które Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej umożliwi dzięki ogłoszonym konkursom:</p>		

1. Coroczne nabory i przyznawanie środków na jeden rok kalendarzowy

Chociaż część Programów jest wieloletnich, w tym Program Wieloletni Senior+ na lata 2021-2025, to jednak nabory do nich odbywają się corocznie. Powoduje to, że samorząd ma podpisaną umowę dopiero w trakcie realizacji zadania i w pierwszym okresie organizuje zadania na własne ryzyko. W przypadku programów jednorocznych często powoduje to, że zadanie rusza dopiero po uzyskaniu wsparcia (tak jak w przypadku Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”). Klienci OPS mogą uzyskać wsparcie dopiero po otrzymaniu przez jst środków, wprowadzeniu ich do budżetu i dopełnieniu wszystkich formalności - często dopiero w połowie roku. Brak stabilności w finansowaniu i późne uruchomienie środków jest negatywne zarówno dla osób korzystających ze wsparcia, jak i dla samorządu. Ponadto coroczne składanie wniosków powoduje konieczność dużego nakładu pracy zarówno po stronie samorządu jak i pracowników oceniających i sprawdzających złożone wnioski.

2. Trudna realizacja programów/projektów rządowych z zakresu pomocy społecznej -

krótkie terminy przystąpienia do programów/projektów rządowych z zakresu pomocy społecznej; niewystarczające wytyczne/wyjaśnienia odnośnie do zasad realizacji programów/projektów, skutkujące rozbieżnościami interpretacyjnymi w przedmiotowym zakresie i rzutujące na ocenę prawidłowości wykonania programu/projektu (w tym wydatkowania środków) przez organy kontrolne, co w konsekwencji może skutkować koniecznością zwrotu środków za zrealizowany program/projekt.

3. Tworzenie czasowej formy wsparcia w ramach różnych programów –

uruchamianie działań dla jakiejś grupy osób, która po zakończeniu programu nie jest kontynuowana. Powoduje to, że grupa osób korzystająca ze wsparcia zostaje przyzwyczajona do danej formy pomocy, a w następstwie wyczerpania środków / zakończenia programu nie ma możliwości z niej korzystać (ze względu na jej koszt na ogólnym rynku). W przypadku

1. Rozważenie możliwości realizacji programów w zakresie pomocy społecznej jako faktycznie wieloletnich, tzn. umożliwienie składania jednego wniosku na dłuższym okres, a co za tym idzie – podpisanie umowy wieloletniej lub przynajmniej zapewnienie ciągłości realizacji tych programów.

2. Przy ustanawianiu terminów przystępowania do programów/projektów rządowych uwzględnianie realnych potrzeb czasowych niezbędnych do przygotowania dokumentów wymaganych od beneficjentów programu/projektu. Przygotowywanie wyczerpujących i jasnych wytycznych odnośnie do zasad realizacji programów/projektów, a tym samym ograniczenie przestrzeni na szerokie możliwości interpretacyjne w tym zakresie. Wskazywanie przez organizatora/inicjatora programu/projektu organu udzielającego wiążących wyjaśnień/odpowiedzi w przypadku niejasności co do zasad realizacji programu/projektu.

3. Wprowadzenie do stałego finansowania zadań po stronie państwa.

	wprowadzenia jej do finansowania ze środków własnych jst, jest kolejnym obciążeniem samorządu terytorialnego, który dopłaca do jej realizacji.		
53.	Starzenie się społeczeństwa i związane z tym rosnące koszty opieki nad seniorami.	Państwo powinno wspierać samorządy w finansowaniu opieki nad seniorami, np. na wzór świadczenia 500+ lub poprzez przyznawanie bonu opiekuńczego. Należy również uporządkować system opieki zdrowotnej w zakresie opieki nad seniorem – samorządy finansują zatrudnienie w całym kraju 4145 pielęgniarek w DPS-ach, tymczasem finansowanie tej grupy pracowników powinno być po stronie NFZ.	
54.	Brak odpowiednich zasobów finansowych gmin oraz prawnych możliwości uzyskania przez gminy dofinansowania ze środków rządowych na finansowanie całodobowego pobytu osób w domach pomocy społecznej , tworzenie dodatkowych miejsc takiego pobytu i ich utrzymania.	<p>Umożliwienie gminom otrzymania dotacji rządowych, będących w dyspozycji wojewody na finansowanie/dofinansowywania pobytu oraz utrzymania miejsc pobytu i tworzenia nowych miejsc na zasadach identycznych jak w przypadku finansowania środowiskowych domów pomocy społecznej (rozporządzenie w <i>sprawie środowiskowych domów samopomocy</i>).</p> <p>Zmiany dotyczące realizacji usług opiekuńczych w formie całodobowej, tj. prowadzenia domów pomocy społecznej powinny mieć charakter systemowy oraz opierać się na stałym dofinansowaniu po stronie administracji rządowej - analogicznie jak w przypadku dotacji przekazywanej zgodnie z art. 51c ust. 3 ustawy <i>o pomocy społecznej</i> gdzie „wojewoda corocznie ustala średnią miesięczną wojewódzką kwotę dotacji na jednego uczestnika ośrodka wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi”, dotacja taka powinna być przekazywana na każdego mieszkańca domu pomocy społecznej. Zmiany zatem należy dokonać w treści art. 61 ust. 1 ustawy <i>o pomocy społecznej</i> poprzez wprowadzenie zapisu, iż gmina zobowiązana jest do wniesienia opłaty za zachowaniem następującej kolejności:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mieszkańiec domu, - małżonek, zstępni przed wstępnymi, - uwzględnienie dotacji wojewody na jednego mieszkańca, - gmina, z której osoba została skierowana do DPS – jeżeli dalej zachodzi taka konieczność. <p>Środki finansowe w postaci dotacji pozwoliłyby na zwiększenie dostępności i podniesienie jakości do usług społecznych realizowanych w domach pomocy społecznej.</p>	

55.	<p>Problemy związane z funkcjonowaniem domów pomocy społecznej</p>	<p>Poprawa funkcjonowania OPS poprzez:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie zmian w zapisie ustawy <i>o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych</i> – art. 140 ust. 4 pkt. 3 (nie 65 % a 70%) w części dotyczącej odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej. 2. Wprowadzenie zapisów warunkujących otrzymanie decyzji o umieszczeniu w domu pomocy społecznej od posiadanego orzeczenia o stopniu niepełnosprawności. 3. Wprowadzenie zapisu w przepisach o zasadzie kierowania do właściwego typu domu, w zależności od sytuacji zdrowotnej kandydata na mieszkańca w DPS oraz, że decyzja o umieszczeniu powinna być wydawana na czas określony, a jej przedłużenie powinno być uwarunkowane spełnieniem przesłanek zdrowotnych przez mieszkańca. 4. Wprowadzenie zapisu do ustawy z dnia 12 marca 2004 r. <i>o pomocy społecznej</i>, który regulowałby zasady funkcjonowania mieszkańca w DPS. 5. Uregulowanie liczby zatrudnienia personelu opiekuńczego i medycznego w DPS. Możliwość ewentualnego wykupu usług pielęgniarских. 6. Utworzenie w DPS stanowiska opiekuna medycznego. <p>Konieczne jest również systemowe rozwiązanie i uregulowanie w przepisach dotyczących pomocy społecznej oraz ochrony zdrowia problemu braku personelu pielęgniarского oraz odpływu tego personelu do placówek finansowanych z ramach NFZ.</p>	
56.	<p>W zasobach domów pomocy społecznej zalegają często depozyty po zmarłych mieszkańcach DPS w drobnych kwotach. Według obowiązujących przepisów DPS-y są zobligowane do przekazania depozytów po trzech latach od spełnienia warunków ustalonych w ustawie <i>o likwidacji niepodjętych depozytów</i> na Skarb Państwa. Może to się odbyć wyłącznie poprzez uruchomienie procedury sądowej, której koszt obecnie wynosi minimum 100 zł (opłata sądowa) i ponosi go DPS z własnego budżetu (bez możliwości potrącenia z depozytu). W wielu przypadkach koszt postępowania przewyższa wartość depozytu.</p>	<p>Rozważenie możliwości w przypadku małych depozytów przekazywania ich na rzecz Skarbu Państwa (gminy, powiatu), np. poprzez zwolnienie z opłat sądowych lub odstąpienie od sądowej procedury, lub/i ustawowe przekazanie wprost na rzecz jednostki samorządu terytorialnego prowadzącej dany DPS, a w przypadku większych depozytów potrącanie ponoszonych przez DPS kosztów z przekazywanego depozytu.</p>	

57.	<p>Na terenie gmin, w których zlokalizowane są zakłady opieki leczniczej z osobami ubezwłasnowolnionymi lub częściowo ubezwłasnowolnionymi, właściwe ośrodki pomocy społecznej są obligowane przez sądy do typowania i wyznaczania opiekunów prawnych prowadzących sprawy prywatne tych osób. Często brakuje chętnych do podjęcia się takiej funkcji. Osoba ubezwłasnowolniona pozbawiona jest wówczas wsparcia i zabezpieczenia jej interesów prywatnych. Sprawy sądowe w tych sprawach przedłużają się w czasie.</p> <p>Utrudnia to też rozwój i inwestowanie w tego typu usługi na rzecz osób nie mogących funkcjonować samodzielnie w społeczeństwie.</p>	<p>Wprowadzenie zawodowej służby kuratorskiej dla osób ubezwłasnowolnionych lub częściowo ubezwłasnowolnionych.</p>	
58.	<p>Zwiększenie tzw. bezpieczeństwa socjalnego, obejmującego zapewnienie dochodów i usług w sytuacji wystąpienia ryzyka bezrobocia lub korzystania z opieki społecznej.</p>	<p>Wprowadzenie zmian w ustawie o <i>promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy</i> poprzez nacisk na pośrednictwo i poradnictwo indywidualne. Skierowanie usług do osób mających szczególne potrzeby socjalne (np. podjęcie pracy); zmiany w zakresie instrumentów i usług rynku pracy (np. wprowadzenie połączonych dwóch instrumentów wsparcia, ograniczenie różnorodności aktualnie funkcjonujących form wsparcia oraz zlikwidowanie usług sporadycznie wykorzystywanych).</p>	
59.	<p>Niespójny zapis w ustawie o <i>świadczeniach rodzinnych</i> – art. 17 ust. 1b z Konstytucją RP i wyrokiem TK z dnia 21.10.2014 roku w zakresie w jakim różnicuje prawo do świadczenia pielęgnacyjnego osób sprawujących opiekę nad osobą niepełnosprawną po ukończeniu przez nią określonego wieku, w tym ze względu na moment powstania niepełnosprawności.</p>	<p>Uregulowanie prawne tej kwestii w ustawie o <i>świadczeniach rodzinnych</i>.</p>	
60.	<p>Przepisy dotyczące systemu orzekania o niepełnosprawności - odrębne systemy orzekania o niepełnosprawności.</p> <p>Aktualnie w obrocie prawnym funkcjonują dwa całkowicie odrębne od siebie systemy orzekania o niepełnosprawności, a mianowicie orzekanie przez lekarza orzecznika ZUS oraz przez zespoły orzekające o niepełnosprawności (powiatowe, jako pierwsza instancja i wojewódzkie, jako druga instancja). Pierwszy system służy do ustalania uprawnień do świadczeń rentowych, drugi do uprawnień do celów pozarentowych. Ww. stan prawny powoduje, iż nie jest możliwe pozyskiwanie rzetelnych danych dotyczących liczby osób posiadających orzeczenie o</p>	<p><u>Ujednoczenie systemu orzekania</u> w kierunku rzetelnego diagnozowania potrzeb osób niepełnosprawnych (osób prawnie posiadających orzeczenie o niepełnosprawności), co w dalszej kolejności byłoby podstawą do przedstawienia rekomendacji w zakresie możliwego wsparcia osób z niepełnosprawnościami w zaspokajaniu ich potrzeb, np. w zakresie realizacji inwestycji dedykowanych osobom z niepełnosprawnościami i/lub poprawy jakości świadczonych usług publicznych w zakresie zapewnienia dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami.</p> <p><u>Centralny rejestr wydawanych orzeczeń</u></p>	

	<p>niepełnosprawności. W praktyce oznacza to, że ta sama osoba niepełnosprawna figuruje w systemie rentowym, jeśli będzie ubiegać się o rentę oraz w systemie pozarentowym (jeśli ubiega się o inne uprawnienia).</p> <p>Brak jednolitości i spójności w zakresie kryteriów orzekania powoduje, że klienci czują się zagubieni w obecnym systemie.</p>	<p>Zachodzi konieczność ujednoczenia systemu orzekania o niepełnosprawności, zgodnie z postanowieniami Konwencji o <i>prawach osób niepełnosprawnych</i> tj. potrzebę połączenia orzecznictwa do celów rentowych, pozarentowych i edukacyjnych.</p> <p>Konieczność stworzenia centralnego rejestru wydawanych orzeczeń – istotne w celach statystycznych oraz w celu lepszej diagnozy potrzeb osób z niepełnosprawnością i kierowania efektywnego i konkretnego rodzaju wsparcia. Konieczność aktualizacji kryteriów orzekania oraz pojęć, definicji używanych w przepisach (tj. niezdolny do pracy, niezdolny do samodzielnej egzystencji), pojęcia te są niezrozumiałe, mają negatywne znaczenie, ponadto są sprzeczne z aktualnym podejściem opartym na integracji, aktywizacji osób z niepełnosprawnościami, likwidacji barier.</p>	
61.	<p>Brak zintegrowanej komunikacji w portalu Emp@tia</p>	<p>Utworzenie kanału komunikacji elektronicznej z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych/Urzędami Skarbowymi oraz Urzędami Pracy za pośrednictwem portalu Emp@tia. Organ mógłby wówczas bezpośrednio z systemu dziedzicowego wysyłać korespondencję w zakresie prowadzonych spraw w zakresie zabezpieczenia społecznego dla rodzin na platformę PUE ZUS/US/PUP tak jak to ma miejsce w przypadku korespondencji z Urzędem Wojewódzkim.</p> <p>Obecnie brak jest podstawy prawnej wynikającej z ustawy o <i>pomocy osobom uprawnionym do alimentów</i> w zakresie postępowania wobec dłużników alimentacyjnych do pozyskiwania danych za pośrednictwem systemu teleinformatycznego Emp@tia z rejestrów: PESEL, ZIS, CEPIK, EKSMOoN, CEIDG, KRS, KRUS. W zakresie działań wobec dłużników alimentacyjnych na podstawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów proponuje się wprowadzenie ustawowych rozwiązań umożliwiających pozyskiwanie danych za pośrednictwem systemu teleinformatycznego EMP@TIA w zakresie: weryfikacji danych o bezrobociu w Aplikacji Centralnej Rynku Pracy, weryfikacji danych kierowcy w systemie CEPIK, weryfikacji danych o ubezpieczeniu w systemie ZUS, weryfikacji danych osobowych w rejestrze PESEL. Pozyskiwanie powyższych danych znacząco przyspieszy tok prowadzonego postępowania, jak również obniży koszty obsługi.</p>	

VI. ZDROWIE

62.	<p>Brak precyzyjnego rozgraniczenia zadań i odpowiedzialności przy realizacji zadań zakresu ochrony zdrowia</p> <p>W aktach prawnych określających zakres działania samorządów poszczególnych szczebli wskazano „ochronę i promocję zdrowia” jako jedno z zadań przewidzianych do realizacji przez poszczególne samorządy. Przepisy nie precyzują rodzaju zadań oraz odpowiedzialności przy realizacji zadań z zakresu ochrony zdrowia.</p>	<p>Doprecyzowanie obowiązków, zasięgu i zakresu działania samorządów poszczególnych szczebli w realizacji zadań związanych z ochroną zdrowia. Propozycja zadań dla samorządu powiatowego:</p> <ol style="list-style-type: none">1) prowadzenie szpitali powiatowych – szpitali z podstawowymi oddziałami szpitalnymi – określenie przez Ministerstwo Zdrowia zalecanych wskaźników ilości łóżek na 10 tys. mieszkańców dla oddziałów podstawowych szpitala powiatowego,2) prowadzenie Centrów Zdrowia Psychicznego dla dzieci i dorosłych,3) realizacja opieki długoterminowej,4) organizacja ambulatoryjnej opieki specjalistycznej (AOS) – określenie przez Ministerstwo Zdrowia zalecanych wskaźników,5) organizacja systemu podstawowej opieki zdrowotnej – plan zabezpieczenia – określenie przez Ministerstwo Zdrowia zalecanych wskaźników,	
63.	<p>Pogarszająca się sytuacja finansowa szpitali powiatowych / miejskich – niedostateczny poziom finansowania.</p> <p>Od czasu wprowadzenia tzw. „sieci szpitali” i przejściu na ryczałtowy system kontraktowania świadczeń wiele podmiotów leczniczych działających na szczeblu tzw. szpitali powiatowych ma ogromne trudności finansowe. Głównym problemem są niedoszacowane wysokości ryczałtów w szpitalach powiatowych oraz nieadekwatna wycena świadczeń medycznych do ponoszonych przez szpitale kosztów. Niekorzystne dla szpitali jest utrzymanie sposobu wyceny ryczałtu na obecnym poziomie, przy jednoczesnym, oczywistym, obowiązku zapewnienia ciągłości udzielania świadczeń medycznych, zachowania ilości personelu na odpowiednim poziomie i braku możliwości bilansowania sobie straty (finansowanie zewnętrzne poza podwyższeniami kapitału). „Sieć szpitali” nie rozwiązała również problemu długu, który powstał jeszcze przed jej wdrożeniem, a dodatkowo coraz bardziej go pogłębia, co w konsekwencji doprowadza do ciągłego zadłużania się tych podmiotów.</p>	<p>Aby zniwelować pogłębiającą się złą sytuację szpitali powiatowych konieczne jest:</p> <ol style="list-style-type: none">1) dostosowanie poziomu finansowania szpitali do rzeczywistych kosztów działalności, tj. wprowadzenia systemu, który będzie przewidywał zapłaty za rzeczywiście przeprowadzone procedury medyczne przez szpitale powiatowe. System powinien skutkować wzrostem ogólnych nakładów oraz wzrostem wyceny świadczeń medycznych;2) zahamowanie skokowego wzrostu wynagrodzeń personelu medycznego (lekarzy, pielęgniarek) poprzez zwiększenie liczby kadry medycznej (znielowanie dysproporcji w liczbie personelu medycznego przypadającego na 1000 mieszkańców), np. poprzez wprowadzenie ograniczeń wyjazdów na stałe lekarzy, pielęgniarek, wykształconych na koszt polskiego podatnika. <p>Adekwatna wycena świadczeń zdrowotnych to najważniejszy krok do normalizacji sytuacji szpitali podległych samorządom. Pilnych zmian wymagają m.in. wyceny świadczeń z zakresu chirurgii ogólnej, pediatrii, interny.</p>	

<p>Zidentyfikowane problemy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) niedoszacowanie i brak waloryzacji świadczeń medycznych; 2) brak wykazu świadczeń ratujących życie, co prowadzi do odmawiania przez szpitale dostępu do świadczeń ze względu na ryzyko i niepewność prawną, co do uznania danego świadczenia za „ratujące życie” przez NFZ; 3) deficyty kadrowe (lekarze, pielęgniarki, inny personel medyczny); 4) brak regulacji prawnych pozwalających na wprowadzenie dodatkowych (komercyjnych) ubezpieczeń zdrowotnych, co prowadzi, np. do marnowania kosztownego sprzętu diagnostycznego, jeśli limit świadczeń publicznych wyczerpał się w danym roku; 5) forma działalności – spółka prawa handlowego nie może stosować typowych klasycznych form wolnorynkowych dla spółki kapitałowej, bo działalność nakierowana jest na leczenie pacjentów, a nie na zysk. Nie można utożsamiać podmiotu leczniczego prowadzonego w formie spółki prawa handlowego z klasyczną spółką gospodarczą, bo szpital taką spółką nie jest; 6) wielkość przychodów szpitala ograniczana jest ryczałtem z NFZ, zaś sprawa finansowania nadwykonań jest skomplikowana i niepewna; 7) biurokratyzowanie pracy lekarza poprzez nałożenie na niego obowiązku prowadzenia obszernej dokumentacji medycznej i pozamedycznej, ubezpieczeniowej; 8) nadal brak sprawnego, zintegrowanego systemu informatycznego w opiece zdrowotnej (Rejestr Usług Medycznych jest budowany od 1992 roku); 9) brak stabilnej polityki zdrowotnej na poziomie ogólnokrajowym, chaotyczny proces legislacyjny związany z ochroną zdrowia i brak spójnego określenia prawa do ubezpieczenia zdrowotnego. <p>Bardzo szybkie tempo zmian legislacyjnych w ochronie zdrowia wpływa niekorzystnie na możliwość wypracowania standardów zarządzania placówkami. Konieczne jest ciągłe dostosowywanie się do nowych regulacji i wymogów, które nie mają pokrycia w dodatkowych środkach finansowych ze strony Państwa.</p> <p>Lawinowy wzrost wynagrodzeń kadry medycznej stanowi</p>	<p>Konieczne jest wprowadzenie zasad realnej pomocy finansowej z budżetu państwa w zakresie finansowania i oddłużania szpitali powiatowych.</p>	
--	---	--

	<p>największy obecnie koszt działalności szpitali.</p> <p>Ponadto, mimo zapisów dotyczących realizacji działań z zakresu profilaktyki i promocji zdrowia, placówki prowadzące działalność leczniczą nie otrzymują dodatkowych środków na realizację zadań w tym zakresie, bazując głównie na poszukiwaniu sponsorów, wolontariacie czy wykorzystując akcje CSR w firmach i instytucjach.</p> <p>Środki otrzymywane z NFZ jako ryczałt często nie wystarczają na pokrycie kosztów wynagrodzeń, nie mówiąc już o bieżących naprawach czy zakupach sprzętów. Skutkiem tego jest spłata zadłużenia szpitali dokonywana pośrednio ze środków budżetów samorządów terytorialnych, które to nie otrzymują rekompensaty z tego tytułu.</p>		
64.	<p>Aktualnie funkcjonujący system podstawowego szpitalnego zabezpieczenia świadczeń opieki zdrowotnej - organizacja.</p>	<p>Obecnie funkcjonujący system opieki zdrowotnej wymaga zdecydowanej poprawy. Przeprofilowaniu powinny być poddane niektóre szpitale, a zmianie powinna ulec struktura świadczeń. Kluczowe jest opracowanie zasad współpracy szpitali będących na różnych poziomach PSZ w ramach tzw. stopni referencyjności.</p> <p>Wszyscy oczekujemy jednocześnie wdrożenia mechanizmów zachęcających szpitale do tworzenia organizacji opieki koordynowanej, których celem powinno być świadczenie efektywnych kosztowo i wysokiej jakości usług z zachowaniem ciągłości opieki nad pacjentem pomiędzy rodzajami i stopniami świadczeń leczniczych. Jako uczestnicy tych procesów, w tym zakresie upatrujemy rolę Resortu Zdrowia, która sprowadzać się będzie do efektywnego stymulowania, a nie odgórnego zarządzania.</p> <p>Bardzo duże obawy strony samorządowej wzbudza planowany centralny system zarządzania szpitalami. Naszym zdaniem przeniesienie ośrodka decyzyjnego poza obszar lokalny, może znacznie spowolnić proces podejmowania decyzji, a stworzona jednocześnie struktura może nie być sprawna do efektywnego i szybkiego działania. Ochrona zdrowia mieszkańców była i jest w sposób naturalny związana z działaniami lokalnymi, które są w stanie skutecznie reagować i odpowiadać na zapotrzebowanie na usługi medyczne. Jednocześnie powierzenie prowadzenia szpitali jest efektem zagwarantowanego konstytucyjnie procesu decentralizacji władzy w RP, co w naszej opinii może zostać</p>	

		zahamowane przez przygotowywaną przez Ministerstwo Zdrowia reformę.	
65.	Braki kadry medycznej – lekarzy, pielęgniarek.	<p>1) zwiększenie limitów przyjęć na kierunkach lekarskich,</p> <p>2) uproszczenie procedury specjalizacyjnej (może warto wrócić do specjalizacji dwustopniowej),</p> <p>3) zwiększenie ilości ośrodków kształcących pielęgniarzy,</p> <p>4) opracowanie katalogu działań mających na celu zachęcenie do podejmowania studiów w zawodach medycznych.</p>	
66.	<p>Stwierdzanie zgonów – przestarzałe i niejednoznaczne przepisy dotyczące stwierdzania zgonu, wywołujące liczne wątpliwości interpretacyjne zarówno w kwestii wskazania właściwego lekarza jak również pokrycia kosztów stwierdzenia zgonu, brak lekarzy zainteresowanych świadczeniem usług. Dotychczasowe przepisy prawne dotyczące osób uprawnionych i obowiązanych do stwierdzenia zgonu pochodzą z lat 60-tych XX-wieku.</p> <p>Obowiązujące przepisy prawne dotyczące stwierdzania zgonu i jego przyczyn wywołują problemy szczególnie w przypadku zdarzeń w miejscach publicznych lub w stosunku do osób niezadeklarowanych jako pacjent lekarza podstawowej opieki zdrowotnej oraz nieubezpieczonych. W konsekwencji niejasnych i przestarzałych regulacji prawnych na powiat nałożone zostały koszty pracy wyłonionego w drodze zamówienia publicznego „koronera”, który stwierdza zgon i jego przyczynę, w przypadku braku możliwości wystawiania karty zgonu przez lekarza podstawowej opieki zdrowotnej. Na przestrzeni ostatnich lat wyraźnie wzrastają zobowiązania finansowe powiatu z tego tytułu. Nocna i świąteczna opieka zdrowotna nie realizuje wszystkich zadań przypisanych przychodniom POZ i nie uwzględnia stwierdzania zgonu. Należy przy tym podkreślić, iż wzmożona praca „koronera” odbywa się głównie w godzinach wieczorno-nocnych i w weekendy. Lekarze POZ wzbraniają się od stwierdzania zgonu i wystawiania karty zgonu, bowiem zgodnie ze stanem prawnym i stanowiskiem Narodowego Funduszu Zdrowia, stwierdzanie zgonu pacjenta niezadeklarowanego w podmiocie leczniczym nie jest świadczeniem medycznym finansowanym przez NFZ.</p>	<p>Pilne ustanowienie odpowiednich przepisów prawnych pozwalających na uregulowanie sposobu postępowania oraz zorganizowania i finansowania tego zagadnienia.</p> <p>Należy wprowadzić do katalogu gwarantowanych świadczeń okołomedycznych stwierdzanie zgonu i wystawianie karty zgonu, które byłoby finansowane ze środków Narodowego Funduszu Zdrowia.</p> <p>Aktualizacja katalogu osób – zawodów medycznych uprawnionych do stwierdzania zgonu i wypisywania karty zgonu - rozszerzenie możliwości stwierdzania zgonu przez np. ratowników medycznych, pielęgniarzy lub inne zawody medyczne (rehabilitanci, farmaceuci, itp.) - niekoniecznie lekarzy.</p> <p>Doprecyzowanie odpowiedzialności lekarzy oraz innych zawodów medycznych co do stwierdzania zgonu i wystawiania karty zgonu.</p> <p>Nałożenie obowiązku bezwzględnego stwierdzania zgonu na POZ dla pacjentów zdeklarowanych w ich przychodniach.</p> <p>Akty prawne wymagające zmiany:</p> <p>1) ustawa Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 31 stycznia 1959 r. <i>o cmentarzach i chowaniu zmarłych</i>,</p> <p>2) rozporządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 3 sierpnia 1961 r. <i>w sprawie stwierdzenia zgonu i jego przyczyny</i>.</p>	

67.	<p>Zagwarantowanie dostępności do opieki zdrowotnej wszystkim osobom, bez względu na zatrudnienie lub rejestrację w powiatowym urzędzie pracy (ustalenie jednej instytucji, która będzie odpowiedzialna za dostęp do świadczeń zdrowotnych np. ZUS).</p>	<p>Wprowadzenie prawnych regulacji w ustawie o <i>promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy</i> powodujących obsługę osób bezrobotnych zainteresowanych skorzystaniem z pomocy urzędu pracy, a nie ze świadczeń zdrowotnych. Zadania PUP powinny być skoncentrowane na pomocy w podjęciu zatrudnienia, zmiany pracy lub przekwalifikowania.</p>	
68.	<p>Wzrastająca liczba zaburzeń i chorób o podłożu psychicznym</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wzrost liczby osób dotkniętych chorobą psychiczną i trudny dostęp do lekarza psychiatry zarówno dla dorosłych, jak i dla dzieci. 2. Brak miejsc dla dzieci z problemami psychicznymi w szpitalach psychiatrycznych. 3. Zbyt nisko rozwinięta psychiatria środowiskowa dla dzieci i dorosłych 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zwiększenie ilości placówek poradni zdrowia psychicznego, otwarcie nowych placówek. 2. Zwiększenie ilości oddziałów dla dzieci psychicznie chorych. 3. Rozwój psychiatrii środowiskowej. 	
69.	<p>Po nowelizacji ustawy o <i>działalności leczniczej</i>, art. 115 ust. 4a nakłada obowiązek uzyskania przez podmiot leczniczy pozytywnej opinii o celowości inwestycji w przypadku ubiegania się o dotację od jednostek samorządu terytorialnego na realizację inwestycji wskazanych w art. 114 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o <i>działalności leczniczej</i> (remonty i inne inwestycje, w tym zakup aparatury i sprzętu medycznego) dla inwestycji, której wartość kosztorysowa wynosi 2 mln zł. Szczególnie nie do przyjęcia jest fakt, iż wprowadzone przepisy odbierają samorządom lokalnym możliwość samodzielnego podejmowania decyzji o wspieranych przedsięwzięciach i dysponowania środkami finansowymi w ramach własnych budżetów.</p>	<p>Konieczne jest wprowadzenie zmian omawianych przepisów do stanu sprzed nowelizacji w grudniu 2020 roku, które pozwolą na samodzielnie decydowanie przez jednostki samorządu terytorialnego o przeznaczeniu dotacji udzielanych z ich własnych budżetów, zwłaszcza w przypadku zadań o istotnym społecznie znaczeniu.</p>	
70.	<p>Dofinansowanie dla programów polityki zdrowotnej realizujących świadczenia inne niż gwarantowane</p> <p>Brak możliwości uzyskania ww. dofinansowania z budżetu NFZ znacząco ogranicza możliwości realizacji programów polityki zdrowotnej przez jednostki samorządu terytorialnego, które mają szczególne znaczenie dla zdrowia mieszkańców w okresie stanu epidemii.</p>	<p>Należy zmodyfikować przepisy art. 48d ust. 1 ustawy o <i>świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych</i>, na podstawie, których jednostki samorządu terytorialnego mogą uzyskać dofinansowanie z budżetu Narodowego Funduszu Zdrowia do realizowanych programów polityki zdrowotnej wyłącznie w zakresie świadczeń gwarantowanych i przywrócić ich pierwotne brzmienie, zgodnie, z którym możliwe było uzyskanie dofinansowania dla programów polityki zdrowotnej realizujących świadczenia inne niż gwarantowane.</p>	

<p>71.</p>	<p>Ustawą <i>Prawo farmaceutyczne</i> nałożono na organy stanowiące powiatów, obowiązek ustalania w drodze uchwały rady powiatu rozkładu godzin pracy aptek ogólnodostępnych na danym terenie, jednocześnie zastrzegając, iż rozkład godzin pracy powinien być dostosowany do potrzeb ludności i zapewniać dostępność świadczeń również w porze nocnej, w niedzielę i święta i inne dni wolne od pracy. Jednocześnie samorząd powiatowy nie posiada konkretnych narzędzi do egzekwowania nałożonego na apteki obowiązku dyżurowania lub nakładania kar za niestosowanie się do rozkładu. Apteka jest prywatną działalnością gospodarczą, na którą nie ma wpływu wóldarż miasta/ powiatu.</p> <p>Również ze względu na dynamiczne zmiany, np. zamykanie (powstawanie) aptek, zmiany godzin pracy aptek istniejących, w szczególności zmiany chwilowe wnikające np. z okresu świątecznego, rada powiatu nie jest w stanie „na bieżąco” dostosowywać godzin pracy aptek do potrzeb mieszkańców, ani zmusić do działania w określonych uchwałą godzinach.</p> <p>Obowiązek tworzenia harmonogramu pracy aptek ogólnodostępnych przez samorzady jest z uwagi na powyższe nieracjonalny, a także ze względu na fakt, że bezpośredni nadzór nad działalnością aptek sprawuje inspektor farmaceutyczny.</p> <p>Ponadto apteki nie otrzymują żadnego ekwiwalentu za pełnienie takiego dyżuru.</p>	<p>Określenie precyzyjnych i skutecznych form nadzoru nad realizacją nałożonego na apteki obowiązku dyżurowania lub zmiana przepisów prawa w zakresie wskazania podmiotu uprawnionego do ustalania harmonogramu dyżurów. Wprowadzenie wolnego rynku pracy aptek, z nadzorem farmaceutycznym. Jeżeli apteki nie działają na wolnym rynku, a zezwolenie na prowadzenie apteki wydaje wojewódzki inspektor farmaceutyczny, który ma rzeczywiste dane dotyczące jej funkcjonowania zasadne wydaje się, aby to również po jego stronie stało regulowanie czasu pracy aptek na danym terenie.</p> <p>Kolejnym powodem, dla którego zmiana zasad ustalania rozkładu godzin pracy aptek ogólnodostępnych jest konieczna to fakt, że za nieprzestrzeganie dokonanych uchwałą rady powiatu ustaleń nie wiążą się żadne sankcje ze strony powiatu dla podmiotów prowadzących apteki.</p> <p>Wprowadzenie finansowania przez np. NFZ dyżurów nocnych</p>	
<p>72.</p>	<p>Opinia przy wydawaniu zezwolenia na prowadzenie apteki – <i>Prawo farmaceutyczne</i> stanowi, że apteka ogólnodostępna może być prowadzona tylko na podstawie uzyskanego zezwolenia na prowadzenie apteki. Zezwolenia takie, co do zasady wydawane są przez wojewódzkiego inspektora farmaceutycznego po spełnieniu przez wnioskodawcę wymogów przewidzianych w ustawie. Przewidziana jest jednak procedura udzielenia zgody z pominięciem części kryteriów. Zgoda taka udzielana może być przez Ministra Zdrowia po uzyskaniu w danej sprawie pozytywnej opinii wydanej przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta, właściwego ze względu na miejsce planowanej lokalizacji apteki.</p>	<p>Z uwagi na fakt, że kontrolą rynku aptecznego zajmuje się Państwowa Inspekcja Farmaceutyczna, wydawanie opinii przez jst co do tworzenia aptek na władanym terenie jest bezcelowe. Samorząd, wydając opinie powinien sugerować się informacjami na temat szczególnie ważnego interesu pacjentów i koniecznością szczególnego zapewnienia tym pacjentom dostępu do środków leczniczych, przy czym jst nie posiada takich informacji.</p> <p>Ponadto wydawanie przez jst opinii jest przedłużeniem procedury wydawania zezwoleń i działaniem pro forma ponieważ pomimo wydania pozytywnej opinii wójta, burmistrza lub prezydenta na prowadzenie apteki z pominięciem ograniczeń nie gwarantuje to aptece otrzymania zezwolenia.</p>	

	<p>Apteka nie otrzyma zezwolenia na prowadzenie apteki m.in. jeżeli liczba mieszkańców w danej gminie, w przeliczeniu na jedną aptekę ogólnodostępną, wynosi co najmniej 3000 osób i odległość od miejsca planowanej lokalizacji apteki do najbliższej funkcjonującej apteki ogólnodostępnej wynosi co najmniej 500 metrów.</p> <p>Minister Zdrowia może odmówić zgody na wydanie zezwolenia. Należy podkreślić, że pozytywna opinia jst nie gwarantuje aptece otrzymania zezwolenia na prowadzenia apteki z pominięciem ograniczeń.</p> <p>Na samorząd zrzucano odpowiedzialność za kształtowanie konkurencji na rynku farmaceutycznym. Wprowadzone kryteria demograficzno-geograficzne mogą doprowadzić do stopniowego eliminowania podmiotów chcących funkcjonować na rynku farmaceutycznym i w znaczny sposób utrudnić dostępność leków. Apteki powinny powstawać w miejscach najbardziej dogodnych dla pacjentów nawet jeżeli oznacza to znaczne zagęszczenie na danym terenie.</p>		
73.	<p>Uregulowanie sposobu postępowania oraz zorganizowania i finansowania usługi polegającej na stwierdzaniu zgonu osób zmarłych w granicach administracyjnych miasta w sytuacjach, gdy brak jest lekarza zobowiązanego do stwierdzenia zgonu</p>	<p>Obowiązujące przepisy w zakresie realizacji usługi polegającej na stwierdzaniu zgonu osób zmarłych w granicach administracyjnych Miasta w sytuacjach, gdy brak jest lekarza zobowiązanego do stwierdzenia zgonu nie są dostosowane do obowiązującego systemu ochrony zdrowia i aktualnej rzeczywistości zarówno administracyjnej jak i społecznej oraz gospodarczej. Zastosowanie obowiązujących zapisów w rzeczywistości niejednokrotnie staje się bardzo trudne oraz budzi liczne wątpliwości interpretacyjne zarówno w kwestii wskazania właściwego lekarza jak również pokrycia kosztów stwierdzenia zgonu. Z uwagi na archaiczność obowiązujących przepisów, jak również brak bezpośrednich regulacji w zakresie możliwości wynagradzania osób, które mogłyby stwierdzić zgon, Miasto Katowice nie wyznaczyło osoby/placówki do realizacji ww usługi. Zasady wystawiania kart zgonu zawarte są przede wszystkim w nw. obecnie obowiązujących przepisach:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ustawie o cmentarzach i chowaniu zmarłych z dnia 31 stycznia 1959r. (Dz.U. z 2020r. poz.1947), • rozporządzeniu Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 3 sierpnia 1961r., w sprawie stwierdzenia zgonu i jego przyczyny (Dz.U. Nr 39, poz.202), <p>Wskazana jest konieczność podjęcia działań zmierzających do ustanowienia odpowiednich przepisów prawnych pozwalających na uregulowanie sposobu postępowania oraz zorganizowania i finansowania</p>	

		przedstawionego powyżej zagadnienia.	
VII. OCHRONA ŚRODOWISKA			
74.	<p>Niewystarczające finansowanie działań gmin z zakresu ochrony środowiska: pomiarów emisji hałasu i postępowań w zakresie usuwania odpadów.</p> <p>1. Brak środków na przeprowadzenie pomiarów w zakresie emisji hałasu. Z treści art. 115a ustawy <i>Prawo ochrony środowiska</i> wynika, że „[...] w przypadku stwierdzenia przez organ ochrony środowiska, na podstawie pomiarów własnych [...] organ ten wydaje decyzję o dopuszczalnym poziomie hałasu”. W ostatnim czasie gminy otrzymują od WIOŚ informacje o braku dostępności ekipy pomiarowej Centralnego Laboratorium Badawczego Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, które wykonuje pomiary na zlecenie WIOŚ, co z kolei powoduje wydłużenie terminu oczekiwania na pomiar. Z uwagi na ww. występujące problemy, przy sprawach, które wymagają szybkiej reakcji, organy ochrony środowiska powinny mieć możliwość wykonywania pomiarów, o których mowa w art. 115a Poś, z wykorzystaniem własnych akredytowanych laboratoriów lub zlecenia przez te organy wykonania takich pomiarów innym zewnętrznym laboratorium wykonującym.</p> <p>2. Brak środków na przeprowadzanie postępowań w zakresie usuwania odpadów i gospodarowania nimi, w przypadku gdy obowiązek usunięcia odpadów powstał w związku z wydaniem decyzji o cofnięciu decyzji związanej z gospodarką odpadami, stwierdzeniem nieważności, uchyleciem lub wygaśnięciem decyzji związanej z gospodarką odpadami. Skomplikowane procedury pozyskania z NFOŚiGW środków na usunięcie odpadów zagrażających zdrowiu lub życiu ludzi lub środowiska i gospodarowania nimi.</p>	<p>Ad. 1. Zarezerwowanie środków na wykonanie pomiarów w zakresie emisji hałasu.</p> <p>Ad. 2. Zarezerwowanie środków na wykonanie zadania w zakresie usuwania odpadów i gospodarowania nimi lub zmiana art. 400a ustawy <i>Prawo ochrony środowiska</i> w zakresie dopisania punktu tj. finansowanie w całości kosztów usuwania odpadów i gospodarowania nimi przez NFOŚiGW lub WFOŚiGW.</p> <p>Ponadto zadania wykonywane przez starostów w zakresie gospodarki odpadami wynikające z ustawy <i>o odpadach</i> z art. 41 ust. 3 pkt 2 art. 46, art. 47 ust. 1,2,4,7 i art. 48a ust. 10-13, 15 powinny być również, tak jak są marszałka, zadaniami zleconymi z zakresu administracji rządowej.</p> <p>Zgodnie z art. 400a ust. 1c, oraz art. 401c ust. 9 pkt 6 ustawy <i>Prawo ochrony środowiska</i> środki Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska przeznacza się m.in. na finansowanie kosztów usunięcia odpadów i gospodarowania nimi w przypadku gospodarowania odpadami w oparciu o art. 26a ustawy <i>o odpadach</i>, natomiast regulamin przyznawania dofinansowania z NFOŚiGW w dedykowanym programie priorytetowym „Usuwanie porzuconych odpadów” uzależnia intensywność finansowania od wysokości wskaźnika dochodów podatkowych G (intensywność waha się od 80% do 10%). W związku z powyższym, istnieje konieczność uproszczenia procedury pozyskiwania środków na usunięcie odpadów zagrażających zdrowiu lub życiu ludzi lub środowiska i gospodarowania nimi oraz zapewnienia pełnego finansowania tych działań podejmowanych przez zobowiązane w art. 26a ustawy <i>o odpadach</i> organy.</p>	

75.	<p>Problem coraz liczniejszej obecności dzikich zwierząt w mieście i rozproszenie kompetencji podmiotów odpowiedzialnych w tym zakresie.</p> <p>(tj. samorządu, kół łowieckich, Powiatowego Lekarza Weterynarii, Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska. Przerzucanie odpowiedzialności w przypadku konieczności odłowienia czy zapewnienia opieki weterynaryjnej)</p>	<p>Propozycja zmian: jednoznaczne uregulowanie kto i w jakim zakresie powinien podejmować interwencje w sprawie dzikich zwierząt w mieście. Ustalenie jednolitej ścieżki postępowania.</p>	
76.	<p>Brak regulacji prawnych umożliwiających egzekwowanie od właścicieli nieruchomości utrzymania czystości i porządku na terenach prywatnych - często zaniedbanych, pozostawionych bez opieki.</p>	<p>Rozszerzenie zapisów ustawy o zobowiązaniu właścicieli nieruchomości do obowiązkowego wykaszania nieruchomości jak i terenów zielonych w obrębie nieruchomości w częstotliwości minimum 1 raz w roku. W chwili obecnej brakuje przepisów regulujących kwestie koszenia traw na nieruchomości. W niektórych przypadkach może to stanowić problem epidemiologiczny, jak również zagrożenie pożarowe bądź utrudnienie utrzymania drenaży i melioracji.</p>	
77.	<p>1) Nieadekwatne do wykroczenia kary pieniężne nakładane przez organy administracji określone w art. 9xb ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, uchylane przez sądy administracyjne.</p> <p>2) Zbędne nakłady pracy organów administracji oraz przedsiębiorców prowadzących działalność w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych.</p>	<p>Wprowadzenie zmiany do zapisów art. 9o ust. 1 i 2 ustawy o <i>utrzymaniu czystości i porządku w gminach</i> w zakresie zobowiązania podmiotów prowadzących działalność w „zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych” do sporządzania półrocznych lub rocznych sprawozdań z prowadzonej działalności. Zmiana terminów składania sprawozdań usprawni funkcjonowanie organów i wyeliminuje zbędne nakłady pracy. Zmiana pozwoli również wyeliminować uchylane przez sądy administracyjne decyzje organów nakładające na te podmioty nieadekwatne do uchybień kary administracyjne – wynikające z ustawy.</p>	
78.	<p>Brak trybu refundacyjnego w procedurach dotacji celowych przekazywanych mieszkańcom (np. na inwestycje związane z poprawą jakości powietrza).</p>	<p>Konieczność zmiany ustawy o <i>finansach publicznych</i>, która pozwoli na wprowadzenie trybu refundacyjnego w procedurach dotacji celowych przekazywanych mieszkańcom oraz przejrzystego rozkładania zadania na kilka lat - co może mieć uzasadnienie w szczególnych przypadkach, w szczególności związanych z realizacją tzw. uchwał antysmogowych.</p>	
79.	<p>Niejednolite procedury weryfikowania dochodu przy występowaniu o dofinansowanie w ramach programów dotujących realizację inwestycji mających na celu poprawę jakości powietrza.</p>	<p>Podczas wprowadzenia rządowego programu wsparcia finansowego dla najuboższych mieszkańców przy realizacji inwestycji mających na celu poprawę jakości powietrza, konieczne jest ujednoczenie procedury weryfikowania dochodu przy występowaniu o dofinansowanie w ramach programów Czyste Powietrze i Stop Smog.</p>	

		Obecnie dla programu Czyste Powietrze wójt/burmistrz/prezydent miasta zobowiązany jest do wydawania specjalnego zaświadczenia o dochodzie, a do programu Stop Smog wymagana jest osobna procedura - wydaje się to nadmiarowe i nieuzasadnione (wymagana jest w związku z tym zmiana ustawy o wspieraniu termomodernizacji i remontów).	
80.	<p>Niewystarczające uprawnienia Straży Miejskiej w zakresie walki z niską emisją, powodującej zanieczyszczenie środowiska.</p> <p>Problem wciąż pozostaje w wielu gminach i powiatach nierozwiązany, co wynika z braku norm emisji spalin dla tzw. niskiej emisji oraz ograniczeń w zakresie możliwości kontroli instalacji grzewczych. Tymczasem nawet wyeliminowanie przestarzałych kotłów na terenie gminy nie wystarczy do poprawy stanu powietrza, jeśli podobne działania nie są prowadzone w sąsiednich jednostkach samorządu.</p>	<p>W celu efektywnej walki z niską emisją i smogiem celowe jest wprowadzenie norm emisji spalin dla tzw. niskiej emisji oraz rozszerzenie kompetencji Straży Miejskich i Gminnych o możliwość kontroli instalacji grzewczych w gminach sąsiadujących lub gminach, których wójt/burmistrz/prezydent nawiąże porozumienie z miastem/gminą, która strażą dysponuje. Poszerzenie możliwości działania dotyczy kontroli wykonywanych na podstawie art. 379 ustawy o ochronie środowiska, a także wyciągania konsekwencji prawnych.</p> <p>Alternatywą jest zmiana przepisów tak, aby wejście w życie uchwały antysmogowej mogło być jednolicie kontrolowane i nadzorowane na terenie całego województwa.</p> <p>Zmiany pociągają za sobą konieczność zaktualizowania lub nowelizacji przepisów sejmiku województwa, przepisów karnych, uprawnień straży miejskich oraz urzędników, a także określenia sposobów finansowania działań.</p>	
81.	<p>Brak kompetencji do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla wszystkich uciążliwych instalacji dla mieszkańców, np. "małe biogazownie".</p>	Sposób rozwiązania problemu - ujęcie w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie <i>przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko</i> wszystkich instalacji uciążliwych dla mieszkańców.	
82.	<p>Bariery prawne tworzenia spółdzielni energetycznych.</p> <p>Brak możliwości tworzenia spółdzielni energetycznych na terenach gmin miejskich. Obecne prawo umożliwia tworzenie spółdzielni energetycznych wyłącznie w gminach wiejskich i miejsko-wiejskich.</p>	<p>Wsparcie dla projektu ustawy o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii (druk senacki nr 390 – dostępny na senackiej stronie internetowej).</p> <p>Przedmiotem w/w nowelizacji jest nadanie nowego brzmienia definicji „spółdzielni energetycznej”, zawartej w ustawie o <i>odnawialnych źródłach energii</i>. Umożliwi to tworzenie spółdzielni energetycznych także na terenach miejskich. Proponowane zmiany wprowadzają także niezbędne rozszerzenie zakresu działalności spółdzielni energetycznych.</p>	

83.	<p>Niedostateczny rozwój sieci elektroenergetycznych niskiego i średniego napięcia szczególnie na terenach podmiejskich dla nowo przyłączanych mikroinstalacji fotowoltaicznych.</p>	Rozwój sieci niskiego i średniego napięcia.	
84.	<p>Brak systemowego wsparcia dla termomodernizacji budynków mieszkalnych wielorodzinnych. Obecne programy skupiają się w dużej mierze wyłącznie na budynkach jednorodzinnych.</p>	Przygotowanie i uruchomienie programów dotacyjnych dot. termomodernizacji wielorodzinnych budynków mieszkaniowych	
85.	<p>Pozyskiwanie białych certyfikatów przez jst. Brak uwarunkowań prawnych umożliwiających pozyskiwanie białych certyfikatów przez jst w ramach realizowanych programów ograniczania niskiej emisji w prywatnych budynkach mieszkalnych jedno i wielorodzinnych.</p>	Stworzenie przepisów umożliwiających pozyskiwanie białych certyfikatów przez jst w ramach realizowanych programów ograniczania niskiej emisji w prywatnych budynkach mieszkalnych jedno i wielorodzinnych.	
86.	<p>Obowiązek wprowadzenia deklaracji o źródłach ciepła lub źródłach spalania paliw. Brak przewidzianych w budżecie Państwa środków finansowych na wsparcie gmin w obowiązku wprowadzenia deklaracji o źródłach ciepła lub źródłach spalania paliw, które zostaną złożone przez właściciela/zarządcę budynku w formie papierowej. Gminy będą musiały ponieść koszty związane z zasileniem systemu w dane dot. budynków na terenie gminy (koszty osobowe oraz wyposażenie stanowiska/stanowisk pracy). Możliwe będzie jedynie sfinansowanie tabletów dla osób kontrolujących budynki.</p>	Rozszerzenie wsparcia finansowego gmin w związku z realizacją tego obowiązku.	
87.	<p>Trudności w pozyskiwaniu danych dotyczących zaopatrzenia w ciepło, paliwa gazowe i energię elektryczną z przedsiębiorstw energetycznych, które zasłaniają się tajemnicą przedsiębiorstwa. Brak rozwiązań prawnych w tym zakresie skutkuje niedostatecznymi informacjami, które mogłyby wesprzeć planowanie energetyczne w gminie.</p>	Przyjęcie rozwiązań prawnych ułatwiających pozyskiwanie danych dot. zaopatrzenia w ciepło, paliwa gazowe i energię elektryczną.	

VIII. ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE

Reforma planowania przestrzennego – uwagi ogólne.

Ułatwienie inwestycji rozwojowych i o znaczeniu pożytku publicznego oraz nowych źródeł finansowania samorządu (z zakresu planowania i zagospodarowania przestrzennego). Obserwowana suburbanizacja oraz niska jakość przestrzeni, wraz z chaosem przestrzennym są konsekwencją realizacji niespójnego ustawodawstwa. Wymienione postulaty dotyczą najbardziej palących problemów, z którymi stykają się samorządy w realizacji zadań dotyczących planowania i zagospodarowania przestrzennego.

1. regulacje zapobiegające rozlewaniu się zabudowy, która generuje nieracjonalnie wysokie koszty realizacji i utrzymania infrastruktury ponoszone przez wspólnoty samorządowe;
2. wspieranie dośrodkowego rozwoju miast;
3. utrzymywanie oraz rekultywacja/modernizacja terenów zielonych;
4. wprowadzenie standardów urbanistycznych przez samorządy jako element realnej polityki przestrzennej;
5. unormowanie kwestii dot. wydawania decyzji o warunkach zabudowy, w tym wprowadzenie wymogu zgodności decyzji o warunkach zabudowy z ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy;
6. partycypacja inwestorów w realizacji niezbędnej infrastruktury równocześnie (bądź wyprzedzająco) z realizacją nowego zagospodarowania i zabudowy terenu;
7. ustanowienie instrumentów podatkowych zniechęcających do rozwijania nowego budownictwa na terenach niezagospodarowanych (poza tzw. brownfield);
8. zwiększenie znaczenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy. W sytuacji braku planu miejscowego, studium, nie będąc przepisem prawa miejscowego, nie gwarantuje realizacji określonych w nim kierunków zagospodarowania – nie służy koordynacji przestrzennej, nie chroni obszarów przed zagospodarowaniem w inny sposób, niż to zostało w nim określone;
9. wspieranie lub wymuszanie scaleń i wtórnych podziałów nieruchomości jeżeli struktura własności nie odpowiada planowanej funkcji (podziały geodezyjne decydują w dużym stopniu o stanie ładu przestrzennego kraju);
10. aktywizacja rynku nieruchomości, w tym pobudzenie obrotu gruntami np. przez wprowadzenie podatku katastralnego jako czynnik likwidujący nadmiarowo wyznaczone tereny budowlane;
11. Jako przeciwdziałanie suburbanizacji - proponuje się wprowadzenie w przepisach jednoznacznych zapisów pozwalających gminie na zmianę Studium bez ryzyka wystąpienia o rekompensatę przez właścicieli nieruchomości, obecnie kwestia ta pozostawiona jest w

88.

		<p>rękach prawników i sądów co oznacza niepewność dla gminy, i ostrożność gmin w likwidowaniu „nadwyżek” terenów inwestycyjnych.</p> <p>12. Istotną zmianą powinna być likwidacja specustaw, które zezwalają na lokalizację inwestycji, infrastrukturalnych i budowlanych, z pominięciem przepisów o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Zwłaszcza ustawy o ułatwieniach w przygotowywaniu i realizacji inwestycji mieszkaniowych oraz inwestycji towarzyszących.</p>	
89.	<p>Jednym z istotnych zadań gminy jest kształtowanie ładu przestrzennego poprzez ustalanie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego przeznaczenia terenów oraz zasad ich zagospodarowania i zabudowy. Istotną przeszkodą w osiągnięciu celu w tym zakresie są przepisy umożliwiające zgłaszanie roszczeń odszkodowawczych w przypadku, kiedy na skutek uchwalenia lub zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego korzystanie z nieruchomości lub jej części w dotychczasowy sposób lub zgodnie z dotychczasowym przeznaczeniem stało się niemożliwe bądź istotnie ograniczone. Obowiązujące obecnie plany miejscowe zawierają różne zapisy dotyczące nie tylko przeznaczenia, ale również parametrów zagospodarowania i zabudowy. Sprawy roszczeń rozpatrują sądy cywilne, które w takich przypadkach orzekają zazwyczaj na korzyść właścicieli nieruchomości, pomijając intencje ustawodawcy. Wobec ryzyka konieczności wypłacania roszczeń odszkodowawczych wiele gmin rezygnuje ze sporządzania nowych mpzp tam, gdzie już mają obowiązujące plany, albo w nowych decyduje się utrzymać dotychczasowe parametry, pomimo świadomości, że nie zapewniają ochrony ładu przestrzennego. Powyższe może doprowadzić do sytuacji, w której w praktyce plany miejscowe będą zmieniane tylko na wniosek właścicieli nieruchomości i tylko dla obszaru obejmującego wskazaną działkę lub działki – co spowoduje, że nie będą się wiele różniły od powszechnie krytykowanych decyzji o warunkach zabudowy.</p>	<p>Zapewnienie realnego wpływu gminy na kształtowanie ładu przestrzennego bez ponoszenia kosztów z tytułu wprowadzanych ograniczeń, szczególnie w przypadku zamiaru skorygowania ustaleń planów miejscowych, które zostały uchwalone przed laty i ich ustalenia w niedostatecznym stopniu ten ład obecnie zapewniają. Wymaga to doprecyzowania przepisów dot. roszczeń odszkodowawczych w taki sposób, żeby jednoznacznie z nich wynikało, że roszczenie przysługuje jedynie w przypadku zmiany przeznaczenia terenu, która uniemożliwia realizację inwestycji o takim przeznaczeniu, jakie było możliwe w oparciu o poprzednio obowiązujący plan za wyjątkiem sytuacji, w której zapisy planu dopuszczają jednoczesną realizację dwóch funkcji mogących budzących konflikt społeczny (np. zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna oraz zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna), wówczas po rezygnacji z jednej z ww. funkcji nie powinno przysługiwać roszczenie. Nie przysługiwało również, jeśli zmienią się tylko parametry zagospodarowania i zabudowy – np. zostanie obniżona dopuszczalna wysokość budynków, czy w celu ochrony ładu przestrzennego wyeliminowana zostanie możliwość realizacji zabudowy szeregowej, którą poprzedni plan dopuszczał (nadal pozostaje możliwość realizacji zabudowy mieszkaniowej, ograniczenia dotyczą jedynie jej gabarytów i formy).</p> <p>Największym problemem jest orzecznictwo, a nie ustawodawstwo, które jest w tym zakresie dość precyzyjne i restrykcyjne - mówi o wypłacie odszkodowania, gdy korzystanie z nieruchomości (...) stało się niemożliwe lub istotnie ograniczone. Przepis art. 36 ust. 1 pkt 1 wymaga nadto wystąpienia rzeczywiście poniesionej szkody. Niestety do pewnego „wypaczenia” tych przepisów dochodzi raczej w praktyce sądowej poprzez orzekanie na korzyść właściciela, jako jednostki słabszej, branej w obronie przez sąd. Biorąc pod uwagę mnogość i różnorodność</p>	

		<p>przypadków, próba zdefiniowania „istotnego ograniczenia” może okazać się równie niedoskonałym narzędziem, jak dzisiaj obowiązujące przepisy. Określony i zamknięty katalog przesłanek wypłaty odszkodowania może oznaczać, że dostanie je ktoś, kto nie poniósł szkody, a nie dostanie inny, komu się należy. Należy raczej silniej powiązać obowiązek wypłaty odszkodowania z wystąpieniem realnych szkód, których poniesienie musiałby udowodnić właściciel, np. poprzez wskazanie, że przed wejściem w życie planu podjął formalne wysiłki do realizacji inwestycji, sporządził projekt itp.</p>	
90.	<p>Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę.</p> <p>Wprowadzony obowiązek przeprowadzenia bilansu powierzchni przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową i stworzony w oparciu o trend ludnościowy w danej gminie jest błędnie tworzoną statystyką. Przeznaczone grunty pod zabudowę mieszkaniową mają zaspokoić potrzeby mieszkaniowe nie tylko mieszkańców danej gminy, dlatego zawężanie danych tylko do poziomu gminy pokazuje nierealny obraz rzeczywistości. Podobna sytuacja jest z bilansem powierzchni terenów przeznaczonych pod funkcję usługową i produkcyjną. Zapotrzebowanie na te funkcje szacuje się w oparciu o dane dotyczące konkretnej gminy (np. liczba bezrobotnych, likwidowane zakłady pracy). Natomiast utworzone na terenie danej gminy stanowiska pracy zaspakajają potrzeby nie tylko mieszkańców danej gminy.</p>	<p>Urealnienie zapisów dotyczących bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę.</p>	
91.	<p>Zbyt duże rozproszenie instytucjonalne procesu budowlanego.</p> <p>Zbyt duże rozproszenie instytucjonalne procesu budowlanego w trakcie, którego organem do egzekwowania ustaleń planu miejscowego (opracowanego przez gminę) jest starostwo powiatowe, które wydaje pozwolenia na budowę. W procesie tym dochodzi do kuriozalnych sytuacji, w których gmina nie posiada informacji o wydanych przez starostwo powiatowe pozwoleniach na budowę. Dodatkowym problemem jest zbyt mała liczba pracowników w Powiatowym Inspektoracie Nadzoru Budowlanego wyznaczonych do nadzorowania gospodarki przestrzennej.</p>	<p>Rozwiązaniem może być cyfryzacja procesu budowlanego począwszy od planu a skończywszy na nadzorze budowlanym. Zintegrowanie baz danych cyfrowych z zakresu geodezji, planowania przestrzennego, infrastruktury, architektury i budownictwa, nadzoru budowlanego umożliwiających cyfrową komunikację pomiędzy władzami, instytucjami i administratorami sieci oraz inwestorami, pozwoli na wymianie informacji o terenie i inwestycjach oraz na skrócenie procesu uzyskania pozwolenia na budowę.</p>	

92.	<p>Doprecyzowanie przepisów dotyczących dojazdów i dojazdów do działek budowlanych oraz budynków.</p>	<p>W celu wyeliminowania pojawiających się wątpliwości interpretacyjnych zdefiniowane powinno zostać pojęcie „ciągu pieszo-jezdnego”. Ponadto w sposób jednoznaczny powinna zostać ustalona minimalna szerokość dojazdu.</p> <p>§14 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dn. 12 kwietnia 2002 r. <i>w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.</i></p>	
93.	<p>Problem własności terenów po likwidowanych zakładach przemysłowych (w szczególności górniczych i hutniczych).</p>	<p>Stworzenie warunków ustawodawczych, które wprost, z mocy samego prawa, pozwalałyby na przejście terenów po likwidowanych zakładach przemysłowych (w szczególności górniczych i hutniczych) na własność gmin lub miast, na terenie których takie obszary się znajdują, lub na własność Skarbu Państwa (z uprawnieniami starosty do gospodarowania przejętymi nieruchomościami). W tym ostatnim przypadku, w sytuacji istnienia prawa użytkowania wieczystego przysługującego likwidowanym zakładom, należałoby wprowadzić takie przepisy, które de facto wygaszałyby to prawo. <i>patrz punkt w części Proces inwestycyjny</i></p>	
94.	<p>Zbiory danych przestrzennych oraz metadanych w zakresie zagospodarowania przestrzennego.</p> <p>Rozporządzenie w tym zakresie narzuca na gminy obowiązek tworzenia danych przestrzennych dla aktów planowania przestrzennego w zakresie wektorowego zasięgu ich obowiązywania powiązanego z ich rysunkiem w wersji rastrowej oraz formalnymi dokumentami.</p> <p>Takie podejście do tematu cyfryzacji przez ministerstwo wydaje się zasadne, ponieważ pozwala na spełnienie stosunkowo niewielkim kosztem warunków zapisanych w rozporządzeniu zarówno przez gminy, które nie mają żadnych danych planistycznych w formie cyfrowej, a także przez gminy, których stan cyfryzacji planów jest dużo bardziej zaawansowany i ich zadaniem będzie jedynie ewentualne dostosowanie do nowych wymogów.</p> <p>Jednocześnie ministerstwo zapowiedziało dalsze prace nad cyfryzacją aktów planowania przestrzennego obejmujące, cyfryzację „zawartości” planów. W pracach tych powinny być uwzględniane w jak największym stopniu już wypracowane przez niektóre gminy w pełni cyfrowe bazy danych planistycznych, co pozwoli na zmniejszenie kosztów dostosowania tych baz do</p>	<p>W trakcie prac nad rozszerzeniem zakresu cyfryzacji aktów planowania przestrzennego, ministerstwo powinno przeprowadzić konsultacje/ankiety z gminami posiadającymi w pełni cyfrowe bazy danych przestrzennych w celu zapoznania się z praktycznymi problemami związanymi z ich tworzeniem. Takie konsultacje/ankiety powinny pozwolić na wypracowanie rozwiązań, które sprawdzą się w praktyce oraz zmniejszą koszty dostosowania już istniejących w niektórych gminach w pełni cyfrowych baz danych aktów planistycznych.</p>	

	wprowadzanych przepisów.		
95.	<p>Uregulowanie stanu prawnego nieruchomości zajętych pod drogi publiczne.</p> <p>Zgodnie z art. 2a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o <i>drogach publicznych</i> „drogi krajowe stanowią własność Skarbu Państwa” oraz „drogi wojewódzkie, powiatowe i gminne stanowią własność właściwego samorządu województwa, powiatu lub gminy”, co wprost przenosi się na płaszczyznę własności gruntów zajętych pod te drogi. Tymczasem pasy dróg publicznych stosunkowo często przebiegają przez tereny prywatne, a zatem niezbędne jest przeprowadzenie postępowania w zakresie regulacji stanu prawnego nieruchomości. Nierzadko jednak wyłącznie cywilny wykup gruntu umożliwia doprowadzenie własności nieruchomości prywatnych do stanu zgodnego z cytowanymi powyżej przepisami. Ma to miejsce wówczas, gdy brak jest przesłanek do zastosowania art. 73 ustawy z dnia 13 października 1998 r. <i>Przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną</i>. W większości przypadków nie ma w tych sprawach także zastosowania art. 122a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o <i>gospodarce nieruchomościami</i>, zgodnie z którym „jeżeli cel publiczny został zrealizowany, a postępowanie wywłaszczeniowe nie zostało zakończone wydaniem ostatecznej decyzji o wywłaszczeniu, starosta, wykonujący zadanie z zakresu administracji rządowej, w drodze decyzji orzeka o nabyciu praw na rzecz Skarbu Państwa albo właściwej jednostki samorządu terytorialnego za odszkodowaniem [...]”, bowiem nie można stosować tego przepisu w przypadku, gdy postępowanie wywłaszczeniowe nigdy nie zostało wszczęte, a mimo to zrealizowano cel publiczny w przeszłości. Konieczność nabycia nieruchomości w drodze cywilnej często wiąże się z dokonaniem podziału geodezyjnego celem wydzielenia z większej działki jej części stanowiącej pas drogi publicznej. Przeszkodą w dokonaniu podziału geodezyjnego niejednokrotnie są niestety ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gdyż planowany, przyszły pas drogowy z różnych przyczyn może nie pokrywać się z istniejącym pasem drogi publicznej. Przykładem takiej sytuacji jest regulacja pasa drogowego istniejącej drogi publicznej jednojezdniowej, w śladzie której w planie</p>	<p>Możliwość dokonywania podziałów geodezyjnych nieruchomości prywatnych zajętych pod pasy dróg publicznych niezależnie od ustaleń planu miejscowego, która znacząco ułatwiłaby procedury cywilnej regulacji pasa drogowego, co niejednokrotnie jest jedyną drogą do doprowadzenia własności gruntu do stanu zgodnego z art. 2a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o <i>drogach publicznych</i>.</p> <p>Zmiana ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o <i>gospodarce nieruchomościami</i> w zakresie dodania w art. 95 zapisu, który dopuszczałby możliwość dokonania niezależnie od ustaleń planu miejscowego podziałów geodezyjnych mających na celu wydzielenie części nieruchomości zajętych pod pasy dróg publicznych (istniejących).</p>	

	<p>miejscowym została wrysowana droga dwujezdniowa z myślą o przyszłej rozbudowie. Zarządy dróg nierzadko nie mają w planach realizacji inwestycji polegającej na budowie drugiej jezdni. Tymczasem podział geodezyjny polegający na wydzielaniu działki zajętej tylko pod istniejący pas drogowy jest w tych okolicznościach niezgodny z planem miejscowym. Ponadto właściciele nieruchomości często zainteresowani są zbyciem wyłącznie terenu zajętego pod istniejącą drogę publiczną, a przestrzeń pod przyszłe poszerzenie pasa tej drogi nadal chcą użytkować. Drugim przykładem może być usytuowanie istniejącego pasa drogowego na części działki, która nie została przeznaczona w planie miejscowym (w części lub w całości) pod tereny dróg publicznych. Powoduje to również brak zgodności podziału z ustaleniami planu miejscowego, a procedura jego zmiany jest długotrwała.</p>		
96.	<p>Na obszarach zurbanizowanych/terenach zabudowanych w miejscowościach gmin wiejskich położone są grunty rolne klasy bonitacyjnej III, których wykorzystanie ściśle wiąże się z zabudową i rozwojem funkcji mieszkaniowych i innych inwestycyjnych. W chwili obecnej uwolnienie takich gruntów z obostrzeń związanych z zainwestowaniem ma miejsce na terenie miast. Wskazany jest by tą zasadą objęto również tereny zurbanizowane gmin wiejskich.</p>	<p>Zmiana ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych, ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.</p>	
97.	<p>Zbyt długi czas rozpatrywania wniosków o wyłączenie gruntów z produkcji rolnej oraz leśnej przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi.</p> <p>Aktualnie procedury związane ze zmianą planów zagospodarowania przestrzennego są wydłużone z powodu nieokreślonego dokładnego terminu rozpatrzenia wniosku o wyłączenie z produkcji rolnej oraz leśnej.</p>	<p>Określenie ram czasowych dla rozpatrywania wniosków o wyłączenie gruntów z produkcji rolnej oraz leśnej przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi.</p>	
98.	<p>Brak definicji dot. związania budynku z gruntem.</p>	<p>Doprecyzowanie ustawy Prawo budowlane oraz ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.</p>	

99.	<p>Brak możliwości i narzędzi do przeciwdziałania niezgodnemu użytkowaniu obiektów (np. budynki mieszkalne jednorodzinne o pow. do 35 m² wykorzystywane jako budynki letniskowe).</p>	<p>Doprecyzowanie ustawy <i>Prawo budowlane</i> oraz ustawy <i>o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym</i>.</p>	
100.	<p>Długotrwała procedura planistyczna uchwalania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.</p>	<p>W celu zniesienia istotnych barier utrudniających realizację inwestycji rozwojowych warto rozważyć zmiany w ustawie <i>o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym</i>, np. w zakresie uproszczenia procedury planistycznej w celu przyspieszenia uchwalania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.</p>	
101.	<p>Brak spójności obecnie funkcjonujących w porządku prawnym regulacji stanowiących podstawy procesów inwestycyjnych.</p> <p>Barierę i utrudnienia prawne w zakresie realizacji inwestycji rozwojowych z punktu widzenia kompetencji i działalności w zakresie planowania przestrzennego organów samorządowych związane są ściśle z prawnymi uwarunkowaniami procedur formalno-prawnych służących wprowadzaniu i podtrzymywaniu ładu przestrzennego oraz służących usankcjonowaniu zamierzeń inwestycyjnych nie służących realizacji tego celu.</p> <p>W szczególności należy wskazać, iż istotnym utrudnieniem dla sprawnego przebiegu procesów rozwojowych w gminach stanowi brak spójności obecnie funkcjonujących w porządku prawnym regulacji stanowiących podstawy procesów inwestycyjnych.</p> <p>Istotną barierą w projektowaniu rozwiązań przestrzennych najlepszych dla uwarunkowań terenowych i rozwojowych jest obecnie funkcjonujące powiązanie działań planistycznych z ewentualnym i hipotetycznym potencjałem inwestycyjnym oraz ich przenoszenia na roszczenia finansowe, odszkodowawcze przez właścicieli nieruchomości, skierowane do jednostki samorządu terytorialnego.</p> <p>Wynikające z wykładni sądowno-administracyjnej rozumienie obowiązujących przepisów o wydawaniu decyzji o warunkach zabudowy, tj. art. 59 i następane ustawy z 27 marca 2003 r. <i>o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym</i> powoduje konieczność rozpatrywania zamierzeń inwestycyjnych, przede wszystkim o charakterze rozwojowym, w kontekście ryzyka</p>	<p>Ważne jest, aby możliwe stało się doraźne naprawienie wadliwych rozwiązań obowiązujących obecnie. Czyli w szczególności:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) potrzeba ustalenia legalnych definicji sąsiedztwa działek w postępowaniu o wydanie decyzji o warunkach zabudowy, 2) ustalenie ograniczenia w czasie obowiązywania decyzji o warunkach zabudowy, 3) wyraźne określenie sposobu przeprowadzenia analizy urbanistycznej wykonywanej na potrzeby wydania decyzji o warunkach zabudowy, 4) ustalenie prawnego charakteru i zdefiniowanie zakresu mocy obowiązywania opracowań specjalistycznych sporządzanych na potrzeby dokumentów planistycznych (w tym prognoz), 5) modyfikacja danin publicznych w obszarze działalności planistycznej poprzez skorelowanie sposobu pobierania i ich wysokości z faktycznym sposobem ich wykorzystania – np. stawki usług komunalnych oraz podatku od nieruchomości – w tym system zachęt i zwolnień, w obszarze inwestycji w funkcjonalność i estetykę budynków i przestrzeni otwartych, 6) ustalenie dopuszczalnego legalnie zakresu projektowania funkcji o nieograniczonej dostępności w obszarach o charakterze otwartym niezależnie od zakazu grodzienia nieruchomości – również połączony z dopuszczalnością ustalenia systemu zachęt fiskalnych do udostępniania takich przestrzeni. <p>Takie rozwiązania muszą być uwzględnione także na płaszczyźnie przepisów ustawy <i>o finansach publicznych</i> oraz regulacji ustawowych w zakresie dochodów jednostek samorządu terytorialnego.</p>	

	<p>finansowego trudnego lub niemożliwego do oszacowania. Szybkość zmian i charakter działalności na rynku nieruchomości powoduje, iż ochrona swobody zabudowy działek jako immanentnego składnika wykonywania prawa własności nieruchomości często blokuje sprawne przeprowadzenie inwestycji. Z uwagi na to poszczególne działania w obszarze procesów rozwojowych realizowane są za pomocą narzędzi specjalnych – tzw. specustaw. Nie sprzyja to programowaniu całościowemu procesów, płynności ich przeprowadzania, a zatem i ich efektywności.</p> <p>Obecnie w ramach Krajowego Planu Odbudowy projektowane są działania w obszarze reformy systemu regulacji planistycznych. Te jednak zakładają, kompleksową zmianę w obszarze struktury dokumentów planistycznych, wątpliwe jest na obecnym etapie czy charakter prawny nowych proponowanych dokumentów będzie rozwiązywał sygnalizowany problem.</p>	<p>Rozwinięcie poszczególnych postulatów wymaga pogłębionej analizy prawnej, która powinna uwzględnić zarówno publicznoprawny charakter działalności organów administracji i odnieść się do dopuszczalnego zakresu ingerencji w ochronę praw osób o charakterze cywilnoprawnym. Także w kontekście regulacji konstytucyjnych.</p>	
--	---	---	--

IX. DROGOWNICTWO I TRANSPORT

102.	<p>Zbyt długi proces przygotowania dokumentacji technicznych dla zadań inwestycyjnych ze względu na konieczność uzyskania zbyt wielu opinii, uzgodnień i decyzji administracyjnych, niezależnie od stopnia złożoności zadania.</p> <p>Art. 37 par. 1 KPA, w praktyce wykorzystywany jest do bezpodstawnego przedłużenia terminu uzgodnienia dokumentacji projektowej względnie wydania stosownych decyzji. Długi czas oczekiwania na wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz pozwolenia wodno-prawnego. Przykładowo pozwolenie wodno-prawne otrzymuje się w terminie do 6 miesięcy. Ewentualne odwołanie /ponaglenie/ wnosi się do organu wyższego stopnia za pośrednictwem organu prowadzącego sprawę, co w praktyce oznaczać będzie również bardzo długi okres oczekiwania.</p> <p>Niepotrzebne utrudnienia w projektowaniu realizacji inwestycji w istniejących już pasach drogowych polegające na:</p> <p>1) konieczności uzyskiwania decyzji lokalizacyjnych na wykonywanie robót w pasie drogowym, w sytuacji gdy brak jest</p>	<p>Art. 37 par. 1 KPA należy uzupełnić o podanie maksymalnej liczby dni do załatwienia sprawy bez możliwości jej przedłużania. Ponadto, decydent winien szczegółowo opisać na czym polega trudność w załatwieniu sprawy.</p> <p>Ad. 1) W granicach istniejących pasów drogowych na wszelkie roboty umożliwić pozyskiwanie pozwoleń na budowę bez konieczności pozyskiwania decyzji lokalizacyjnej.</p> <p>Ad. 3) Decyzje środowiskowe winny być obowiązkowe tylko dla nowych inwestycji poza pasem drogowym.</p>	
------	---	--	--

	<p>miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.</p> <p>2) nieuregulowany stan prawny pasów drogowych i konieczność pozyskiwania zgód prywatnych właścicieli, niejednokrotnie niemożliwych do zlokalizowania a skutecznie blokujących inwestycję</p> <p>3) konieczności wykonywania decyzji środowiskowych dla inwestycji o długości > 1 km w ramach istniejącego pasa drogowego.</p>		
103.	<p>Długie terminy oczekiwania na decyzje zezwalające usunięcie drzew i krzewów w pasach drogowych.</p> <p>Aktualnie przedmiotowe decyzje wydaje Marszałek Województwa. Z uwagi na duży obszar objęty kompetencjami Marszałka, niejednokrotnie trwa to od 3 do 6 miesięcy.</p>	Zmiana organu wydającego decyzje zezwalające na usunięcie drzew i krzewów w pasach drogowych. W naszej ocenie organem wydającym przedmiotową decyzję powinien być organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego.	
104.	<p>Utrata z dniem 31.12.2023 r. mocy przez przepisy rozdziałów 1-5 ustawy z dn. 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych.</p> <p>Ustawa weszła w życie 25 maja 2003 r. Jednocześnie ustawodawca przewidział obowiązywanie przedmiotowych przepisów do 31 grudnia 2023 r. Z uwagi na fakt, że przepisy te dają możliwości przygotowania i faktycznej realizacji inwestycji drogowych, wygaśnięcie przepisów praktycznie wstrzyma możliwość realizacji budowy czy rozbudowy dróg publicznych.</p>	Zmiana art. 45 ust. 2 ustawy o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych na: „Przepisy rozdziałów 1-5 tracą moc z dniem 31 grudnia 2030 r.”.	
105.	<p>Konieczność dokonywania przebudowy urządzeń infrastruktury technicznej niezwiązanych z funkcjonowaniem drogi lub potrzebami ruchu drogowego (urządzenia obce) przy realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (budowa, przebudowa, remont).</p> <p>Obecnie przy projektowaniu inwestycji drogowych warunki narzucane przez gestorów urządzeń obcych powodują, że inwestycja drogowa jest dużo droższa, gdyż zarządca drogi niejako „odbudowuje” te urządzenia pod pojęciem „ich przebudowy”. Zgodnie z art. 3 pkt 7a ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. <i>Prawo budowlane</i> pod pojęciem przebudowy należy rozumieć wykonywanie robót budowlanych, w wyniku których następuje</p>	Postulatem jest, aby w ustawie z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych zostały dodane odesłania do ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych w zakresie urządzeń infrastruktury technicznej niezwiązanych z funkcjonowaniem drogi lub potrzebami ruchu drogowego tj. odpowiednio do art. 32 i art. 39 ust. 3, 5. Zarządca drogi winien ponosić jedynie koszty adekwatne do ich naruszenia i tylko w pasie drogowym danej drogi, a w pozostałym zakresie koszty powinien ponieść gestor urządzeń obcych. W przypadku, gdy „przebudowa” nie jest przebudową w rozumieniu <i>Prawa budowlanego</i> powinna być wydana decyzja lokalizacyjna lub decyzja o pozwoleniu na budowę, lub zgłoszenie, a po wybudowaniu tej drogi gestor urządzeń obcych powinien ponosić opłaty za zajęcie pasa	

zmiana parametrów użytkowych lub technicznych istniejącego obiektu budowlanego, z wyjątkiem charakterystycznych parametrów, jak: kubatura, powierzchnia zabudowy, wysokość, długość, szerokość bądź liczba kondygnacji; w przypadku dróg są dopuszczalne zmiany charakterystycznych parametrów w zakresie niewymagającym zmiany granic pasa drogowego.

Przy realizacji inwestycji drogowych rzadko zdarza się, że urządzenia obce pozostają w swoim pierwotnym stanie. Często urządzenia obce są odbudowywane, a ich długość lub szerokość się zmienia w stosunku do stanu pierwotnego, co nie jest ich „przebudową” w rozumieniu prawa budowlanego, a powinno być budową (art. 3 pkt 6 ustawy *Prawo budowlane*). Często przy inwestycjach zarządca drogi jest zobowiązany do „modernizacji” danej infrastruktury kilka kilometrów (!) od miejsca naruszenia tego urządzenia (dotyczy głównie infrastruktury telekomunikacyjnej, energetycznej). Nierzadko podczas prowadzonych robót okazuje się, że trzeba dokonać zmian w urządzeniach obcych, co dodatkowo podnosi koszty inwestycji. W takim przypadku, w zależności od potrzeby dokonania robót budowlanych dany gestor urządzenia obcego powinien ponieść tego koszty, gdyż na etapie projektowania nie było konieczności naruszenia tego urządzenia obcego.

Należy zaznaczyć, że decyzje administracyjne zezwalające na zajęcie pasa drogowego w trybie art. 40 ust. 1 ustawy *o drogach publicznych* są decyzjami związanymi. Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Białymstoku (sygn. akt II SA/Bk 496/09) - Wyrok WSA; teza „1. W trybie art. 154 kpa i art. 155 kpa nie mogą być uchylane lub zmieniane tzw. decyzje związane przy wydawaniu, których przepisy prawa nie pozwalają organom na swobodne uznanie i ta okoliczność powinna być brana pod uwagę w pierwszej kolejności. Interes społeczny lub słuszny interes stron może przemawiać za uchycieniem lub zmianą decyzji ostatecznej, tylko w przypadku decyzji uznaniowych.”. Po wykonaniu inwestycji drogowej powstaje taka sytuacja, że wydana decyzja na umieszczenie urządzenia obcego nie będzie odpowiadać rzeczywistości.

drogowego, gdyż będą to „nowe” urządzenia obce. Dodatkowo powinien znaleźć się zapis w ww. ustawach, że w przypadku: wykonania dodatkowych robót nie ujętych w uzgodnieniach; ujawnienia podczas prowadzonych robót urządzeń niezinventaryzowanych, koszty (budowy, przebudowy, przełożenia) ponosi gestor takiego urządzenia obcego.

W tym względzie powinna być też zmieniona ustawa *o drogach publicznych* w zakresie art. 32, rozszerzając ten zapis na każde urządzenie obce powodujące kolizję z inwestycją drogową, mając na uwadze powyższe postulaty. W chwili obecnej przepis ten dotyczy tylko skrzyżowań (które przecinają drogę), natomiast nie dotyczy urządzeń obcych położonych wzdłuż drogi lub urządzeń, które nie przecinają drogi. Należy także postulować o wprowadzenie możliwości zmiany decyzji administracyjnej dla wydanych już zezwoleń na umieszczenie urządzenia obcego, w związku z przeprowadzeniem inwestycji drogowej lub niedrogowej lub zmiany właściciela urządzenia obcego. W chwili obecnej są to decyzje związane i zgodnie z doktryną decyzje takie nie mogą być zmieniane, gdyż żaden przepis prawa powszechnie obowiązującego na to nie pozwala.

106.	<p>Długi czas oczekiwania na uzgodnienia z gestorami urzędzeń obcych.</p> <p>Proces projektowy w dużej mierze opiera się o uzgodnienia, które nierzadko są bardzo długie, gdyż gestorzy urzędzeń obcych nie mają obowiązku niezwłocznego ich uzgadniania.</p>	<p>Proponujemy, aby w ustawie <i>o drogach publicznych</i> oraz w ustawie <i>o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych</i> wprowadzić zapisy dyscyplinujące gestorów urzędzeń obcych, na wzór art. 39 ust. 3b ustawy <i>o drogach publicznych</i>. Przyjęcie takich rozwiązań znacznie przyspieszyłyby prace projektowe.</p>	
107.	<p>Problemy własnościowe związane z budową tras i dróg rowerowych</p>	<p>Rozszerzenie tzw. "specustawy drogowej" i objęcie przewidzianą w niej procedurą ZRID również budowy dróg rowerowych.</p>	
108.	<p>Obowiązek budowy kanałów technologicznych przy drogach publicznych.</p> <p>Mocą ustawy z dn. 30 sierpnia 2019 r. <i>o zmianie ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych oraz niektórych innych ustaw</i> (dalej: ustawa zmieniająca), nowelizacji uległa treść art. 39 ust. 6 i 6c ustawy z dnia 21 marca 1985 r. <i>o drogach publicznych</i>, przy jednoczesnym wykreśleniu ust. 6a i 6b tego artykułu. Dokonana zmiana spowodowała nałożenie na wszystkich zarządców dróg publicznych, w tym dróg gminnych i powiatowych, obowiązku lokalizowania w ich granicach kanałów technologicznych. W odniesieniu do dróg gminnych, przedmiotowe kanały służą przede wszystkim umieszczeniu linii telekomunikacyjnych przez przedsiębiorców oferujących ogólnie pojęte usługi cyfrowe. Na zdecydowanej większości dróg mających ten status, nie istnieje bowiem konieczność lokalizowania urządzeń infrastruktury technicznej związanych z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego (vide: art. 4 pkt 15a ustawy <i>o drogach publicznych</i>).</p> <p>Nałożenie powyższego bezwzględного obowiązku w stosunku do wszystkich dróg gminnych jest zabiegiem nieuzasadnionym, powodującym konieczność poniesienia przez jst dodatkowych kosztów, których wysokość nie odpowiada założonemu celowi, jakim jest eliminacja wykluczenia cyfrowego społeczeństwa. Budowa kanału technologicznego powoduje znaczny wzrost kosztu budowy drogi, co jest aktualne w szczególności w sytuacji realizacji krótkich odcinków. Powyższe może ostatecznie prowadzić do rezygnacji z niektórych inwestycji drogowych przez samorządy. Niezależnie od aspektu ekonomicznego, problemem</p>	<p>Podjęcie działań ograniczających negatywne dla samorządów skutki związane z rozwiązaniami wprowadzonymi przez ustawę zmieniającą – poprzez:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wprowadzenie zmian ustawowych w zakresie budowy kanałów technologicznych przy drogach publicznych. Przede wszystkim zasadne byłoby całkowite wyłączenie dróg gminnych i powiatowych spod reżimu art. 39 ust. 6 ustawy <i>o drogach publicznych</i>. 2) Innym rozwiązaniem mogłoby być wsparcie dla zarządców dróg udzielane ze środków budżetu państwa, funduszy krajowych bądź środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Optymalne wydaje się w tym przypadku przyjęcie jednego z dwóch następujących rozwiązań: <ol style="list-style-type: none"> a. dokonanie nowelizacji ustawy z dnia 23 października 2018 r. <i>o rządowym funduszu rozwoju dróg</i> i ewentualnie aktów wykonawczych do tej ustawy, poprzez określenie, że w ramach funduszu gromadzone i wydatkowane są środki finansowe na zadanie polegające na budowie kanałów technologicznych w pasach drogowych dróg publicznych. Rozwiązanie to mogłoby prowadzić do wypłaty środków pieniężnych na wnioski zarządców dróg, za pośrednictwem wojewody, a więc w dotychczasowym trybie; b. ujęcie zadań związanych z obowiązkiem budowy przez samorządy kanałów technologicznych w ramach programów realizowanych z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, a konkretnie Programem Operacyjnym Polska Cyfrowa, którego nowa edycja ma się rozpocząć w 2021 r. O środki związane z umożliwieniem realizacji przedsięwzięć z zakresu cyfryzacji (budową kanałów technologicznych), mogłyby więc 	

	<p>niejednokrotnie są kwestie techniczne, związane z koniecznością zachowania warunków technicznych w zakresie szerokości jezdni lub szerokości poboczy. Powyższe problemy były już wielokrotnie sygnalizowane przez samorządy lokalne.</p> <p>Zwracamy uwagę, że nałożenie na zarządców dróg obowiązku budowy przedmiotowych kanałów, powoduje jednocześnie zmniejszenie kosztów ponoszonych przez przedsiębiorców z branży telekomunikacyjnej, którzy tym samym nie będą musieli prowadzić prac ziemnych, stanowiących bardzo znaczący koszt realizowanych inwestycji.</p>	<p>wioskować samorządy prowadzące inwestycje drogowe.</p> <p>W ślad za ww. zmianami należy wprowadzić zmiany w rozporządzeniu dotyczącym warunków technicznych, na podstawie których realizują się budowę kanałów technologicznych. Obecne regulacje nakładają na gminy konieczność budowy kanalizacji w bardzo kosztowny i często niemożliwy do zrealizowania technicznie sposób.</p> <p>Dodatkowe propozycje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wprowadzenie fakultatywności budowy kanałów technologicznych w pasie dróg publicznych w przypadku gmin wiejskich, dla których koszt budowy takiego kanału byłby niewspółmierny do wartości inwestycji; - scedowanie uprawnień do wydawania odstępstw od obowiązku budowy kanału technologicznego w gminnych drogach publicznych, np. na starostę (np. poprzez wydziały budownictwa) lub właściwy zarząd powiatu celem usprawnienia i przyspieszenia procesu inwestycyjnego. W tym miejscu można podkreślić, że skoro zgodnie z art. 7 ust. 2 ustawy <i>o drogach publicznych</i> wymagana jest opinia właściwego zarządu powiatu do zaliczenia danej drogi do kategorii publicznych dróg gminnych, to należałoby rozważyć również nadanie uprawnienia odnośnie do wydawania odstępstw w zakresie budowy tego typu infrastruktury. 	
109.	<p>Własność gruntów w pasach dróg wojewódzkich i krajowych, których zarządcą jest prezydent miasta na prawach powiatu nierzadko jest niezgodna z art. 2a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. <i>o drogach publicznych</i>, gdyż drogi te znajdują się w przeważającej części na terenach gminnych lub należących do miasta na prawach powiatu.</p> <p>Stan ten dotyczy zwłaszcza dróg zaliczonych do kategorii publicznych przed dniem 1 stycznia 1999 r., tj. przed wejściem w życie zmiany ww. ustawy w zakresie wprowadzenia art. 2a. W przypadku, gdy nie dochodzi do zmiany kategorii drogi, brak jest regulacji prawnej, która umożliwiłaby dokonanie z mocy prawa wpisu w księgach wieczystych prowadzonych dla gruntów zajętych pod przedmiotowe drogi, w zakresie zmiany ich własności do stanu zgodnego z art. 2a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. <i>o drogach publicznych</i>. Według posiadanych opinii prawnych, zmiana własności przedmiotowych nieruchomości</p>	<p>Proponujemy zmianę ustawy z dnia 21 marca 1985 r. <i>o drogach publicznych</i> w zakresie dopuszczenia by drogi wojewódzkie i krajowe, z wyjątkiem autostrad i dróg ekspresowych oraz dróg, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 5 ust. 2a ww. ustawy, w granicach miast na prawach powiatu mogły stanowić własność miast na prawach powiatu, w tym także w zakresie własności gruntów stanowiących ich pasy drogowe.</p>	

	<p>jest możliwa wyłącznie w drodze umowy notarialnej w myśl art. 158 <i>Kodeksu cywilnego</i>, co jednak nawet w przypadku nieodpłatnego przekazania nieruchomości generuje bardzo wysokie koszty notarialne ze względu na dużą ilość nieruchomości wymagających zmiany własności. Jak widać na przykładzie wielu miast na prawach powiatu stan prawny, w którym to grunty stanowiące pas publicznych dróg wojewódzkich i krajowych stanowią własność gminy lub miasta na prawach powiatu, a nie odpowiednio województwa i Skarbu Państwa, nie niesie za sobą żadnych niepożądanych konsekwencji, bowiem i tak w obecnej sytuacji to prezydent miasta, jako zarządca drogi, włada przedmiotowymi nieruchomościami.</p>		
110.	<p>Znoszenie kategorii dróg publicznych.</p> <p>Zgodnie z art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o <i>drogach publicznych</i> pozbawienie drogi dotychczasowej kategorii, z wyjątkiem przypadku wyłączenia drogi z użytkowania, jest możliwe jedynie w sytuacji jednoczesnego zaliczenia tej drogi do nowej kategorii.</p> <p>W obecnym brzmieniu tego przepisu, publiczne drogi gminne nie mogą zostać pozbawione swojej kategorii bez ich wyłączenia z użytkowania, gdyż ustawodawca w art. 2 w/w ustawy wskazał, że drogi publiczne ze względu na funkcje w sieci drogowej dzielą się na następujące kategorie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) drogi krajowe; 2) drogi wojewódzkie; 3) drogi powiatowe; 4) drogi gminne. <p>Oznacza to, że droga gminna jest najniższą kategorią i nie ma możliwości zaliczenia jej do innej kategorii dróg ze względu na ich funkcjonalność w ogólnej sieci dróg.</p>	<p>Proponuje się umożliwienie zmiany kategorii publicznej drogi gminnej na drogę gminną wewnętrzną, bez konieczności wyłączenia jej z użytkowania. Obecnie większość dróg gminnych jest reliktem czasów komunistycznych tzn. drogi te zostały tak sklasyfikowane w latach 80 ubiegłego wieku i w większości przypadków są drogami gruntowymi biegnącymi wzdłuż pól uprawnych i lasów. Ponadto gmina ze względów finansowych nie jest i nigdy nie będzie w stanie uzyskać na tych drogach parametrów dróg publicznych określonych w rozporządzeniu Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. w <i>sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie</i>.</p>	
111.	<p>Wykluczenie komunikacyjne mieszkańców mniejszych miejscowości (dotyczy w szczególności młodzieży, osób starszych i niepełnosprawnych).</p>	<p>Wsparcie jest w organizacji transportu zbiorowego na poziomie powiatu czy województwa</p>	

X. INNE

112.	Obowiązek dotyczący ogłaszania otwartego konkursu ofert na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w przypadku zlecenia realizacji zadania publicznego organizacjom pozarządowym i innym podmiotom prowadzącym działalność pożytku publicznego, a dopiero w przypadku braku rozstrzygnięcia konkursu, możliwość zastosowania ustawy <i>Prawo zamówień publicznych</i> .	Możliwość wyboru przez organ trybu zlecenia realizacji zadania publicznego.	
113.	Zastosowanie trybu innego niż otwarty konkurs ofert w przypadku realizacji zadań publicznych.	Należy wprowadzić zmiany w ustawie <i>o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie</i> umożliwiające zastosowanie trybu innego niż otwarty konkurs ofert w przypadku realizacji zadań publicznych chociażby takich jak "Prowadzenie ośrodków wsparcia dla osób zaburzonych psychicznie" (ŚDS), gdzie na terenie danej gminy od lat funkcjonują i realizują zadanie te same organizacje pozarządowe nie mając żadnej innej konkurencji, a jednocześnie wysokość dotacji uzależniona jest i tak od średniej miesięcznej dotacji Wojewody dla 1 uczestnika; w takich przypadkach powinna być stosowana procedura taka sama jak w przypadku WZ, tj. zawiera się umowy z pominięciem procedury konkursowej.	
114.	Trudności z przeprowadzaniem konkursów na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.	Poszerzenie katalogu przyczyn, na podstawie których organ administracji publicznej ma prawo unieważnić ogłoszony otwarty konkurs ofert (art. 18a ust.1 ustawy <i>o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie</i>). Aktualny katalog ma charakter zamknięty i nie uwzględnia innych okoliczności, takich jak utrudnienia pracy administracji publicznej (przykładem jest obecna sytuacja zagrożenia epidemicznego i związane z tym utrudnienia pracy urzędów, które niejednokrotnie skutkują zamknięciem tych instytucji i uniemożliwiają przeprowadzenie w prawidłowy sposób procedury konkursowej).	
115.	Brak jednolitości zapisów wzorów ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań.	Proponuje się dokonanie zmian w rozporządzeniu Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego z 24 października 2018 r. w sprawie <i>wzorów ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań</i> . Zmiany obejmować powinny przede wszystkim ujednoczenie zapisów ujętych we wzorze oferty, wzorze umowy oraz wzorze sprawozdania.	

116.	<p>Barierą w jakości usług publicznych i ich funkcjonowaniu jest w dużej mierze brak integralności danych, dostępu do danych i ich wymiany w jednostkach samorządowych zgodnie z uprawnieniami wynikającymi z zakresu działania jednostki, a także brak dostępu i elektronicznej wymiany danych z innymi instytucjami czy organami (sądy, inspekcje, kancelarie notarialne itp.).</p> <p>Przykładowo:</p> <p>1) Ograniczony do podmiotów wymienionych w art. 294 § 1. ustawy Ordynacja skarbową dostęp do tajemnicy skarbowej stanowi barierę ograniczającą rozwój e-usług publicznych świadczonych przez urząd dla mieszkańców i przedsiębiorców.</p> <p>2) Brak dostępu do baz: PESEL i CEPIK dla organów podatkowych.</p> <p>Brak dostępu do bazy PESEL i CEPIK. Prezydent miasta działający jako organ podatkowy każdorazowo musi występować do odpowiednich jednostek (wydział lub inny urząd) o udostępnienie danych na temat aktualnych adresów podatników, najbliższej rodziny zmarłych podatników, posiadanych pojazdów i ich parametrów. Dane te są niezbędne do realizacji zadań wynikających z ustaw podatkowych, a konieczność występowania o nie znacznie wydłuża proces naliczania podatków i opłat lokalnych.</p>	<p>Każda jednostka samorządu terytorialnego powinna dążyć do tego, aby wymiana danych pomiędzy rejestrami i ewidencjami w niej prowadzonymi odbywała się płynnie, elektronicznie, bez powielania danych. Dane powinny być wprowadzane jednorazowo, a dostęp do nich powinny mieć wszystkie jednostki, które do realizacji swoich zadań ich potrzebują. Dane te nie powinny być dublowane, kopiowane i przekazywane wielokrotnie dalej – każdy, kto danych z danego rejestru czy ewidencji potrzebuje i na bezpłatny dostęp do nich pozwalają przepisy prawa, powinien mieć do nich bezpośredni dostęp podczas realizacji swoich zadań. Poprzez dedykowany system czy zintegrowana platformę dokumenty czy też dane wytworzone w jednostce samorządowej (będące w organie) powinny być dostępne dla każdego, kto ich potrzebuje do realizacji swoich zadań. Taka wymiana danych zdecydowanie przyspieszyłaby przeprowadzanie wszelkich procedur administracyjnych czy też czynności materialno-technicznych i przełożyła się na jakość usług publicznych. Podobnie wymiana danych pomiędzy i jednostkami samorządowymi a współpracującymi instytucjami, organami czy sądami powinna odbywać się na podobnych zasadach. Przykładem takiej wymiany danych jest szyna usług ZSIN wdrażana przez Główny Urząd Geodezji i Kartografii.</p> <p>Ad. 1) Proponuje się rozszerzyć katalog podmiotów uprawnionych o upoważnionych przez jst przedstawicieli podmiotów obsługujących systemy informatyczne przeznaczone do ewidencji, naliczania, księgowania i egzekucji podatków.</p> <p>Ad. 2) Wprowadzenie dla pracowników organu podatkowego dostępu do baz do bazy PESEL i CEPIK na mocy ustawy. Taka zmiana znacznie ułatwi identyfikację podatników i ich adresów zamieszkania, szukanie potencjalnych spadkobierców, czy weryfikację posiadanych pojazdów podlegających opodatkowaniu.</p>	
117.	<p>Niewystarczająca jakość / błędy procesu elektronicznej wymiany danych podmiotów sektora publicznego</p> <p>Brak ujednoczonych wniosków, dokumentów, procedur, brak elektronicznej wymiany danych podmiotów sektora publicznego.</p>	<p>Dążenie do pełnej elektronicznej wymiany danych podmiotów sektora finansów publicznych, tj. stworzenie jednolitych procedur, systemów informatycznych, wzorów wniosków/druków w taki sposób, aby instytucje publiczne w ramach jednego systemu przesyłały sobie dokumenty /opiniowały/zatwierdzały, mając na uwadze doręczanie elektroniczne. Znacznie skróci czas postępowania oraz obniży koszty postępowania.</p>	

118.	<p>Wątpliwości dot. prawidłowego określenia organu nadzorującego w ustawie o gospodarce nieruchomościami.</p> <p>W rozdziałach 5 (oddawanie w trwałą zarząd) i 6 (przekazywanie nieruchomości na cele szczególne) ustawy z dnia 21 sierpnia 1998 r. o gospodarce nieruchomościami (dalej: ugn) wielokrotnie pojawia się, niezdefiniowany w tej ustawie, „organ nadzorujący” budząc tym samym wątpliwość o jaki organ chodzi.</p>	<p>Propozycja, aby w art. 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1998 r. o gospodarce nieruchomościami (dalej: ugn) dodać definicję „organu nadzorującego”.</p>	
119.	<p>Potrzeba rozszerzenia kategorii wpływów jst o bezumowne korzystanie z nieruchomości.</p> <p>Wyszczególnione w art. 23 ust. 3 ugn kategorie wpływów nie dotyczą wpływów pochodzących z bezumownego korzystania z nieruchomości Skarbu Państwa (od wpływów związanych z obrotem nieruchomościami skarbowymi potrąca się 25% dochodów na rzecz jednostki).</p> <p>Zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt 6 ustawy z 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, jednostce przysługuje prawo potrącenia 5% dochodów uzyskiwanych na rzecz budżetu państwa w związku z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej, o ile inne przepisy nie stanowią inaczej.</p>	<p>Propozycja rozszerzenia w art. 23 ust. 3 ugn kategorii wpływów o bezumowne korzystanie z nieruchomości.</p>	
120.	<p>Nadmierne i kosztowne obowiązki informacyjne związane ze sprzedażą nieruchomości</p> <p>Zasadniczym źródłem informacji o nieruchomościach wprowadzanych do obrotu są strony internetowe urzędów oraz Biuletyny Informacji Publicznej. Z art. 35 ust. 1 ugn wynika m.in. obowiązek ogłoszenia w prasie lokalnej informacji o zamieszczeniu wykazu nieruchomości przeznaczonych do zbycia lub oddania w użytkowanie, najem, dzierżawę lub użyczenie na stronach internetowych urzędu.</p>	<p>Propozycja skreślenia obowiązku informacyjnego o wykazie w prasie lokalnej.</p>	
121.	<p>Przepisy zawarte w art. 77 ust. 4 i 6 ugn budzą istotne wątpliwości interpretacyjne w zakresie zaliczenia „nakładów koniecznych”, powodujące najczęściej skierowanie postępowania na drogę sądową.</p>	<p>Propozycja zdefiniowania „nakładów koniecznych” w rozumieniu ustawy o gospodarce nieruchomościami, najlepiej w formie katalogu otwartego.</p>	

122.	<p>Niejasne i niejednoznaczne przepisy podatkowe w zakresie definicji budowli jako przedmiotu opodatkowania podatkiem od nieruchomości.</p> <p>Definicja budowli w ustawie o <i>podatkach i opłatach lokalnych</i> zawiera odesłanie do definicji obiektu budowlanego i urządzenia budowlanego z ustawy <i>Prawo budowlane</i>. Odesłanie to rodzi wiele niejasności i często wymaga wiedzy specjalistycznej dla właściwego zakwalifikowania danego obiektu do budowli. Organ podatkowy niejednokrotnie musi korzystać z pomocy biegłych posiadających taką wiedzę.</p>	<p>Zmiana definicji budowli poprzez dokładne i jednoznaczne wskazanie co stanowi budowlę jako przedmiot opodatkowania podatkiem od nieruchomości. Pracownik organu podatkowego i podatnik po zapoznaniu się z przepisami prawa powinni wiedzieć co podlega opodatkowaniu bez konieczności powoływania biegłych i ponoszenia kosztów w tym zakresie.</p>	
123.	<p>Luki narzędziowe w prowadzeniu efektywnej polityki zarządzania obiektami zabytkowymi.</p> <p>Brak niektórych narzędzi prawnych dających możliwość prowadzenia efektywnej polityki zarządzania obiektami zabytkowymi.</p>	<p>Wprowadzenie w ramach obowiązującego systemu prawnego instrumentu finansowego, który pozwalałby na karanie za nieprzestrzeganie zapisów planu miejscowego (m.in. w zakresie opieki nad obiektami zabytkowymi). Proponuje się by tego typu kompetencje zostały przyznane inspektorom Nadzoru Budowlanego. Tak pozyskiwane środki mogłyby zasilać specjalnie powołany lokalny fundusz na rzecz ochrony zabytków, dzięki któremu możliwe byłoby finansowanie prac przy zabytkach oraz prowadzenie wykonań zastępczych w obiektach o niesprecyzowanym statusie własnościowym. Takie rozwiązanie wpłynęłoby bezpośrednio na możliwość prowadzenia efektywnej polityki zarządzania obiektami zabytkowymi oraz uruchomiłoby dodatkowe środki, mogące wesprzeć osoby zorientowane na dbanie o historyczną tkankę. W podobny sposób funkcjonuje Narodowy Fundusz Ochrony Zabytków, utworzony w 2017 roku, którego beneficjentem jest Ministerstwo Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu.</p>	
124.	<p>Poszerzenie katalogu dostępnych rozwiązań organizacyjnych umożliwiających efektywne partnerstwa wśród sąsiadujących ze sobą gmin.</p> <p>Można zauważyć na płaszczyźnie wykonywania zadań w sferze użyteczności publicznej brak wystarczających rozwiązań umożliwiających szerszą współpracę poszczególnych jednostek samorządowych, albowiem instytucjonalne formy takiej współpracy jak chociażby związki komunalne, porozumienia czy stowarzyszenia nie są wystarczające do szerszego współdziałania jednostek samorządowych w celu usprawnienia realizacji zadań użyteczności publicznej na rzecz społeczności lokalnej.</p>	<p>Przygotowanie rozwiązań, które pomogą zbudować sąsiadującym ze sobą gminom efektywne partnerstwo na poziomie organizacyjnym. Przyczynić się to może do poprawy atrakcyjności całego regionu, lepszego wzajemnego poznania swoich mocnych i słabych stron, które może zaowocować lepszym wykorzystaniem środków unijnych, chociażby w ramach FST bądź innych programów o charakterze lokalnym. Rozwiązanie może być więc aplikowalne w szczególności wobec tzw. Klasyfikacji Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych, czyli obszarów NUTS, które biorą udział w podziale środków europejskich. Tak skomunikowane ze sobą gminy to również potencjalna zachęta dla inwestorów działających ponadlokalnie, a borykających się z niejednorodnym podejściem i różnymi procedurami urzędowymi.</p>	

125.	<p>Wyjątkowo skomplikowany system rozliczeń podatku VAT.</p> <p>1. W polskim systemie rozliczeń podatku VAT funkcjonuje dużo wyjątków, a wiele przepisów budzi poważne wątpliwości interpretacyjne. Jednocześnie brakuje szybkiego i jednoznacznego, a przy tym oficjalnego stanowiska Ministerstwa Finansów, pozwalającego prawidłowo te przepisy stosować.</p> <p>2. Należy zwrócić uwagę na istotne rozbieżności w rozstrzygnięciach wydawanych przez organy podatkowe (głównie Krajowa Informacja Skarbowa), a praktyką orzeczniczą sądów administracyjnych, w odniesieniu do szeregu zagadnień dotyczących opodatkowania podatkiem od towarów i usług poszczególnych czynności wykonywanych przez jednostki samorządu terytorialnego. Nierespektowanie praktyki orzeczniczej przez organy podatkowe powoduje powstanie stanu niepewności po stronie jst co do prawidłowości stosowania przepisów VAT w odniesieniu do prowadzonej działalności. Przy czym stan ten należy uznać za długotrwały, mając na uwadze, że od otrzymania interpretacji indywidualnej do ostatecznego rozstrzygnięcia sprawy przed sądami administracyjnymi upływa zazwyczaj kilka lat.</p> <p>O ile w praktyce występują nierzadko kwestie mogące budzić uzasadnione wątpliwości i – przynajmniej krótkookresową rozbieżność interpretacyjną / orzeczniczą – to obok takich spraw występują też kwestie oczywiste, które niejako „z definicji” powinny zostać rozpatrywane zgodnie z ukształtowanym podejściem sądów administracyjnych, Trybunału Sprawiedliwości UE art. 14e, 14da, 14a Ordynacji podatkowej), czy też po prostu na korzyść podatnika jst zgodnie z zasadą wyrażoną w art. 2a Ordynacji podatkowej.</p> <p>Na szczególną uwagę i krytyczne spojrzenie zasługują też takie rozstrzygnięcia organów podatkowych, które przeczą nie tylko utrwałonej linii orzeczniczej, co także samym objaśnieniom przepisów prawa podatkowego lub ogólnym interpretacjom podatkowym wydawanym przez Ministra Finansów.</p> <p>Takie podejście organów podatkowych powoduje po stronie jst szereg dodatkowych kosztów finansowych, administracyjnych, organizacyjnych, które nie są już później refundowane i istotnie obniżają potencjał jst w realizacji zadań własnych, do których jst</p>	<p>1. Jednym z przykładów mogą być przepisy dotyczące schematów podatkowych. Wprowadzone w życie 1 stycznia 2019 r. zmiany do ustawy <i>Ordynacja podatkowa</i> w zakresie schematów podatkowych, przewidują bardzo dotkliwe kary za brak realizacji określonych obowiązków, wynikających z nowych regulacji. Niestety obowiązki te nie są jasne dla większości podmiotów. W/w przepisy wprowadzają zupełnie nowe pojęcia do polskiego porządku prawnego. Są one niejednoznaczne i stwarzają właściwie niemożliwe do pokonania trudności interpretacyjne. Pomocne nie są również objaśnienia, opublikowane na stornie internetowej Ministerstwa Finansów. Jest to dokument pełen ogólników i nieostrych pojęć. Średnio na co drugiej stronie (ze 102 stron) jest sformułowanie „co do zasady”. Aby ustalić co jest schematem podatkowym, czyli kluczowym zagadnieniem, nie wystarczy zapoznanie się z samą definicją ustawową. Trzeba przebić się przez wiele innych przepisów, które wcale nie są doprecyzowujące. Podobnie jest z próbą ustalenia kto jest promotorem, korzystającym czy wspomagającym. Są to trzy nowe „role” w polskim prawie podatkowym, dotychczas w nim nie występujące. Właściwa interpretacja tych przepisów, a co za tym idzie wypełnienie obowiązków z nich wynikających, jest kluczowe dla uniknięcia drastycznych kar finansowych przewidzianych za nieprawidłową ich implementację.</p> <p>2, 3. Normy prawne, zwłaszcza w zakresie prawa podatkowego, powinny jasno wskazywać kto, do czego i w jakich sytuacjach jest zobowiązany, bez pozostawiania tak szerokiego pola do interpretacji, zwłaszcza gdy nieprawidłowości są zagrożone tak wysokimi karami.</p> <p>Stąd koniecznym jest podjęcie przez Ministra Finansów działań zmierzających do uproszczenia rozliczeń podatku VAT w Polsce. Powinien być on również precyzyjny. Z uwagi na znikome możliwości odliczeń podatku VAT przez jednostki samorządu terytorialnego, które jednocześnie są bezpośrednim finalnym płatnikiem tego podatku, należy wprowadzić preferencje dla tych podmiotów jako nabywających wskazane usługi i towary oraz wdrożyć tzw. subwencję rozwojową, która stanowiłaby zryczałtowaną rekompensatę z tytułu rzeczywiście zrealizowanych przez jst inwestycji, przy których nie miały w całości, albo w części prawa do odliczenia podatku VAT. Należy mocno podkreślić, że wypracowywanie koncepcji i w dalszej kolejności norm prawnych, regulujących działalność jednostek samorządu terytorialnego bezwzględnie powinno odbywać się przy udziale właśnie jednostek samorządu terytorialnego. Pozytywnie oceniamy powołanie w</p>	
------	---	---	--

zostały powołane. Przykładowo, w sytuacjach, gdy dane czynności powinny zostać uznane za pozostające poza zakresem opodatkowania VAT (zgodnie chociażby z praktyką orzeczniczą), a organy wskazują, że czynności te podlegają VAT, ale korzystają ze zwolnienia (np. działania związane z realizacją zadań w zakresie edukacji publicznej), jst niesłusznie zobowiązane są do wykazywania tych czynności w plikach JPK_VAT z deklaracją. Ponadto, określenie, iż dana czynność jest zwolniona z VAT, a nie wyłączona z zakresu opodatkowania tym podatkiem powoduje kolejne ryzyko po stronie jst – mianowicie zwolnienia z VAT są co do zasady obwarowane określonymi warunkami i interpretowane wąsko, zatem nie jest wykluczone, iż organy stwierdzą, że w konkretnej sytuacji dany warunek nie został spełniony, a w konsekwencji jst powinna czynność opodatkować. Spowodowałoby to po stronie jst powstanie zaległości podatkowych i konieczność dokonania korekt. Co więcej, ewentualna przyszła zmiana regulacji VAT skutkująca objęciem danej czynności opodatkowaniem określoną stawką VAT zamiast zwolnieniem z VAT, automatycznie zwiększy obciążenie podatkowe po stronie jst, co – w sytuacji, gdy taka czynność w ogóle nie powinna być objęta systemem VAT – z definicji nie powinno mieć miejsca.

Do przykładów, wpisujących się w ww. opisany problem można zaliczyć takie zagadnienia, jak np. prawo do pełnego odliczenia VAT w związku z wydatkami poniesionymi na budowę/przebudowę/modernizację targowisk; kalkulacja prewspółczynnika VAT; działania związane z realizacją zadań w zakresie edukacji publicznej.

3. Polski system rozliczeń podatku VAT uważany jest za wysoce skomplikowany nie tylko przez jednostki samorządu terytorialnego, ale również przez przedsiębiorców. Z przeprowadzonego w 2019 r. badania EY w „*Rozliczenia VAT. Perspektywa przedsiębiorcy.*” 91 % firm skarżyło się, że za zmianami w VAT zwyczajnie nie nadąża. Z kolei 60% badanych twierdziło, że nie jest w stanie zapoznawać się z interpretacjami, wyrokami czy objaśnieniami.

Co więcej, Polska w tym zakresie wypada fatalnie w rankingu podatkowym krajów OECD. W 2020 r. była na 34, a w roku 2019 na 35 miejscu (spośród 36). Ten międzynarodowy ranking

Ministerstwie Finansów zespołu ds. odbiurokratyzowania samorządów z szerokim udziałem przedstawicieli jst. Z optymizmem przyjęliśmy propozycję powołania w ramach zespołu grup roboczych, które miały wypracować zmiany w tak ważnych zakresach jak: finansowanie systemu oświaty, podatki centralne, podatki i opłaty lokalne, dotacje na zadania z zakresu administracji rządowej, subwencja wyrównawcza i potrzeby rozwojowe, czy źródła dochodów jst. Efektem prac zespołu miało być m.in. przygotowanie projektu nowej ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego. Działalność tego forum przez ostatni rok, niestety została właściwie całkowicie zawieszona (poza jednym spotkaniem), przed podjęciem zasadniczych prac i wypracowaniem oczekiwanych rozwiązań. Prace te powinny zostać natychmiast podjęte, o co niniejszym apelujemy (aktualnie trwająca pandemia nie jest przeszkodą, która uniemożliwiłaby kontynuację prac zespołu).

	przeprowadza amerykańska fundacja Tax Foundation, która bardzo krytycznie oceniła przejrzystość naszego systemu VAT-owskiego.		
126.	<p>Odpowiedzialność za oświetlenie w gminie.</p> <p>Aktualnie obowiązek utrzymania oświetlenia, tj. koszty bieżących napraw, koszty zużycia energii elektrycznej, koszty remontów i modernizacji, spoczywa wyłącznie na jst.</p>	<p>Proponujemy wprowadzenie zmian legislacyjnych w <i>ustawie Prawo energetyczne</i> polegających na zmianie zapisów tej ustawy w taki sposób, aby obowiązek utrzymania oświetlenia nie spoczywał wyłącznie na jednostce samorządu terytorialnego ale również na właścicielu tej infrastruktury, tj. spółce oświetleniowej.</p> <p>W naszej opinii koszty remontów i modernizacji powinny spoczywać wyłącznie na właścicielu infrastruktury oświetleniowej.</p>	
127.	<p>Niezbędne zmiany do ustawy o Krajowym Systemie Cyberbezpieczeństwa.</p> <p>Realizacja przez podmioty publiczne zadań własnych oraz zadań publicznych nie byłaby obecnie możliwa do wykonania bez odpowiednich systemów informatycznych. Zakłócenie pracy tych systemów może w konsekwencji sparaliżować zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty.</p> <p>Jak wynika z informacji o wynikach kontroli NIK "Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji w Jednostkach Samorządu Terytorialnego" (KAP.430.020.2018), w zakresie bezpieczeństwa w Jednostkach tych jest jeszcze wiele do zrobienia.</p> <p>Minister Cyfryzacji odnosząc się do informacji o powyższej kontroli (pismo BM-WSKN.080.4.2018 z 7 marca 2019 r.) stwierdził m.in: "Z informacji o wynikach kontroli w zakresie zarządzania bezpieczeństwem informacji jednoznacznie wynika, że w jednostkach samorządu terytorialnego występują problemy z zapewnieniem spełnienia wymagań przepisów dotyczących bezpieczeństwa informacji. W mojej opinii są dwie główne przyczyny takiego stanu rzeczy. Po pierwsze brak świadomości, jak ważna jest problematyka bezpieczeństwa informacji. Po drugie, nawet tam gdzie jest świadomość potrzeby ochrony informacji, występują obiektywne trudności w realizacji niezbędnych przedsięwzięć techniczno-organizacyjnych, związane głównie z brakami środków finansowych. Ograniczenia finansowe są także głównym powodem trudności w pozyskaniu fachowców informatyków z zakresu bezpieczeństwa informacji."</p>	<p>W ustawie o <i>Krajowym Systemie Cyberbezpieczeństwa</i> dodanie art. 22a o następującej treści:</p> <p>„Art. 22a</p> <p>1. Podmiot publiczny, o którym mowa w art. 9 pkt 2, 2a ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 oraz z 2018 r. poz. 62, 1000 i 1366) zapewnia wdrożenie odpowiednich i proporcjonalnych do oszacowanego ryzyka środków technicznych i organizacyjnych, uwzględniających najnowszy stan wiedzy, umożliwiających utrzymanie i bezpieczną eksploatację systemu informatycznego w sposób zapewniających poufność, integralność, dostępność i autentyczność informacji.</p> <p>2. Zadanie o którym mowa w ust. 1 wykonywane są odpowiednio jak zadania własne gminy lub zadania publiczne powiatu, województwa samorządowego lub związku metropolitalnego.”</p>	

	<p>Sposobem na rozwiązanie tego problemu może być unifikacja w sektorze teleinformatyki oraz zarządzanie systemami informatycznymi danej jednostki samorządu terytorialnego z poziomu jednego wyodrębnionego podmiotu miejskiego (jednostka budżetowa, zakład budżetowy czy spółka miejska). Ideą zbiorczego podejścia do tego zagadnienia jest zwiększenie efektu skali oraz zmniejszenie czasu potrzebnego na jego osiągnięcie przy jednoczesnej optymalizacji finansowej. Mając powyższe na uwadze, optymalnym działaniem może być powołanie, lub zlecenie już powołanym jednostkom budżetowym, zakładom budżetowym, czy spółkom miejskim przez poszczególne gminy i powiaty określonych zadań w zakresie budowania, zarządzania i utrzymywania systemów informatycznych, stąd propozycja nowego zapisu w art. 22a ust. 2.</p>		
128.	<p>Właściwe gospodarowanie rezerwą celową na realizację zadań własnych z zakresu zarządzania kryzysowego.</p> <p>Istniejące zapisy w ustawie z dnia 26 kwietnia 2007 r. o <i>zarządzaniu kryzysowym</i> w części dotyczącej rezerwy celowej na realizację zadań własnych z zakresu zarządzania kryzysowego (art. 26 ust. 4 ustawy) są zbyt ogólne i dają za dużo swobody interpretacyjnej. Kontrole prowadzone przez regionalne izby obrachunkowe często podważały zasadność wydatkowania środków finansowych ze wspomnianej powyżej rezerwy.</p>	<p>Wskazana jest nowelizacja zapisów dot. rezerwy celowej. Warto rozważyć opracowanie katalogu otwartego, który wyszczególniałby przynajmniej konkretne grupy zadań, które mogą zostać sfinansowane z rezerwy. Przedmiotowe zapisy powinny precyzyjniej wskazywać samorządom na jakie zadania mogą wydatkować zabezpieczone środki (tj. szczególnie na inwestycje i zakupy poprawiające bezpieczeństwo w miastach i gminach).</p>	
129.	<p>Organizacja systemu zarządzania kryzysowego.</p> <p>Brak jednego, spójnego dla całego kraju systemu teleinformatycznego, który usprawniałby realizację zadań ustawowych przez centra zarządzania kryzysowego.</p>	<p>Organizacja systemu zarządzania kryzysowego powinna zmierzać (przez analogię do systemu powiadamiania ratunkowego) do wdrożenia w całym kraju jednolitego systemu teleinformatycznego umożliwiającego realizację zadań ustawowych przez poszczególne centra zarządzania kryzysowego. Załączkiem do stworzenia spójnego systemu (w skali kraju) mogłaby być aplikacja do obsługi zgłoszeń przyjmowanych przez PCZK, dokumentowania podejmowanych działań, raportowania na potrzeby Rządowego Centrum Bezpieczeństwa lub konkretnych ministerstw oraz służąca do wymiany informacji (zarówno poziomej między PCZK powiatów ościennych, jak również pionowej PCZK-WCZK). Obecnie funkcjonuje tylko (wspólna dla całego kraju) Centralna Aplikacja Raportująca. Zgodnie z nazwą przeznaczona jest tylko do raportowania.</p>	

		Powyższe rozwiązanie mogłoby w przyszłości pozwolić na integrację systemu zarządzania kryzysowego z systemem powiadamiania ratunkowego, którego PCZK są obecnie częścią.	
130.	<p>Bariery w dostępie do elektronicznych baz danych, istotne z punktu widzenia świadczenia usług publicznych.</p> <p>Obowiązek meldunkowy na podstawie art. 24. ustawy o ewidencji ludności - jest niewystarczającym źródłem informacji ze względu na brak sankcji za jego nierespektowanie.</p> <p>Bazy danych gmin dotyczące faktycznej liczby mieszkańców są niekompletne, ze względu na brak narzędzi weryfikacji dokonania przez mieszkańca obowiązku meldunkowego.</p> <p>Przepisy RODO utrudniają korzystanie z istniejących baz danych przeznaczonych dla innych celów przetwarzania. Gmina ponosi z tego tytułu dodatkowe koszty obciążające budżet.</p> <p>Brak dostępu samorządów do danych innych niż ewidencja ludności powiększa chaos informacyjny oraz ogranicza możliwości planowania (np. infrastruktury szkolnej, dochodu z PIT) i kontroli (np. prawidłowości złożenia deklaracji dotyczących opłat za odbiór i zagospodarowanie odpadów).</p>	Istnieje potrzeba wprowadzenia dla gmin zamiennej bazy danych o osobach faktycznie zamieszkujących w gminie, na danej nieruchomości.	
131.	<p>Potrzeba zwolnienia z obowiązku zapłaty podatku dochodowego związków komunalnych gmin do spraw wodociągów i kanalizacji, w przypadku przekazywania aportem do przedsiębiorstw wodociągowych, wybudowanej przez gminę infrastruktury wodociągowo-kanalizacyjnej.</p> <p>Związki komunalne do spraw wodociągów i kanalizacji zgodnie z art. 64, 67 i 68 ustawy z dn. 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym zostały powołane do wykonywania zadań własnych gmin – uczestników Związku w zakresie zaopatrzenia w wodę oraz gospodarki ściekowej. Związki prowadzą gospodarkę finansową na zasadach jednostki budżetowej zgodnie z ustawą o finansach publicznych. Związki są często organami założycielskimi i 100% udziałowcami spółek prawa handlowego - przedsiębiorstw wodociągowych, za pośrednictwem których prowadzą swoją statutową działalność. Gminy - członkowie związków przekazują nieodpłatnie, wybudowane środki trwałe</p>	<p>Konieczność zmiany przepisów ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, a w szczególności art. 17 ust. 1 pkt 4g.</p> <p>W tym zakresie proponuje się dokonanie się następującej zmiany: w art. 17 ust. 1 pkt 4g ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, który posiada brzmienie: „<i>dochody związków jednostek samorządu terytorialnego - w części przeznaczonych dla tych jednostek;</i>” proponuje się dokonać zmiany polegającej na nadaniu nowego brzmienia art. 17 ust. 1 pkt 4g, o następującej treści: „<i>dochody związków jednostek samorządu terytorialnego - w części przeznaczonych dla tych jednostek oraz przekazanych przez nie do podmiotów realizujących zdania związków</i>”.</p>	

branży wodno-kanalizacyjnej na mienie związku, natomiast związek deklaruje powstały przychód jako dochody zwolnione z podatku, przeznaczone dla tych gmin (art. 17 ust. 1 pkt 4g ustawy z 15 lutego 1992 r. *o podatku dochodowym od osób prawnych*). Na podstawie tego przepisu związki komunalne zwolnione są z obowiązku zapłaty podatku dochodowego z tytułu przejętego majątku. Majątek przekazany nieodpłatnie przez gminy powinien być przez związek wnoszony aportem do spółki wykonującej w imieniu związku jego zadania statutowe z zakresu gospodarki wodno-kanalizacyjnej. Jednak operacja ta, w myśl interpretacji Izby Skarbowych lub Krajowej Informacji Skarbowej, potwierdzonych wyrokami sądów administracyjnych, powoduje utratę zwolnienia Związku z opodatkowania podatkiem dochodowym w wysokości 19%.

Przychód z tytułu nieodpłatnego przyjęcia środków trwałych w zakresie zadań własnych gminy jest dochodem przeznaczonym dla tych jednostek i powinien być zwolniony z podatku dochodowego na podstawie art. 17 ust. 1 pkt 4g ustawy z 15 lutego 1992 r. *o podatku dochodowym od osób prawnych*. Mając na uwadze taką interpretację pojęcia wydatkowania dochodu dla potrzeb zwolnienia podatkowego, w przedstawionym stanie faktycznym, czynność taka nie powinna stanowić czynności skutkującej utratą zwolnienia przedmiotowego, o którym mowa w art. 17 ust. 1 pkt 4g ustawy z 15 lutego 1992 r. *o podatku dochodowym od osób prawnych*.

Z wymienionych wyżej przepisów i ich interpretacji wynika wprost możliwość zwolnienia z opodatkowania dochodu, wyłącznie w przypadku przeznaczenia go przez związek gmin na rzecz tych gmin, tj. na cele statutowe lub inne określone w tym przepisie. Natomiast przekazanie w formie aportu środków trwałych innemu (odrębnemu) podmiotowi, jakim jest przedsiębiorstwo wodociągowe będące spółką prawa handlowego, spowoduje utratę przedmiotowego zwolnienia, z uwagi na to, że nie zostanie spełniony warunek przeznaczenia dochodu na rzecz członków związku komunalnego gmin. Nie można zgodzić się ze stanowiskiem, że przekazanie środków trwałych spółce prawa handlowego, której 100% właścicielem jest ten sam Związek, powoduje utratę zwolnienia z opodatkowania, o którym mowa w art. 17 ust. 1 pkt 4g ustawy z 15 lutego 1992 r. *o podatku dochodowym od osób prawnych*.

	<p>Jeżeli przekazanie majątku samemu Związkowi spełnia bezsprzecznie warunki uprawniające do zwolnienia z opodatkowania podatkiem dochodowym, to dalsze przeniesienie majątku do spółki, która jest własnością tego podmiotu i otrzymanie w zamian akcji lub udziałów, nie może mieć wpływu na istnienie przesłanek do utraty tego zwolnienia.</p> <p>Cel przekazania środków trwałych do spółki, jest tożsamy z celem przekazania środków trwałych do związku komunalnego. Środki trwałe przekazane bezpłatnie do Związku, jak i następnie aportem do spółki służą realizacji zadań własnych gmin – członków Związku. Związek powstał dla realizacji zadań gmin - członków Związku i w tym celu utworzona została spółka, której zadaniem jest przede wszystkim eksploatacja i utrzymanie sieci wodociągowo–kanalizacyjnych na obszarze działania związku komunalnego. Spółka wykonując bezpośrednio powyższe zadania, realizuje jednocześnie zadania gmin – członków Związku, określone w art. 7 ust. 1 pkt 3 ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.</p> <p>Opodatkowanie stawką 19% majątku stanowiącego infrastrukturę wodociągową znacznej wartości, skutkować będzie znacznymi podwyżkami cen wody lub cen za odprowadzanie ścieków. W przypadku przekazywania aportem majątku o wartości 200 mln zł, podatek dochodowy wynosi 38 mln zł, co przekłada się bezpośrednio na wzrost cen wody lub ścieków. Aktualnie, aby uniknąć podwyżek cen, majątek gminy jest wydzierżawiany spółkom lub oddawany w bezpłatne użyczenie. Powyższe jednak uniemożliwia tym przedsiębiorstwom naliczania amortyzacji od zużywającego się majątku i zaliczenia jej w koszty uzyskania przychodów a tym samym pomniejszenia podatku dochodowego.</p>		
132.	<p>Niewłaściwe kategorie archiwalne dla dokumentacji wytwarzanej w jednostkach samorządowych, ujętych w Jednolitym Rzeczowym Wykazie Akt dla Organów Gminy i Związków Międzygminnych oraz Urzędów Obsługujących te Organy i Związki.</p> <p>W rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów z dn. 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji</p>	<p>W związku z powyższym, proponuje się przeprowadzenie weryfikacji kategorii archiwalnych dokumentacji wytwarzanej w gminach i powiatach przez odpowiedni zespół fachowców z udziałem przedstawicieli gminnych jednostek samorządowych. Celem tej weryfikacji byłoby maksymalne obniżenie kategorii archiwalnych dla dokumentów wytwarzanych w tych jednostkach, co wydatnie przełożyłoby się na obniżenie kosztów związanych z pracochłonnością przygotowania dokumentacji do archiwum, kosztów osobowych obsługi archiwów oraz przede wszystkim kosztów związanych</p>	

	<p><i>i zakresu działania archiwów zakładowych, w związku z ostatnimi zmianami, zdecydowaną większość dokumentacji objęto najwyższą kategorią archiwizacji – „A” (załącznik nr 2 i 3 do rozporządzenia). Nadanie dokumentacji kategorii archiwalnej „A” powoduje konieczność jej wieczystego przechowywania. Objęcie większości dokumentów wytwarzanych w jednostkach samorządowych tą najwyższą kategorią archiwizacji, wiąże się z bardzo dużą pracochłonnością w zakresie specyficznego przygotowania dokumentacji z kategorią „A” w celu jej przekazania do archiwum gminy, jak również powoduje konieczność przechowywania tej dokumentacji w odpowiednich warunkach przez bardzo długi okres, z reguły przez 25 lat i dłużej. Po upływie 25 lat ww. dokumentacja powinna zostać przekazana z kolei do Archiwum Państwowego. Archiwa Państwowe często nie są w stanie przejmować tej dokumentacji z archiwów gminnych jednostek. Pracownicy merytoryczni urzędów gmin i powiatów obciążeni są więc dodatkowymi obowiązkami, a jednostki samorządowe gmin muszą zapewniać coraz większe powierzchnie do przechowywania dokumentacji archiwalnej. Z pewnością podobne problemy spotykają Archiwa Państwowe, które zobowiązane są do zapewnienia coraz większych powierzchni do bezterminowego przechowywania tych akt.</i></p>	<p>z zapewnieniem coraz większych powierzchni magazynowych (w tym zapewnienie odpowiedniej temperatury i wilgotności w pomieszczeniach, specjalistycznych regałów itp.). Podkreślić należy, że obniżenie kosztów obsługi tej dokumentacji dotyczyłoby nie tylko kosztów działalności jednostek samorządowych, ale również Archiwów Państwowych.</p>	
133.	<p>Brak możliwości ubiegania się o zwrot z budżetu państwa części wydatków wykonanych w ramach funduszu zadań realizowanych w porozumieniu z inną jst w ramach art. 10 ustawy o samorządzie gminnym.</p>	<p>Zgodnie z ustawą z dnia 21 lutego 2014 r. o funduszu sołectkim umożliwienie gminom ubieganie się o zwrot z budżetu państwa części wydatków wykonanych w ramach funduszu zadań realizowanych w porozumieniu z inną jst w ramach art. 10 ustawy o samorządzie gminnym, np. zadania powiatu / województwa (głównie dotyczy dróg / chodników).</p>	
134.	<p>Skomplikowane procedury wymeldowania z miejsca pobytu stałego lub czasowego.</p> <p>Zgodnie z art. 28 ustawy o ewidencji ludności, zameldowanie obywatela polskiego na pobyt stały lub czasowy musi odbyć się za wiedzą i zgodą właściciela, odwrotnie wygląda sytuacja w przypadku niedopełnienia obowiązku wymeldowania się - właściciel lokalu jest bezradny, może jedynie wnioskować o wymeldowanie takiej osoby w drodze decyzji administracyjnej.</p>	<p>Analogicznie przepisy ustawy powinny działać w dwie strony, tzn.: "zameldowałem i mogę wymeldować ponieważ jestem właścicielem". Powyższa czynność uprościłaby procedurę wymeldowania osób, które od lat przebywają poza granicami kraju, albo są nieznanne z miejsca pobytu. W takich przypadkach właściciel lokalu mógłby, np. złożyć oświadczenie itp.</p> <p>Nieco inaczej wygląda sytuacja w przypadku sporów rodzinnych, czy spraw rozwodowych, gdzie wszyscy „grają meldunkiem” i oczekują, że</p>	

		organ gminy rozwiąże wszystkie sporne sprawy. W takich przypadkach kwestia centrum życiowego, trwałości i dobrowolności musiałaby pozostać bez zmian.	
135.	<p>Problemy z właściwym określeniem Administratora Danych Osobowych w jst</p> <p>Problemy z ustalaniem Administratora Danych Osobowych (ADO) w jednostkach samorządu terytorialnego. W jst nie ma jednego stałego ADO, chociaż nie brakuje opinii, że takim powinna być Gmina (ale nie zawsze byłoby to zgodne z RODO). Aktualnie często znajdujemy rozbieżne stanowiska w wydawanych opiniach i na szkoleniach w zakresie właściwego ustalania ADO w jst. W zależności od kontekstu sytuacyjnego w ramach jednej jednostki (urzędu) ADO może być gmina, dana jednostka (urząd) lub wójt (burmistrz). Ma to m.in. znaczenie dla ustalenia kto powinien być stroną dla zawieranych umów powierzenia przetwarzania danych, czy też kto jest właściwym podmiotem do wystawienia upoważnień do przetwarzania danych osobowych.</p>	Wprowadzenie jednoznacznej regulacji dotyczącej jst w ustawie. Art. 6 ust. 2 RODO pozwala państwu członkowskim wprowadzić bardziej szczegółowe przepisy, aby dostosować stosowanie przepisów RODO w odniesieniu do przetwarzania służącego wypełnieniu warunków określonych w art. 6 ust. 1 lit. c) i e) RODO.	
136.	<p>Luki i brak koordynacji w zakresie polityk dot. bezpieczeństwa informacji i ochrony danych osobowych w jst.</p> <p>Bezpieczeństwo informacji i ochrona danych osobowych. Niedostosowanie treści Rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 12 kwietnia 2012 r. w sprawie <i>Krajowych Ram Interoperacyjności</i> (KRI) do sytuacji po wejściu w życie RODO. Zbyt oddzielne traktowanie w jst zagadnień wynikających z KRI i RODO. Brak wspólnego podejścia do zagadnień. Sporządzanie oddzielnych tzw. „polityk” nierzadko niespójnych ze sobą. Często oddzielne audyty.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dostosowanie Rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 12 kwietnia 2012 r. w sprawie <i>Krajowych Ram Interoperacyjności</i> (KRI) do sytuacji po wejściu w życie RODO. 2. Zunifikowanie powstającej w podmiotach publicznych dokumentacji do jednego dokumentu „<i>Polityka Bezpieczeństwa Informacji i Ochrony Danych Osobowych</i>” uwzględniającego różne podstawy prawne, tak m.in. KRI jak i RODO. 3. Wprowadzenie rozwiązania w postaci przeprowadzania wspólnego audytu w zakresie KRI i RODO. Przeprowadzanie raz w roku wspólnego audytu dla KRI i RODO, a także stosowanych norm ISO załatwi kwestię spełnienia wymogów narzuconych przez kilka różnych aktów prawnych, jednocześnie pozwalając na oszczędności czasowe i finansowe. 	
137.	<p>Dotowanie zakupu samochodów ratowniczo-gaśniczych dla OSP i sprzętu strażackiego</p> <p>Brak obiektywnych kryteriów przyznawania dotacji państwa do zakupu samochodów ratowniczo-gaśniczych dla ochotniczych straży pożarnych oraz na zakup sprzętu strażackiego dla ochotniczych straży pożarnych będących w Krajowym Systemie</p>	<p>Określić jednakowe dla wszystkich zasady dofinansowania zakupu samochodów ratowniczo-gaśniczych dla OSP.</p> <p>Określić przejrzyste kryteria przyznawania dotacji w przepisach prawa dla zakupu sprzętu strażackiego dla jednostek będących w KSR-G.</p>	

	Ratowniczo-Gańniczym.		
138.	<p>Długotrwałe i skomplikowane procedury związane z rejestracją pojazdów:</p> <p>1) stosowanie kar administracyjnych za niedopełnienie obowiązku zgłoszenia nabycia/zbycia/rejestracji pojazdu, w tym kar administracyjnych wobec osób, które nie dokonały zgłoszenia zbycia pojazdu w terminie 30 dni od daty zbycia pojazdu. Zwiększenie kosztów związanych z realizacją nowych zadań nakładanych na starostów, w tym z prowadzeniem postępowań administracyjnych w sprawach dotyczących nakładania kar pieniężnych za niewykonanie w ustawowym terminie obowiązku zgłoszenia zbycia lub nabycia pojazdu.</p> <p>2) konieczność zamawiania spersonalizowanych dowodów rejestracyjnych w Polskiej Wytwórni Papierów Wartościowych oraz brak możliwości drukowania dowodów rejestracyjnych w organach rejestrujących pojazdy.</p> <p>3) konieczność sprawdzania przez pracowników zajmujących się rejestracją pojazdów dokonania odprawy celnej, zapłaty akcyzy i zawarcia ubezpieczenia OC.</p> <p>Sprawdzanie kwestii ubezpieczenia OC jest czynnością, która zdecydowanie nie powinna należeć do pracowników samorządowych (nie leży w gestii samorządów lecz UFG). Ponadto zwracamy uwagę na problem dot. możliwości weryfikacji uiszczenia podatku akcyzowego przez podmiot wnioskujący o rejestrację pojazdu.</p> <p>4) konieczność przedkładania do rejestracji pojazdu oryginałów dokumentu/ów nabycia pojazdu (w tym pośrednich dokumentów nabycia).</p> <p>Bardzo często pojazdy nie są rejestrowane na podstawie jednego dokumentu nabycia, najczęściej jest to kilka dokumentów, które z uwagi na upływ czasu często są kopiami, równocześnie nie wymaga się podpisu, pieczętki na fakturze, ani też zapisu kopia/oryginał, co w przypadku faktur generowanych w systemie informatycznym rodzi problemy ze stwierdzeniem, czy przedkładana do rejestracji pojazdu faktura jest oryginalnym dokumentem, czy też kolejną jego kopią.</p>	<p>Ad. 1) Proponujemy pozostawienie kar administracyjnych wyłącznie wobec nabywców pojazdów, którzy w terminie ustawowym nie dokonali rejestracji pojazdu, a tym samym zniesienie kar dla osób, które nie dokonały zgłoszenia zbycia/ nabycia lub zniesienie obowiązku zgłoszenia zbycia/nabycia pojazdu (w szczególności wyłączenie pośredników zajmujących się handlem pojazdami - podmiotów posiadających w CEIDG odpowiedni wpis - z obowiązku zgłoszenia zbycia/nabycia pojazdu).</p> <p>Potrzebne są zmiany legislacyjne w poniższym zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>wprowadzenie obowiązku rejestracji pojazdu</u> zamiast obowiązku zgłoszenia nabycia (w terminie 30 dni), • jednakowe traktowanie pojazdu sprowadzonego z zagranicy, bez znaczenia czy z UE czy spoza UE - ujednoczenie przepisów, tj. rozszerzenie obowiązku rejestracji pojazdu sprowadzonego w terminie ustawowym na pojazdy sprowadzone spoza Unii Europejskiej, których obecne przepisy nie obejmują (ten sam termin obowiązku rejestracji), • wprowadzenie dodatkowego terminu dla obowiązku rejestracji pojazdu sprowadzonego z zagranicy w przypadkach, gdy pojazd nie może być dopuszczony do ruchu (np. renowacja pojazdu zabytkowego, naprawa pojazdu uszkodzonego), np. termin 30-dniowy liczony od daty otrzymania pozytywnego wyniku badania technicznego, • rezygnacja ze stosowania „kar” za niedotrzymanie terminu, a zastąpienie tej formy różnicowanymi kosztami za rejestrację pojazdu, tj. koszt uzależniony od faktu, czy wypełniono obowiązek rejestracji w wyznaczonym terminie; po jego przekroczeniu koszt wzrasta, • wprowadzenie nałożenia jednej „solidarnej” kary dla współwłaścicieli pojazdu, • wprowadzenie sztywnych i jasnych reguł dotyczących wysokości kary, • uregulowanie właściwości miejscowej dla danej czynności: <ul style="list-style-type: none"> ◦ nabycie wyłącznie przez rejestrację pojazdu zgodnie z adresem zamieszkania lub adresem siedziby, ◦ zbycie wyłącznie w organie, w którym pojazd był zarejestrowany (taki zabieg odciąży archiwa i usprawni proces dostępu do wniosku – każdy starosta posiada teczkę takiego pojazdu, więc nie będzie musiał tworzyć dodatkowych teczek dla pojazdów spoza „ewidencji”), • doprecyzowanie na kogo winna być nałożona kara w przypadku przedsiębiorstw wielozakładowych – w kwestii nakładania kar na przedsiębiorstwa wielozakładowe, które dokonały rejestracji pojazdu w trybie art. 73 ust. 2 ustawy <i>Prawo o ruchu drogowym</i> (zmiana 	

5) brak obowiązku przeprowadzenia badania technicznego pojazdu sprowadzonego zza granicy w zakresie szerszym niż standardowy, bez dodatkowej kontroli układu kierowniczego, zawieszania i ustawienia kół jezdnych, co umożliwia zatajanie faktu, że pojazd bezpośrednio przed sprowadzeniem do Polski uczestniczył w wypadku drogowym lub narusza wymagania ochrony środowiska.

właściwości miejscowej) powinna być wprowadzona prawna możliwość nakładania przedmiotowych kar przez organ właściwy miejscowo ze względu na siedzibę oddziału, który dokonał rejestracji pojazdu. Obecnie brak regulacji szczególnych prowadzi do sytuacji, że ww. rejestracja oraz zgłoszenie zbycia pojazdu przyjmowane są przez organ właściwy ze względu na siedzibę oddziału, a nakładanie kar jest na zasadach ogólnych zastrzeżone do organu właściwego ze względu na siedzibę przedsiębiorcy - siedziba główna.

Ad. 2) Proponujemy wprowadzenie możliwości drukowania dowodów rejestracyjnych w organach rejestrujących, co znacznie ograniczy ilość obsługiwanych klientów (zmniejszenie kolejek). W przypadku spraw nie wymagających dodatkowych wyjaśnień możliwe będzie zarejestrowanie pojazdu w dniu złożenia wniosku o rejestrację bez konieczności ponownego stawiania się w urzędzie (wyłącznie po odbiór dowodu rejestracyjnego). Wpłyne to również pozytywnie na ogólną ocenę samorządu – sprawa zostanie załatwiona podczas jednej wizyty w urzędzie.

Ad. 3) Proponujemy zniesienie konieczności sprawdzania przez pracowników zajmujących się rejestracją pojazdów dokonania odprawy celnej, zapłaty akcyzy i zawarcia ubezpieczenia OC. Sprawdzanie powyższych dokumentów generuje dodatkowy czas obsługi klientów, co przenosi się znacząco na czas oczekiwania w kolejce do organów rejestrujących.

Każdego miesiąca wysyłane są raporty o zarejestrowanych pojazdach do urzędów celno-skarbowych, które to mogą dokonywać weryfikacji odpraw celnych i uiszczenia podatku akcyzowego (z punktu widzenia funkcjonalności najwłaściwsza byłaby integracja systemu CEPiK z systemem używanym przez administrację celno-skarbową, zwłaszcza w sytuacji wydania decyzji o rejestracji czasowej "warunkowej").

Informacja dot. zawarcia ubezpieczenia OC widnieje w systemie CEPiK – można w Systemie CEPiK ustawić „alert” o nieopłaconej składce OC, następnie raport taki winien trafiać do Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego (UFG).

Ad. 4) W celu ułatwienia i przyśpieszenia procesu rejestracji zasadnym wydaje się możliwość przedkładania kopii potwierdzonych za zgodność z oryginałem tychże dokumentów w każdym przypadku - nie tylko wtedy, gdy pojazd sprzedaje pośrednik.

		Ad. 5) Proponuje się wprowadzenie konieczności wykonywania przez diagnostów, podczas przeprowadzania badania technicznego pojazdów przed ich pierwszą rejestracją, zarówno czynności z badania okresowego jak i dodatkowego (kontrola układu kierowniczego, zawieszenia i ustawienia kół jezdnych) – po podniesieniu opłaty za wykonanie badania.	
139.	<p>Problemy związane z korzystaniem z usług elektronicznych przez osoby ubiegające się o wydanie uprawnień do kierowania pojazdami i dokumentów potwierdzających posiadanie tych uprawnień.</p> <p>Brak w centralnym repozytorium wzorów dokumentów elektronicznych aktualnego wzoru wniosku o wydanie prawa jazdy, określonego rozporządzeniem Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 24 lutego 2016 r. w sprawie <i>wydawania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami</i> (Urząd Miasta Katowice już od 2011 r. posiada przygotowaną usługę na platformie SEKAP i infrastrukturę techniczną do przyjmowania wniosków o wydanie prawa jazdy drogą elektroniczną, jednak usługa ta w marcu 2016 r. została zawieszona do czasu zarejestrowania w CRWD aktualnego wzoru dokumentu elektronicznego. Od tego czasu mieszkańcy nie mogą korzystać z ww. usługi elektronicznej).</p> <p>Na stronie Ministerstwa Infrastruktury w zakładce: Usługa dla obywatela, Dział Prawa Jazdy, opisana jest możliwość załatwiania spraw przez Internet/ePUAP. Niestety usługa nie może być realizowana, ponieważ nie została powiązana z systemem e-kierowca.</p>	<p>Elektronizacja usług w opisanym zakresie.</p> <p>Ponadto wniosek elektroniczny o wydanie prawa jazdy/pozwolenia na kierowanie tramwajem powinien wymagać obowiązkowego wypełnienia przez osobę pola potwierdzającego zapoznanie się z klauzulą RODO i treścią art. 233 Kk, a następnie złożenia oświadczenia (zgodnie z art. 11 ust. 1 pkt 5 i 6 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. <i>o kierujących pojazdami</i> i powinno to zostać odnotowane w systemie).</p>	
140.	<p>Obowiązek dotyczący ogłaszania otwartego konkursu ofert na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w przypadku zlecenia realizacji zadania publicznego organizacjom pozarządowym i innym podmiotom prowadzącym działalność pożytku publicznego, a dopiero w przypadku braku rozstrzygnięcia konkursu, możliwość zastosowania ustawy <i>Prawo zamówień publicznych</i>.</p>	Możliwość wyboru przez organ trybu zlecenia realizacji zadania publicznego.	
141.	Istotnym problemem jest brak wymiany informacji oraz doświadczeń pomiędzy ministerstwami tworzącymi, czy zmieniającymi przepisy prawne a osobami bezpośrednio	Stworzenie platformy do jasnej i czytelnej możliwości wymiany doświadczeń, wiedzy i informacji pomiędzy różnymi szczeblami administracji oraz innymi jednostkami realizującymi zadania polityki	

	<p>realizującymi działania w samorządach na rzecz grup docelowych. Często proponowane działania nie odzwierciedlają faktycznych potrzeb, a stworzone programy i przepisy nie są jasne. Istnieje też bariera w pozyskiwaniu odpowiedzi na nie.</p>	<p>społecznej oraz umożliwienie opiniowania tworzonych przepisów prawnych (dziś jest taka możliwość, jednakże brak jednej platformy, która zbiera wszystkie proponowane zmiany do dokumentów, co powoduje, że trudno do nich dotrzeć).</p>	
142.	<p>Ustawa z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej.</p> <p>Zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy wójt (burmistrz, prezydent miasta) właściwy ze względu na miejsce położenia gruntów będących w posiadaniu lub współposiadaniu producenta rolnego przyznaje, na wniosek tego producenta, w drodze decyzji, zwrot podatku. Przepis ten nakłada na gminę obowiązek przeprowadzenia postępowań, w związku ze zwrotem podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej, a tym samym daje dużą możliwość rolnikom do wykorzystywania tej pomocy niekoniecznie zgodnie z przeznaczeniem do produkcji rolnej. Art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy określa, że do wniosku o zwrot podatku dołącza się faktury VAT albo ich kopie, stanowiące dowód zakupu oleju napędowego w okresie 6 miesięcy poprzedzających miesiąc złożenia wniosku. Z owych faktur nie wynika, na co zostało przeznaczone zakupione paliwo, przeznaczenie paliwa do produkcji rolnej jest jedynie oświadczeniem rolnika składającego wniosek o zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej. Zdarzają się przypadki, że faktury wystawione są w odległych zakątkach Polski. Ustawa nie wskazuje wymogu, aby na fakturach zamieszczano chociażby numer rejestracyjny tankowanego pojazdu. W związku z powyższym gmina nie jest w stanie sprawdzić czy paliwem tym nie jest tankowany pojazd, którego przemieszczanie się nie służy do produkcji rolnej.</p>	<p>Należałoby przyjąć inną formę pomocy rolnikom, której zasady przyznawania byłyby niezawodne i sprawdzające się w każdym przypadku zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej.</p> <p>Doprecyzowanie przepisów w zakresie ustawy o zwrocie podatku akcyzowego poprzez np. wymóg umieszczania na fakturze numeru rejestracyjnego tankowanego pojazdu, lub przynajmniej zastosowanie wymogu przedkładania faktur ze stacji paliw położonych na terenie danej gminy, a w przypadku braku stacji z gminy sąsiadującej.</p>	